



**Verdal kommune**  
**Møteinnkalling**

**Utvalg:** Verdal kommunestyre  
**Møtested:** Kommunestyresalen, Verdal Rådhus  
**Dato:** 20.06.2011  
**Tid:** 18:00

Eventuelt forfall, eller inhabilitet i noen av sakene, meldes til Rådmannskontoret på tlf. 740 48250 eller på e-post: [line.ertsas@verdal.kommune.no](mailto:line.ertsas@verdal.kommune.no)  
Varamedlemmer møter kun ved særskilt innkalling.

Samkommunestyrets innstilling i sak 52/11 vil bli lagt fram i møtet

Møtet starter med rapportering fra avholdte generalsamlinger ved hhv SNK og Tindved Kulturhage. Tidsramme: Ca. 20 min. pr. rapportering.

Verdal, 10. juni 2011

Bjørn Iversen  
ordfører (s.)

## Oppdatert sakliste kommunestyrets møte 20. juni 2011

Saksnr	Innhold
PS 47/11	Godkjenning av møteprotokoll
PS 48/11	Årsregnskap og årsberetning 2010 - Verdal kommune
PS 49/11	Økonomirapportering 1. tertial 2011 - Verdal kommune
PS 50/11	Den økonomiske internkontroll
PS 51/11	Orientering om kartlegging av boligbehov for mennesker med nedsatt funksjonsevne og mennesker med hukommelsessvikt, juni 2011
PS 52/11	Grunnlagsdokumentet
PS 53/11	Verdalsboka "Heimer og folk", Ness - forskuttering av utgivelse
PS 54/11	Reguleringsplan Magnus den Godes veg - fastsetting av planprogram
PS 55/11	Detaljert reguleringsplan Verdalsøra barne- og ungdomsskole
PS 56/11	Orientering
PS 57/11	Spørsmål til ordfører: Angående omsorgslønn

PS 47/11 Godkjenning av møteprotokoll



## Årsregnskap og årsberetning 2010 - Verdal kommune

<b>Saksbehandler:</b> Arnstein Kjeldsen <b>E-post:</b> arnstein.kjeldsen@innherred-samkommune.no <b>Tlf.:</b> 74048255	<b>Arkivref:</b> 2011/5096 - /
--	-----------------------------------

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Driftskomiteen i Verdal	08.06.2011	43/11
Verdal Administrasjonsutvalg	09.06.2011	2/11
Verdal formannskap	09.06.2011	49/11
Verdal kommunestyre	20.06.2011	48/11

### Rådmannens innstilling:

1. Verdal kommunes årsregnskap for 2010 fastsettes med et regnskapsmessig underforbruk (overskudd) på kr. 14.633.559,19
2. Rådmannens årsberetning for 2010 tas til orientering.
3. Det regnskapsmessige overskuddet avsettes til kommunens disposisjonsfond.

### Saksprotokoll i Driftskomiteen i Verdal - 08.06.2011

#### BEHANDLING:

Økonomienheten v/Knut Langdal redegjorde.

Ved votering ble rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

#### INNSTILLING:

4. Verdal kommunes årsregnskap for 2010 fastsettes med et regnskapsmessig underforbruk (overskudd) på kr. 14.633.559,19
5. Rådmannens årsberetning for 2010 tas til orientering.
6. Det regnskapsmessige overskuddet avsettes til kommunens disposisjonsfond.

### Saksprotokoll i Verdal Administrasjonsutvalg - 09.06.2011

#### BEHANDLING:

Ved votering ble rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

#### INNSTILLING:

7. Verdal kommunes årsregnskap for 2010 fastsettes med et regnskapsmessig underforbruk (overskudd) på kr. 14.633.559,19

8. Rådmannens årsberetning for 2010 tas til orientering.
9. Det regnskapsmessige overskuddet avsettes til kommunens disposisjonsfond.

## **Saksprotokoll i Verdal formannskap - 09.06.2011**

### **BEHANDLING:**

Ved votering ble Driftskomiteens innstilling enstemmig vedtatt.

### **INNSTILLING:**

10. Verdal kommunes årsregnskap for 2010 fastsettes med et regnskapsmessig underforbruk (overskudd) på kr. 14.633.559,19
11. Rådmannens årsberetning for 2010 tas til orientering.
12. Det regnskapsmessige overskuddet avsettes til kommunens disposisjonsfond.

### **Vedlegg:**

1. Årsberetning 2010 – utsendt tidligere.
2. Årsregnskap 2010 – utsendt tidligere.
3. Revisjonsberetning 2010.
4. Kontrollutvalgets uttalelse til regnskap 2010.

### **Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):**

Ingen

### **Saksopplysninger:**

Med dette legges Verdal kommunes årsberetning og regnskap for 2010 fram til behandling. Kommunens regnskap for 2010 er gjort opp med et regnskapsmessig underforbruk på drøyt 14,6 millioner kroner.

Rådmannen viser til vurderingene i økonomiplan 2011-2014. For å holde kontroll på driftsnivået og begynne å bygge buffer for framtidige utfordringer avsettes resultatet til disposisjonsfond. Dette er nødvendig for blant annet å møte de kjente endringene mht. mva-kompensasjonsordningen.

### **Vurdering:**

Rådmannens vurderinger av regnskapet og kommunens situasjon fremgår av årsberetningen.





### Økonomirapportering 1. tertial 2011 - Verdal kommune

<b>Saksbehandler:</b> Arnstein Kjeldsen <b>E-post:</b> arnstein.kjeldsen@innherred-samkommune.no <b>Tlf.:</b> 74048255	<b>Arkivref:</b> 2011/5086 - /
--	-----------------------------------

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Driftskomiteen i Verdal	08.06.2011	44/11
Verdal Administrasjonsutvalg	09.06.2011	3/11
Verdal formannskap	09.06.2011	50/11
Verdal kommunestyre	20.06.2011	49/11

#### Rådmannens innstilling:

1. Kommunestyret tar økonomirapport for 1. tertial til etterretning.
2. Det bevilges 1 million kroner til dekning av utgifter knyttet til leie av brakker ved Vuku barne- og ungdomsskole og på Verdalsøra ungdomsskole. Bevilgningen dekkes av disposisjonsfondet.

#### Saksprotokoll i Driftskomiteen i Verdal - 08.06.2011

##### BEHANDLING:

Rådmannen endret i møtet følgende under pkt. 2 i innstillinga:

*Vuku barne- og ungdomsskole endres til Vuku oppvekstsenter.*

Ved votering ble rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

##### INNSTILLING:

3. Kommunestyret tar økonomirapport for 1. tertial til etterretning.
4. Det bevilges 1 million kroner til dekning av utgifter knyttet til leie av brakker ved Vuku oppvekstsenter og på Verdalsøra ungdomsskole. Bevilgningen dekkes av disposisjonsfondet.

#### Saksprotokoll i Verdal Administrasjonsutvalg - 09.06.2011

##### BEHANDLING:

Det ble votert punktvis over rådmannens innstilling med følgende resultat:

Pkt. 1 - Enstemmig vedtatt.

Pkt. 2 - Enstemmig vedtatt.

**INNSTILLING:**

5. Kommunestyret tar økonomirapport for 1. tertial til etterretning.
6. Det bevilges 1 million kroner til dekning av utgifter knyttet til leie av brakker ved Vuku barne- og ungdomsskole og på Verdalsøra ungdomsskole. Bevilgningen dekkes av disposisjonsfondet.

**Saksprotokoll i Verdal formannskap - 09.06.2011****BEHANDLING:**

Driftskomiteens innstilling ble avstemt punktvis med følgende resultat:

Pkt. 1 - Enstemmig vedtatt.

Pkt. 2 - Enstemmig vedtatt.

**INNSTILLING:**

7. Kommunestyret tar økonomirapport for 1. tertial til etterretning.
8. Det bevilges 1 million kroner til dekning av utgifter knyttet til leie av brakker ved Vuku oppvekstsenter og på Verdalsøra ungdomsskole. Bevilgningen dekkes av disposisjonsfondet.

**Vedlegg:**

Tertialrapport, 1. tertial Verdal kommune.

**Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):**

Ingen

**Saksopplysninger:**

Det vises til vedlagte rapport om budsjettsituasjonen pr. 30.04.11.

**Vurdering:**

Samlet oversikt over status på virksomhetsområdene:

Grp. ansvar	Regnskap 30.04.11	Periodisert budsjett	Forbruk	Opprinnelig budsjett 2011	Rev. budsjett 2011	Forbruk 30.04.11	Regnskap 30.04.10
110 Rådmann	3 681 226	4 092 764	90	26 590 525	21 311 410	17	7 209 939
120 Vuku, Garnes og Volden opp	13 230 723	13 176 725	100	36 085 170	36 365 070	36	11 599 417
121 Stiklestad og Leksdal oppv	9 861 334	10 168 986	97	28 080 387	28 444 887	35	6 737 571
122 Ørmelen og Verdalsøra oppv	20 794 638	20 355 102	102	55 551 581	56 115 281	37	16 446 225
123 Verdalsøra U-skole	11 542 957	11 921 820	97	31 195 602	31 447 002	37	11 266 054
124 Vinne og Ness oppvekstområ	11 985 914	12 417 830	97	33 871 025	34 230 325	35	9 472 638
125 Kulturturtjenesten	6 643 734	6 706 299	99	20 235 012	20 365 612	33	6 207 197

126 Oppvekst felles	530 625	0	-	0	0	-	562 959
130 Ressurscenter oppvekst	36 214 547	39 325 432	92	95 999 540	96 617 540	37	-11 977 880
132 Vinne og Vuku omsorg- og v	25 910 443	25 710 595	101	74 692 889	75 269 289	34	23 719 452
133 Øra distrikt omsorg- og ve	35 586 618	35 706 062	100	99 912 513	100 722 113	35	33 391 839
135 NAV Sosial- og flyktninget	11 137 834	11 393 218	98	32 240 148	32 363 448	34	12 911 766
136 Ressurscenter helse, omsorg	10 797 426	11 077 426	97	25 536 854	25 344 854	43	9 664 006
141 Teknisk drift	8 785 164	7 719 717	114	14 949 100	15 204 700	58	4 654 190
142 Brann og beredskap	0	0	-	0	0	-	818 259
180 Rådmannen	-206 413 326	-205 165 115	101	-604 995 346	-604 995 346	34	-157 672 491
199 Kommunens andel til ISK	10 397 908	10 397 938	100	30 055 000	31 193 815	33	7 757 064
<b>T o t a l t</b>	<b>10 687 765</b>	<b>15 004 800</b>	<b>71</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-7 231 795</b>

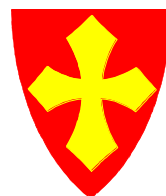
Hovedoversikten pr. 30.04.11 viser at virksomhetsområdene har kontroll på driftsnivået. De aller fleste områdene ligger og balanserer på et periodisert forbruk rundt 100%. Det er kun Teknisk drift som på grunn av et høyt strømforbruk i vinter ligger vesentlig over forventet forbruk. Virksomheten rapporterer et forventet merforbruk ved årets slutt på 1 million kroner.

Ellers er det knyttet en del usikkerhet til tallene så tidlig på året. Virksomhetene må dekke inn årets lønnsoppgjør innen tildelte rammer. Dette ”strammer opp” driften med om lag 5 million kroner, og er en utfordring for hele driftsapparatet. Det er også usikkerhet knyttet til resultatet av Fylkesmannens klagebehandling knyttet til finansieringen av ikke-kommunale barnehager, samt at Ressurscenter oppvekst varsler en bekymringsmessig utvikling i alvorlige barnevernssaker. Disse områdene vil rådmannen komme tilbake til etter 2. tertial.

I budsjettet for 2011 var det ikke medtatt utgifter knyttet til leie av brakker, verken ved skolene i Vuku eller Verdalsøra. Kommunen har hittil i år hatt en utgift på ca. 400.000 kroner. Utgifter til slik leie vil fortsette å påløpe videre også til høsten. Rådmannen viser i denne forbindelse til sak med vedtak om antall paralleller ved skolene neste skoleår. Det anslås en samlet utgift i 2011 på ca. 1 mill. kroner. Leieutgiften vil være tidsbegrenset i tid og ikke medføre varige driftskostnader for kommunen. Det foreslås at det tilleggsbevilges 1 mill. kroner til dette formålet. Bevilgningen dekkes av disposisjonsfondet.



# Verdal kommune



## 1. tertial 2011

Verdal, 31. mai 2011



# Innhold:

<b>DEL I</b>	<b>DRIFT.....</b>	<b>3</b>
<b>1</b>	<b>Rådmannens vurderinger .....</b>	<b>3</b>
<b>2</b>	<b>Situasjonen på kommunedelplanområdene.....</b>	<b>3</b>
2.1	Oppvekst.....	3
2.2	Helse, omsorg og velferd. ....	6
2.3	Øvrige virksomhetsområder .....	7
<b>3</b>	<b>Organisasjon .....</b>	<b>8</b>
3.1	Årsverksutvikling .....	8
3.2	Sykefravær.....	9
<b>4</b>	<b>Økonomi.....</b>	<b>10</b>
4.1.	Drift – regnskap pr. 30.04.2011.....	10
4.1.1	Vesentlige endringer i kommunens inntekter og utgifter .....	10
4.2	Gjennomgang av virksomhetsområdene .....	11
<b>4.2.1</b>	<b>Vuku, Garnes og Volden OS</b>	<b>11</b>
<b>4.2.2</b>	<b>Stiklestad og Leksdal OS</b>	<b>13</b>
<b>4.2.3</b>	<b>Ørmelen og Verdalsøra OS</b>	<b>14</b>
<b>4.2.4</b>	<b>Verdalsøra U-skole</b>	<b>16</b>
<b>4.2.5</b>	<b>Vinne og Ness OS</b>	<b>18</b>
<b>4.2.6</b>	<b>Oppvekst felles</b>	<b>19</b>
<b>4.2.7</b>	<b>Kulturtjenesten</b>	<b>19</b>
<b>4.2.8</b>	<b>Ressurssenter Oppvekst ( ROS )</b>	<b>21</b>
<b>4.2.9</b>	<b>Vinne – Vuku Omsorg- og velferdsdistrikt</b>	<b>22</b>
<b>4.2.10</b>	<b>Øra omsorgs- og velferdsdistrikt</b>	<b>24</b>
<b>4.2.11</b>	<b>Ressurssenter Helse, omsorg og velferd</b>	<b>26</b>
<b>4.2.12</b>	<b>NAV Verdal</b>	<b>27</b>
<b>4.2.13</b>	<b>Teknisk drift</b>	<b>30</b>
<b>4.2.14</b>	<b>Rådmannen</b>	<b>31</b>
<b>4.2.15</b>	<b>Innherred samkommune.</b>	<b>32</b>
<b>DEL II</b>	<b>– Finansforvaltning.....</b>	<b>32</b>

## **Del I DRIFT**

### **1 Rådmannens vurderinger**

Rapporten avlegges i henhold til økonomireglement for Verdal kommune.

Regnskapet pr. 30.04.2011 er vurdert mot årets budsjett, periodisert budsjett og revidert budsjett for 2011.

Tallene viser at det synes som om virksomhetene har kontroll på driften. Det er kun Teknisk drift som varsler med stor sikkerhet at virksomheten går mot et overforbruk ved utgangen av året. Det er ellers knyttet en viss usikkerhet til både oppvekstsektoren og omsorgsdistriktene. Pr. i dag varsles fare for en overskridelse innen omsorgsdistriktene, mens oppvekst varsler at det går mot et regnskap i balanse med budsjett pr. 31.12.11.

Gjennom vinteren og våren har det vært arbeidet med å utvikle et solid fundament for fellesskap i ledelse og styring. Dette er spesielt knyttet til verdier, samhandling, helhet og ledelse. Rådmannen anser at et solid verdifundament er avgjørende viktig for de videre prosesser for å utvikle organisasjonen videre.

Det politiske fokus på årsverk har fått jevnlig rapportering og et omforent utgangspunkt er etablert. Antall årsverk har ligget flatt i underkant av 830 gjennom hele første tertial.

Det er vesentlig at hele organisasjonen tar inn marginer i forhold til kostnadseffektivitet når vi kan. Dette er viktig for å holde endringsdyktighet kontinuerlig. Årets lønnsoppgjør er en slik utfordring. Det er ikke avsatt reserver til lønnsoppgjør av den størrelsen vi fikk, og det må dekkes innenfor de tildelte driftsrammene.

Budsjettet er sårbart og uten reserver, men det arbeides jevnt over svært godt i virksomhetene både med tjenesteproduksjon og med et sterkt fokus på å overholde tildelte driftsrammer.

I budsjettet for 2011 var det ikke medtatt utgifter knyttet til leie av brakker, verken ved skolene i Vuku eller Verdalsøra. Kommunen har hittil i år hatt en utgift på ca. 400.000 kroner. Utgifter til slik leie vil fortsette å påløpe videre også til høsten. Det anslås en samlet utgift i 2011 på ca. 1 mill. kroner. Leieutgiften vil være tidsbegrenset i tid og ikke medføre varige driftskostnader for kommunen. Det foreslås at det tilleggsbevilges 1 mill. kroner til dette formålet. Bevilgningen dekkes av disposisjonsfondet.

En stor investering over lang tid er avsluttet ved Vuku oppvekstsenter, og en flott skole for fremtiden er ferdig. Den andre skoleutbyggingen ved Verdalsøra har framdrift som forutsatt.

## 2 Situasjonen på kommunedelplanområdene

### 2.1 Oppvekst

Verdal er organisert i virksomhetsområder. I oppvekstsektoren er det 6 virksomhetsområder.

5 av områdene er sammensatt av skoler og barnehager. Det 6. området er ressurscenter oppvekst som inneholder blant annet barneverntjeneste, helsestasjon, PPT, voksenopplæring og rådgivere.

Verdal kommune sin budsjettmodell er bygd opp slik at hvert område får "en sekk" penger og pålegges å drifte området innenfor denne rammen. Dette gjør at et år kan en barnehage tilgodeses, et annet år en skole. Dette kan gjennomføres etter at det har vært en prosess i området. Friheten har for virksomhetsområdet vært utnyttet til å ta i et tak på tiltrenge områder etter hvert som behov har dukket opp.

Når det fra 2011 er innført rammefinansiering for barnehagene, skal kommunale og ikke-kommunale barnehager likebehandles. Det betyr at dersom et oppvekstområde velger å gi et ekstra tilskudd til en barnehage, vil det gi dobbel effekt. Ikke-kommunale barnehager skal ha samme tilskudd.

#### Alle barnehager

Hovedgruppe	Regnskap 30.04.11	Periodisert budsjett	Forbr. %	Opprinnel. Budsjett 2011	Rev. budsjett 2011	Forbruk pr. 30.04.11	Regnskap 30.04.10
11 Netto lønn	18 653 990	16 572 000	113	48 968 487	49 715 987	38	17 280 867
12 Øvrige kostnader	1 404 453	1 429 690	98	4 289 069	4 289 069	33	1 563 283
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-5 686 420	-3 913 931	145	-11 741 799	-11 741 799	48	-14 515 911
<b>T o t a l t</b>	<b>14 372 023</b>	<b>14 087 759</b>	<b>102</b>	<b>41 515 757</b>	<b>42 263 257</b>	<b>34</b>	<b>4 328 239</b>

Vedlagte oversikt viser hvordan resultatet i de kommunale barnehagene ser ut ved utgangen av 1. tertial. Oversikten er utarbeidet for å gi en oversikt over økonomien på barnehagesektoren. Totalt resultat i kommunale barnehager legger grunnlaget for nivået på utbetalingene til ikke-kommunale barnehager.

Tabellen viser at drift av de kommunale barnehagene ser ut til å kunne gå i balanse. Det vil bli flere barn i en del av barnehagene fra nytt barnehageår.

10 av 11 ikke-kommunale barnehager har sendt klage på tildeling av tilskudd til drift. Klagerne mener at beregningen som ligger til grunn for utbetalt tilskudd ikke er i henhold til gjeldende rundskriv og forskrifter.

Regnskapstallene for kommunale barnehager 2010 framgår av tabellen. Det er vanskelig å sammenligne årets tall med disse tallene fordi det i fjor ble utbetalt statstilskudd til barnehagene.

### **Følgende momenter rapporteres det om fra oppvekstområdene:**

Utfordringer:

- Gjennomføring av det nye inntektssystemet for barnehagene
- Økt behov for ressurser til spesialundervisning
- Lønnsoppgjøret
- Redusert voksentetthet i barnehagene fra 6,0 til 6,2 fra 2011

Sparetiltak – tiltak for å sikre likeverdige tilbud i skoler og barnehager

- Gjennomgang av tilgjengelige rammer i skole og barnehage
- Redusere grunnbemanning
- Ikke forsterket bemanning i forsterkede barnehager

Tiltak for å redusere sykefraværet

- Ansatte som deltar i ”Friskliv”

### **Nærmere opplysninger om hvert område:**

#### **Vuku, Garnes og Volden:**

Vuku oppvekstsenter er ferdigrenovert. Det har blitt et flott bygg som er tilrettelagt både for skole og aktiv fritid.

Spesialundervisning søkes redusert.

Voksentetthet i barnehagene gjennomføres etter nytt vedtak og reduseres derfor.

Området melder at de skal holde budsjettet for 2011.

#### **Stiklestad og Leksdal:**

Ny bemanningsnorm i barnehagene oppleves som en drastisk forverring i voksentettheten.

Økt ressursbehov opp mot barn med spesielle behov i barnehage og skole.

Midler til Bunesprosjektet brukes høsten 2011.

Området melder at det er usikkerhet knyttet til resultatet for 2011, men er i balanse ved utgangen av første tertial.

#### **Ørmelen og Verdalsøra:**

Mottak av nyankomne flyktninger.

Økt antall barn og unge som trenger spesialundervisning.

Leksehjelp krever ekstra ressurser.

Barn og unge som trenger ekstra oppfølging av voksne.

Området melder om et avvik på 1.000.000 kr for budsjettet for 2010.

**Verdalsøra ungdomsskole:**

Området reduserer klassesall og dermed også antall ansatte fra kommende skoleår.

Området melder at de skal holde budsjettet for 2011.

**Vinne og Ness:**

Nytt inntektssystem i barnehagene fører til usikkerhet og fare for overforbruk.

Økt behov for spesialundervisning for skolestartere og elever som har kommet flyttende til oppvekstområdet.

Området melder at de skal holde budsjettet for 2011.

**Ressurssenter oppvekst:**

PPT har ventelister.

Helsestasjonen har utfordring med høyt sykefravær samtidig som det har vært vanskelig å rekruttere vikarer med helsesøsterutdanning.

Barnevernet arbeider fortsatt med mange svært tunge saker.

Møllegata voksenopplæring melder om gode resultater.

Klager fra ikke-kommunale barnehager.

Overføring av ansvaret for spesialpedagogene i barnehagene.

Området melder at de skal holde budsjettet for 2011.

**Oppvekst felles:**

Overskridelsene skyldes at utgifter til leie av brakker i forbindelse med utbygging i Vuku og på Verdalsøra er belastet dette området. I tillegg er det feilpostert lønn til prosjektstilling Ny giv.

Oppvekstområdene samarbeider mot å holde rammene som er budsjettert til drift. Målet er å kunne levere så gode tjenester og resultater som mulig innenfor tildelt totalramme.

## 2.2 Helse, omsorg og velferd.

Helse, omsorg og velferd består av fire virksomhetsområder. Totalt sett melder tre av virksomhetslederne at de med noe usikkerhet vil gå i balanse ved årets slutt.

Usikkerheten dreier seg i hovedsak om mengden tjenestebehov til enkeltbrukere. Vinne og Vuku melder om et anslått merforbruk på kr. 500.000,- ved årets slutt.

Fra virksomhetsområdene rapporteres:

**Øra omsorg og velferdsdistrikt** har et merforbruk på lønn pga utfordringer ift enkeltbrukere med store behov. Det har vært nødvendig å sette inn våken nattvakt i stedet for hvilende hos to brukere, dette er nå i gradvis reduksjon hos den ene.

Overtidsbruk innenfor tjenesten brukerstyrt personlig assistanse skyldes hovedsakelig at en ved sykefravær må bruke opplærte ansatte som vikarer, noe som medfører overtidsutbetaling. Pr 30.04.11 er det et mindreforbruk på kr. 120.000,- Med noe usikkerhet rapporteres at en vil gå i balanse i regnskapet ved årets slutt.

**Vinne og Vuku omsorg og velferd** rapporterer om et merforbruk på lønn knyttet til store tjenestebehov for mottakere av hjemmetjeneste, samt en ny beboer med mer ressurskrevende behov enn en kjente til da budsjettet ble lagt. Merforbruket er pr 30.04.11 kr. 200.000,-, det anslås ved årets slutt til kr. 500.000,-

**Sparetiltak for å unngå store avvik ved årets slutt i omsorg og velferdsdistriktene:**

- Innleie ved sykdom unngås hvis det er mulig å gi en forsvarlig tjeneste uten dette. Medfører stor belastning på ansatte og hjelp til dekking kun av grunnleggende behov for tjenestemottakerne.
- Et restriktivt nivå for tjenestetildeling – gir minimale tjenester innenfor faglig forsvarlighet
- Aktiv IA-oppfølgning og bruk av virkemidler innenfor dette

**Ressurssenter helse- omsorg og velferd** har 1. tertial et mindreforbruk på kr. 280.000,- og har som mål å ha balanse i regnskapet ved årets slutt. Det er fortsatt usikkerhet rundt tallene for legetjenesten da de endelige kostnader ved overgangen til privat drift pr 01.05.11 ennå ikke er klare. Det er økning i henvisninger og søknader ved booppfølgingstjenesten, rehabiliteringstjenesten og rustjenesten. En av de store utfordringene det også rapporteres på er tilgang på egnede boliger til vanskeligstilte innbyggere. Kommuneoverlege 0,5 årsverk er overflyttet til ISK fra 01.01.11, det samme gjelder folkehelsekoordinator 0,5 årsverk fra medio april.

**NAV Verdal** rapporterer om et mindreforbruk på kr. 250.000,- pr 30.04.11, det anslås balanse i regnskap ved årets slutt. Mindreforbruket er knyttet til lønnsutgifter, det er et merforbruk på boliger (reparasjoner, mindre innkommet husleie mv) og økonomisk sosialhjelp. Kvalifiseringsprogrammet har hatt mindre innsøking i første tertial, noe som gir et lite mindreforbruk. Samarbeidsprosjektet ”Stå på” jobber pr 30.04.11 aktivt med 60 unge under 21 år for å forebygge at de slutter underveis i videregående skole. I forhold til 1. tertial 2010 er antall mottakere av økonomisk sosialhjelp under 21 år redusert med 11 personer. Samordnet innsats inn mot andre mottakere av økonomisk sosialhjelp slik at de ikke blir langtidsmottakere av denne stønaden fortsetter. Likevel er merforbruket pr 1. tertial kr. 400.000,- Gjeldsrådgivning virker forebyggende, men er en utfordring da en i 2011 ikke har budsjett for å fortsette med dette i samme omfang som i 2010. Det er innført begrensning i mottak av nye saker, og tjenestetilbudet vurderes som ikke godt nok. Måltallet for mottak av flyktninger er oppnåelig, en har imidlertid en utfordring i forhold til tilgang på egnede boliger – spesielt til familier. Det er også store utfordringer knyttet til tilgang på egnede boliger og det boligsosiale arbeidet for vanskeligstilte. Mer samordnet kommunal innsats på dette området vil gi innsparing ift reparasjon av ødeleggelser i bolig, og unngå at boliger står tomme over tid.

### 2.3 Øvrige virksomhetsområder

#### **Kultur**

Bemanningen i Kulturtjenesten ble i 2010 redusert med total 1,2 stilling mens aktivitetsnivået ikke er tatt ned i samsvar med dette. Reduksjonen har spesielt gått på bekostning av de administrative ressursene. Det jobbes bl.a. overtid som det er vanskelig å finne rom for å avspasere. Dette er ingen holdbar situasjon på permanent basis og aktiviteten må derfor ned. Det fokuseres for tiden mye på folkehelse. Veldig mye av aktiviteten som Kulturtjenesten holder på med er i dette perspektivet av forebyggende karakter. Dersom Kulturtjenesten skal være i stand til å være på offensiven i dette arbeidet er det behov for å øke bemanningen, i første omgang til samme nivå som før nedskjæringen i 2010.

### **Teknisk drift.**

Teknisk drift har stort sett utført driftstjenester i henhold til planlagt omfang og kvalitet. Drift av kommunens vann og avløpsanlegg har fungert uten de store overraskelser.

Heller ikke innenfor kommunale bygg har det vært de store overraskelser.

Innenfor vegsektoren har vintervedlikeholdet vært mer omfattende enn på mange år. Av et budsjett på 2,3 mill.kr. har det medgått 2,0 mill.kr i løpet av vinteren til kjøp av tjenester til brøyting og strøing. Dette kan synes svært knapt da vi har igjen november og desember på dette budsjettåret.

Ellers har en forholdsvis kald vinter og høst medført et høyt energiforbruk vinteren 2011. I kombinasjon med en høy spotpris på strøm i vinter har dette medført at energiutgiften for kommunen i kroner ligger på totalt sett det samme som for 2010. Det ser heller ikke ut til at spotprisen vil bli noe lavere i resterende del av året. Dette tyder på at total strømutfgift for 2011 vil bli liggende på 10,0 mill.kr for 2011, noe som vil være 1,0 mill.kr. over budsjettert beløp. Til sammenligning lå total strømutfgift på 8,2 mill.kr. i 2009 og 10,2 mill.kr. i 2010.

### 3 Organisasjon

#### 3.1 Årsverksutvikling

<b>Virksomhetsområder</b>	<b>Pr. 31.12.08</b>	<b>Pr. 31.12.09</b>	<b>Pr. 31.12.10</b>	<b>Årsverk 30.04.11</b>
Vuku Garnes og Volden oppvekst	62,3	70,4	70,7	68,8
Stiklestad og Leksdal oppvekst	55,9	57,8	58,0	60,0
Ørmelen og Verdalsøra oppvekst	117,0	118,9	124,4	124,4
Verdalsøra ungdomsskole	45,6	54,5	58,5	58,0
Vinne og Ness oppvekstområde	70,0	74,4	72,3	71,8
Ressurssenter oppvekst	42,0	53,3	51,5	52,4
Øra omsorg- og velferd	156,9	165,6	155,6	152,4
Vinne og Vuku omsorg og velferd	120,4	120,0	121,3	125,2
Ressurssenter helse- og omsorg	32,4	36,4	41,8	40,2
NAV (sosial/rus/psykiatri/flyktning)	21,8	22,4	16,0	15,4
Kulturtjenesten	12,4	12,4	11,2	11,7
Teknisk drift	45,0	44,0	43,5	43,2
Rådmannen	7,0	7,0	11,9	12,7
<b>Sum antall årsverk</b>	<b>788,7</b>	<b>837,1</b>	<b>836,7</b>	<b>836,1</b>

Antall årsverk i Verdal kommune ligger på et stabilt nivå i 1. tertial sammenlignet med utgangen av 2010.

### 3.2 Sykefravær.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i sykefravær fra 1. tertial 2010 t.o.m. 1. tertial 2011. Tallene viser korttidsfravær og langtidsfravær over 16 dager. Fraværet har økt fra 8,50% 1. tertial 2010 til 9,10% 1. tertial 2011. 5671 dagsverk kvinner har vært fraværende 1. tertial og 920 dagsverk menn på samme tidsrom.

Enhet/område	1.tertial 2010		2.tertial 2010		3. tertial 2010		1. tertial 2011	
	1-16 dgr	>=17 dgr	1-16 dgr	>=17 dgr	1-16 dgr	>=17 dgr	1-16 dgr	>=17 dgr
110 Driftssjef	0,50 %	1,40 %	1,00 %	2,30 %	0,80 %	2,80 %	0,90 %	1,20 %
120 Vuku, Garnes og Volden OS	2,10 %	3,80 %	1,50 %	4,40 %	2,00 %	7,40 %	3,20 %	4,80 %
121 Stiklestad og Leksdal OS	1,40 %	9,20 %	0,70 %	7,90 %	1,60 %	6,20 %	2,40 %	4,70 %
122 Ørmelen og Verdalsøra OS	2,70 %	5,20 %	0,90 %	4,90 %	2,30 %	5,10 %	2,60 %	6,30 %
123 Verdalsøra ungdomsskole	2,40 %	4,70 %	0,60 %	3,10 %	2,60 %	8,00 %	2,40 %	5,70 %
124 Vinne og Ness oS	2,10 %	7,30 %	0,80 %	5,10 %	2,00 %	6,70 %	1,90 %	8,00 %
125 Kultur	0,70 %	4,00 %	0,80 %	0,00 %	1,10 %	0,00 %	1,40 %	0,20 %
130 Ressurssenter oppvekst	2,70 %	2,30 %	3,20 %	4,80 %	2,30 %	9,00 %	2,50 %	8,80 %
132 Vinne/Vuku omsorg og velferdsdistr.	1,90 %	7,50 %	1,60 %	4,50 %	2,70 %	5,70 %	3,00 %	5,70 %
133 Øra omsorg og velferdsdistrikt	2,10 %	9,90 %	1,90 %	7,50 %	3,50 %	7,80 %	2,80 %	8,20 %
135 NAV	0,90 %	0,30 %	1,80 %	2,80 %	0,30 %	2,20 %	2,10 %	4,00 %
136 Ressurssenter helse/omsorg/velferd	2,50 %	12,40 %	0,90 %	10,80 %	1,30 %	11,50 %	1,80 %	10,60 %
141 Teknisk drift	1,80 %	3,10 %	1,40 %	3,90 %	1,80 %	3,70 %	1,80 %	6,90 %
142 Brann og beredskap	0,20 %	7,90 %	1,40 %	16,70 %	4,00 %	18,30 %		
<b>Pr. tertial:</b>	<b>8,50 %</b>		<b>6,90 %</b>		<b>8,90 %</b>		<b>9,10 %</b>	

## 4 Økonomi

### 4.1. Drift – regnskap pr. 30.04.2011

Samlet oversikt over status på virksomhetsområdene:

Grp. ansvar	Regnskap 30.04.11	Periodisert budsjett	Forbruk	Opprinnelig budsjett 2011	Rev. budsjett 2011	Forbruk 30.04.11	Regnskap 30.04.10
110 Rådmann	3 681 226	4 092 764	90	26 590 525	21 311 410	17	7 209 93
120 Vuku, Garnes og Volden opp	13 230 723	13 176 725	100	36 085 170	36 365 070	36	11 599 41
121 Stiklestad og Leksdal oppv	9 861 334	10 168 986	97	28 080 387	28 444 887	35	6 737 57
122 Ørmelen og Verdalsøra oppv	20 794 638	20 355 102	102	55 551 581	56 115 281	37	16 446 22
123 Verdalsøra U-skole	11 542 957	11 921 820	97	31 195 602	31 447 002	37	11 266 05
124 Vinne og Ness oppvekstområ	11 985 914	12 417 830	97	33 871 025	34 230 325	35	9 472 63
125 Kulturturtjenesten	6 643 734	6 706 299	99	20 235 012	20 365 612	33	6 207 19
126 Oppvekst felles	530 625	0	-	0	0	-	562 95
130 Ressursenter oppvekst	36 214 547	39 325 432	92	95 999 540	96 617 540	37	-11 977 88
132 Vinne og Vuku omsorg- og v	25 910 443	25 710 595	101	74 692 889	75 269 289	34	23 719 45
133 Øra distrikt omsorg- og ve	35 586 618	35 706 062	100	99 912 513	100 722 113	35	33 391 83
135 NAV Sosial- og flyktninget	11 137 834	11 393 218	98	32 240 148	32 363 448	34	12 911 76
136 Ressursenter helse, omsorg	10 797 426	11 077 426	97	25 536 854	25 344 854	43	9 664 00
141 Teknisk drift	8 785 164	7 719 717	114	14 949 100	15 204 700	58	4 654 19
142 Brann og beredskap	0	0	-	0	0	-	818 25
180 Rådmannen	-206 413 326	-205 165 115	101	-604 995 346	-604 995 346	34	-157 672 49
199 Kommunens andel til ISK	10 397 908	10 397 938	100	30 055 000	31 193 815	33	7 757 06
<b>T o t a l t</b>	<b>10 687 765</b>	<b>15 004 800</b>	<b>71</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>-7 231 79</b>

Hovedoversikten pr. 30.04.11 viser at virksomhetsområdene har kontroll på driftsnivået. De aller fleste områdene ligger og balanserer på et periodisert forbruk rundt 100%. Det er kun Teknisk drift som på grunn av et høyt strømforbruk i vinter ligger vesentlig over forventet forbruk. Virksomheten rapporterer et merforbruk ved årets slutt på 1 million kroner.

Ellers er det knyttet en del usikkerhet til tallene – dette gjelder spesielt om virksomhetene klarer å dekke inn årets lønnsoppgjør innen tildelte rammer. Rådmannen vil ha et fokus på dette fram mot rapporteringen av regnskapstall etter 2. tertial. Det er også usikkerhet knyttet til resultatet av Fylkesmannens klagebehandling knyttet til finansieringen av ikke-kommunale barnehager, samt at Ressursenter oppvekst varsler en bekymringsmessig utvikling i alvorlige barnevernssaker. Disse områdene vil rådmannen komme tilbake til etter 2. tertial.

#### 4.1.1 Vesentlige endringer i kommunens inntekter og utgifter

Skatt og rammetilskudd.

Den nyeste prognose for skatt og rammetilskudd viser en inntekt på nivå med vedtatt budsjett.

Eiendomsskatten for 2011 er budsjettert til 14,0 millioner kroner netto (eks. kostnader i forbindelse med retaksering). Dette nivået forventes å være riktig, men det er knyttet en viss usikkerhet til kostnadene ved retaksering av verker og bruk. Denne jobben er lyst ut på anbud og kostnadsrammene vil være klare i løpet av juli måned.

Kapitalutgifter.

Avdragsutgiftene for 2010 er budsjettert til 25 mill. kroner. Det er ikke skjedd endringer som innebærer at dette trenger å endres i 1. tertial. Renten på kommunens lån er i samsvar med budsjettert nivå og det er ikke grunn til å foreta justeringer på dette området nå. Det er fortsatt usikkerhet knyttet til framtidig rentenivå.

Lønnsutgifter

Det sentrale lønnsoppgjøret for kommunal sektor er ferdig. Kostnaden knyttet til dette oppgjøret er drøyt 5 millioner kroner høyere enn forventet. Denne økningen må virksomhetene finne rom for å dekke innenfor egen ramme.

Momskompensasjon.

Ved utgangen av april er det regnskapsført drøyt 9 mill. kroner som inntekt fra momskompensasjon. 4 millioner kroner (40%) av dette er overført til investeringsregnskapet i henhold til regelverket knyttet til at momskompensasjon for investeringer ikke lenger skal kunne nyttes til driftsformål.

#### 4.2 Gjennomgang av virksomhetsområdene.

##### 4.2.1 Vuku, Garnes og Volden OS

###### 1. TJENESTER

Vuku, Garnes og Volden oppvekstområde har opprettholdt tjenestetilbudet som i 2010 i inneværende år. Spesialundervisning søkes redusert noe gjennom mer effektiv utnyttelse av ressursene, uten at dette skal gå ut over kvaliteten på opplæringen til elevene.

I barnehagene har voksentettheten delvis gått ned pga nye føringer gjeldende antall barn pr. voksen.

###### 2. ØKONOMI

Hovedgruppe	Regnskap 30.04.11	Periodisert budsjett	Forbr. %	Opprinnel. Budsjett 2011	Rev. budsjett 2011	Forbruk pr. 30.04.11	Regnskap 30.04.10
11 Netto lønn	13 501 260	13 234 984	102	36 079 945	36 359 845	37	13 203 86
12 Øvrige kostnader	1 482 862	1 684 527	88	5 053 581	5 053 581	29	1 298 91
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-1 753 399	-1 742 785	101	-5 048 356	-5 048 356	35	-2 903 36
<b>T o t a l t</b>	<b>13 230 723</b>	<b>13 176 725</b>	<b>100</b>	<b>36 085 170</b>	<b>36 365 070</b>	<b>36</b>	<b>11 599 41</b>

### Avvik fra budsjetttramme

Området bruker noe mer penger på lønn enn forutsatt i budsjettet. Dette skyldes bla tilsetting av miljøterapeut ved Vuku oppvekstsenter våren 2011. Videre er det brukt mer penger enn forutsatt på vikarer og økte sykepengeutbetalinger. Totalt sett ligger virksomhetsområdet som forutsatt på budsjett pr. 30.04.11.

Oppvekstenheten er inne i en prosess hvor en ser det som nødvendig å gjøre budsjettendringer/forflytninger mellom virksomhetsområdene. I tillegg forutsettes det at lønnsoppgjøret som ikke ligger inne i budsjettene, må inndeckes innen egne rammer. Dette gjør at virksomheten må holde en del stillinger vakant til høsten for å komme i mål.

For å unngå negative avvik pr. 31.12.11 reduseres antall stillinger. Setter stillinger vakant ved permisjoner og oppsigelser. Innsparing i størrelsesorden 200 000.-

Virksomheten må stadig vekk skjære ned på og være på vakt angående spesialundervisning. Det søkes hele tiden å tilpasse undervisning for enkeltelever og grupper slik at spesialundervisning unngås.

### Budsjettendringer:

Budsjettet er justert for helårsvirkning av fjorårets lokaloppgjør.

## 3. ANSATTE

### Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.10	Budsjetterte årsverk 2011	Årsverk 30.04.11	Årsak til endring 31.12.10–30.04.11
70,7	69,8	68,9	Vakanse

Det utbetales lønn etter 71,2 årsverk pr. 30/4-11. Når enheten trekker fra sykepenger som den får refundert havner de på 68,78 årsverk som rapporteres.

### Lønnsutgifter:

Vakanse blir holdt på dagens nivå slik at enheten kommer ut slik budsjettet forutsier. Endringer ved bruk av hjemler skjer hele tiden.

### Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2010	2,10	3,80	1,50	4,40	2,00	7,40
2011	3,20	4,80				

Det gjennomføres oppfølgingsamtaler med langtidssykemeldte, møter med NAV, HMS tiltak med trivselstiltak for alle ansatte, jevnlig bruk av bedriftshelsetjenesten (arbeidsplassvurderinger med tilrettelegging), og tett oppfølging av den sykemeldte ved nærmeste personalleder fra første fraværsdag.

Området har nå et langtidssykefravær på 4,8%, en reduksjon fra 3. tertial i 2010. Noen av disse skyldes forhold som ligger utenfor virksomhetens kontroll. Likevel må det jobbes kontinuerlig opp mot de som er sykemeldt, og med andre tiltak for at sykefraværet ikke skal øke. Korttidsfraværet ligger på 3,2%, noe som er forholdsvis lavt. Det jobbes på alle enheter med holdninger og tiltak for at ansatte skal ønske og glede seg til å gå på jobb hver dag.

## 4.2.2 Stiklestad og Leksdal OS

### 1. TJENESTER

Tjenestetilbudet i Stiklestad og Leksdal virksomhetsområde er i tråd med de forutsetninger som ligger til grunn for budsjettet bortsett fra følgende avvik:

- Bemanning i barnehagene er redusert til 6,2 barn pr. årsverk og barn under 3 år teller 1,8 plasser mot tidligere 2,0. Dette er meget drastiske nedskjæringer i en allerede lavt bemannet sektor.
- Økt assistentressurs med 0,52 årsverk omkring styrking av undervisningstilbud ved Stiklestad skole.
- Styrket undervisningstilbud - 0,6 årsverk - ved Leksdal barnehage.
- Økt assistentressurs og spesialpedagogisk ressurs - 0,23 årsverk – ved Leksdal barnehage.

Ressurser til drifting av Bunesprosjektet vil i hovedsak bli brukt i perioden mai – okt. Reduserte fritidsmidler vil bli disponert i siste halvår.

### 2. ØKONOMI

Hovedgruppe	Regnskap 30.04.11	Periodisert budsjett	Forbr. %	Opprinnel. Budsjett 2011	Rev. budsjett 2011	Forbruk pr. 30.04.11	Regnskap 30.04.10
11 Netto lønn	11 479 964	11 244 711	102	30 527 564	30 892 064	37	10 547 0
12 Øvrige kostnader	894 917	848 800	105	2 546 400	2 546 400	35	900 2
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-2 513 547	-1 924 526	131	-4 993 577	-4 993 577	50	-4 709 7
<b>T o t a l t</b>	<b>9 861 334</b>	<b>10 168 986</b>	<b>97</b>	<b>28 080 387</b>	<b>28 444 887</b>	<b>35</b>	<b>6 737 5</b>

Ingen økonomiske avvik pr. 1. tertial. Det er usikkert hvordan status i forhold til budsjett og regnskap er pr. 31.12. Det nye inntektssystemet i barnehager medfører sannsynligvis at barnehagene går i underskudd dersom det blir gjennomført slik det er foreslått. Det er også mulig at det ved Stiklestad skole blir behov for klassesdeling på et trinn.

Eventuelle sparetiltak vil i hovedsak bli redusert grunnbemanning i barnehage og eventuelt skole. Innsparing vil bli vurdert når inntektssystem er avklart for barnehager og økt elevmasse i skole.

Konsekvenser av eventuelle sparetiltak vil bli sterkt redusert kvalitet og fleksibilitet. Det vil også medføre ulik bemanning i kommunale barnehager.

#### Budsjettendringer:

Det er foretatt budsjettreguleringer for lønn faste stillinger i 2011 som følge av lokaloppgjøret høsten 2011.

### 3. ANSATTE

#### Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.10	Budsjetterte årsverk 2011	Årsverk 30.04.11	Årsak til endring 31.12.10–30.04.11
58	58,7	60,03	Enkeltvedtak omkring flere barn.

Endringer i årsverk er i tråd med nye administrative vedtak i Verdal kommune og heimkommune for fosterheimplassert barn. Endringsvedtak er fattet administrativt i kommune og heimkommune for fosterheimplassert barn. Stillingene vil sannsynligvis bli vedvarende også neste år.

### Lønnsutgifter:

Lønnsutgifter per dags dato er i tråd med budsjett. Omlegging av inntektssystem for barnehager vil resten av året kunne gi oss store utfordringer og sannsynligvis negativ virkning.

### Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2010	1,40	9,20	0,70	7,90	1,6	2
2011	2,40	4,70				

For å redusere sykefraværet er følgende tiltak iverksatt:

- HMS- arbeid i tråd med enhetenes og områdets planer.
- Tett oppfølging av sykmeldte og øvrig fravær.
- Arbeidsmiljø i fokus.
- Medarbeidersamtaler og oppfølging av medarbeiderundersøkelser.
- Bruke ros som den ferskvaren det er.
- Trivselstiltak på enhetene.

## 4.2.3 Ørmelen og Verdalsøra OS

### 1. TJENESTER

Tjenestetilbudet har fortsatt i all hovedsak fokus på å gi et best mulig tilbud til barn/unge ut fra de midlene som området har til rådighet.

Dette er imidlertid fortsatt svært utfordrende, og ikke i tråd med tilgjengelig budsjetttramme, spesielt ved skolene. Dette skyldes:

- Fortsatt mottak av nyankomne flyktninger som har rett på et likeverdig opplæringstilbud (jfr. Opplæringslova).
- Økning i antall barn i barnehagene med behov for målretta innsats for blant annet språk- / begrepsutvikling. Økning i antall elever og omfang av tilrådd spesialundervisning ved skolene, særlig skolestart 2011/12.
- Gjennomføring av forskriften leksehjelp ved skolene.
- Antall barn og elever med særlige behov for oppfølging av voksen i barnehagene/ skolene øker.

Fra 01.08.10 omorganiserte virksomhetsområdet opplæringstilbudet for nyankomne/ flerspråklige elever i Verdal gjennom opprettelse av "velkomst-/ mottaksgrupper". Dette tilbudet gis fortsatt ved Ørmelen skole.

Området har fulgt opp flere utfordringer knyttet til budsjett 2011. Det oppleves svært utfordrende å oppnå rask effekt av "omlegging av spesialundervisningen". PPT/ andre instanser

sine tilrådninger beskriver et økende behov for oppfølging, særlig for skoleåret 2011/12. Det samme gjelder spesialpedagogisk hjelp i barnehagene. Dette gjelder også fra 01.08.11.

Virksomhetsområdet jobber fortsatt med kompetanseheving på alle enheter, særlig knyttet til læringsmiljø ("De utrolige årene"), og flerkulturell kompetanse. Enhetene jobber videre med å realisere målene i kommunale og nasjonale styringsdokument.

Det er fremdeles behov for utstyr og programvare i forhold til IKT. Det planlegges vesentlige investeringer i forbindelse med nytt skoleanlegg på Verdalsøra.

## 2. ØKONOMI

Hovedgruppe	Regnskap 30.04.11	Periodisert budsjett	Forbr. %	Opprinnel. Budsjett 2011	Rev. budsjett 2011	Forbruk pr. 30.04.11	Regnskap 30.04.10
11 Netto lønn	22 919 307	21 958 792	104	59 762 651	60 326 351	38	21 771 6
12 Øvrige kostnader	1 830 237	2 062 595	89	6 187 786	6 187 786	30	1 834 9.
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-3 954 906	-3 666 285	108	-10 398 856	-10 398 856	38	-7 160 4
T o t a l t	20 794 638	20 355 102	102	55 551 581	56 115 281	37	16 446 2

Omlegging av nytt system for barnehagesektoren medfører mindre økonomisk handlegfrihet i virksomhetsområdet (jfr. beskrivelse felles for oppvekstsektoren).

Skolene har totalt sett ca. 3% avvik i forhold til budsjettrammen. Ytterligere behov for økning av driftsnivået fra 01.08.11

Pr. 31.12.11 anslås et negativt avvik på ca. 1 million kroner om ikke budsjettet blir justert.

Det er allerede iverksatt organisatoriske tiltak for å imøtekomme økt timetall, leksehjelp og økt behov for spesialundervisning (skolene) og spesialpedagogisk hjelp i barnehagene.

Det er fortsatt behov for en gjennomgang av tilgjengelige rammer for å kvalitetssikre likeverdig opplæringstilbud ved skolene i Verdal. Arbeidet er påbegynt.

Mulighetene for å redusere driftsnivået er mindre enn økningen av pålagte oppgaver og behov for forsvarlig voksenteitet, særlig fra 01.08.11.

En ytterligere reduksjon av driftsnivå ved skolene vurderes av rektorene som ikke forsvarlig.

Konsekvenser av nedskjæring innen barnehageområdet er ingen ekstra personalressurs i forsterka barnehage (jfr. grunnbemanning), kun god tverrfaglig kompetanse som følge av fagsammensetningen hos ansatte.

### Budsjettendringer:

Det er foretatt budsjettreguleringer på lønn faste stillinger i 2011 som følge av det lokale lønnsoppgjøret høsten 2010.

## 3. ANSATTE

### Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.10	Budsjetterte årsverk 2011	Årsverk 30.04.11	Årsak til endring 31.12.10– 30.04.11
124,4	117,3	124,4	

### Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2010	2,70	5,20	0,90	4,90	2,3	5,1
2011	2,60	6,30				

Tiltak som er gjennomført for å redusere sykefraværet:

- Tett oppfølging av langtidssykmeldte og øvrig fravær.
- Tilretteleggingstiltak for ansatte, bruk av tilretteleggingstilskudd.
- Oppfølging av medarbeiderundersøkelsen.
- Prosesser rundet positivt arbeidsmiljø ved flere enheter. Egne planer er utarbeidet ved noen enheter.
- Medarbeidersamtaler, ulikt omfang mellom enhetene.

## 4.2.4 Verdalsøra U-skole

### 1. TJENESTER

Tjenestetilbudets nivå samsvarer per dato med de forutsetningene som ligger til grunn i budsjettet.

### 2. ØKONOMI

Hovedgruppe	Regnskap 30.04.11	Periodisert budsjett	Forbr. %	Opprinnel. Budsjett 2011	Rev. budsjett 2011	Forbruk pr. 30.04.11	Regnskap 30.04.10
11 Netto lønn	11 815 961	11 944 772	99	32 014 458	32 265 858	37	11 316 5
12 Øvrige kostnader	568 668	812 370	70	2 437 109	2 437 109	23	671 9
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-841 672	-835 322	101	-3 255 965	-3 255 965	26	-722 4
T o t a l t	11 542 957	11 921 820	97	31 195 602	31 447 002	37	11 266 0

Virksomhetsrådets økonomi er i samsvar med budsjett pr. 30.04.11.

Det knyttes imidlertid usikkerhet til effekten av lønnsoppgjøret våren 2011. Det forutsettes at dette må dekkes innen egne rammer.

### Budsjettendringer:

- Det er lagt inn budsjettreguleringer på lønn faste stillinger som følge av det lokale lønnsoppgjøret høsten 2010.
- "NY GIV" har generert vikariat på ca 50% stilling. Dette er finansiert gjennom U-dir.

### 3. ANSATTE

#### Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.10	Budsjetterte årsverk 2011	Årsverk 30.04.11	Årsak til endring 31.12.10–30.04.11
57,3	57,0	58,0	Styrking i forbindelse med enkeltelev, samt "Ny Giv"

- Endringen gjelder styrking av undervisningstilbud + vikariat i forbindelse med "Ny Giv" våren 2011
- Dette vedtaket er fattet administrativt. Kommunalsjef er orientert.
- Verdalsøra ungdomsskole skal ned to årsverk fra 01.08.11. Dette på grunn av reduksjon i klasse- og timetall mindre fra nevnte dato.

#### Lønnsutgifter:

Regnskapet er i henhold til budsjett pr dato.

#### Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2010	2,40	4,70	0,60	3,10	2,6	8
2011	2,40	5,70				

Virksomhetsområdet har hatt en nedgang i sykefravær siden siste rapportering. Fraværet synes fortsatt noe høyt. Det jobbes derfor med:

- Fokus på det psykososiale arbeidsmiljøet.
- Aktiv bruk av oppfølgingsplaner.
- Aktivt bruk av IA-tilrettelegging med tilskudd
- Vernerunder
- Medbestemmelse/innflytelse/tilrettelegging av arbeidsoppgaver.
- Trivselstiltak
- Oppfølging gjennom medarbeidersamtaler

## 4.2.5 Vinne og Ness OS

### 1. TJENESTER

Tjenestetilbudets nivå samsvarer per dato med de forutsetningene som ligger til grunn i budsjettet.

### 2. ØKONOMI

Hovedgruppe	Regnskap 30.04.11	Periodisert budsjett	Forbr. %	Opprinnel. Budsjett 2011	Rev. budsjett 2011	Forbruk pr. 30.04.11	Regnskap 30.04.10
11 Netto lønn	13 508 220	13 622 955	99	37 066 400	37 425 700	36	13 086 4
12 Øvrige kostnader	856 241	898 269	95	2 694 807	2 694 807	32	1 151 5
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-2 378 547	-2 103 394	113	-5 890 182	-5 890 182	40	-4 765 3
T o t a l t	11 985 914	12 417 830	97	33 871 025	34 230 325	35	9 472 6

Per dato ligger området i balanse. Det er imidlertid flere usikkerhetsmoment med hensyn til status pr. 31.12.11. Den største utfordringen er knyttet til innføring av nytt inntektssystem for barnehagene. Dette vil beskrives i et eget dokument. En annen utfordring er dessuten knyttet til økt behov for spesialundervisning på skolestartere og andre elever som har kommet flyttende til området.

Eventuelle sparetiltak vil i hovedsak måtte rette seg mot grunnbemanning i både skole og barnehage, og dermed vil det bli vanskelig å få til et forsvarlig skole- og barnehagetilbud. Stillinger vil imidlertid forsøkes holdt vakant dersom det blir nødvendig, men det medfører et dårligere tilbud for barn/elever og økt arbeidspress på ansatte.

#### Budsjettendringer:

Det er foretatt budsjettreguleringer av lønn faste stillinger som følge av det lokale lønnsoppgjøret høsten 2010.

### 3. ANSATTE

#### Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.10	Budsjetterte årsverk 2011	Årsverk 30.04.11	Årsak til endring 31.12.10–30.04.11
72,3	71,8	71,8	

Det er ikke foretatt ansettelser i området våren 2011, og derfor er årsverk i tråd med budsjett.

#### Lønnsutgifter:

- Lønnsutgiftene per dato er i samsvar med budsjett. Det er imidlertid utfordringer i forhold til drift i andre halvdel av 2011. Dette skyldes et økende behov for spesialundervisning i skolene, og en omlegging av inntektssystemet for barnehagene (omtalt tidligere).

#### Sykefravær:

År	1. tertial	2. tertial	3. tertial
----	------------	------------	------------

<b>2010</b>	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
	2,10	7,30	0,80	5,10	2	6,7
<b>2011</b>	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
	1,90	8,00				

Iverksatte tiltak for å redusere fraværet er:

- Flere ansatte som deltar i ”Friskliv”
- Tett oppfølging av langtidssykemeldte og øvrig fravær
- Systematisk bruk av tilretteleggingstilskudd
- HMS-arbeid i tråd med enhetenes planer

## 4.2.6 Oppvekst felles

### 1. TJENESTER

Området har ikke egne tjenester, men skal dekke en del ”fellesutgifter” innen oppvekstsektoren.

### 2. ØKONOMI

Hovedgruppe	Regnskap 30.04.11	Periodisert budsjett	Forbr. %	Opprinnel. Budsjett 2011	Rev. budsjett 2011	Forbruk pr. 30.04.11	Regnskap 30.04.10
11 Netto lønn	136 440	0	-	0	0	0	
12 Øvrige kostnader	474 847	0	-	0	0	0	625 0
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-80 662	0	-	0	0	0	-62 1
<b>T o t a l t</b>	<b>530 625</b>	<b>0</b>	<b>-</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>562 9</b>

I budsjettet for 2011 var det ikke medtatt utgifter knyttet til leie av brakker, verken ved skolene i Vuku eller Verdalsøra. Vi har hittil til i år hatt en utgift på ca. 400.000 kroner. Utgifter til slik leie vil fortsette å påløpe videre også til høsten. Det anslås en samlet utgift i 2011 på ca. 1 mill. kroner. Leieutgiften vil være tidsbegrenset i tid og ikke medføre varige driftskostnader for kommunen. Det foreslås at det tilleggsbevilges 1 mill. kroner til dette formålet. Bevilgningen dekkes av disposisjonsfondet.

I tillegg til leie føres lønnskostnader i forbindelse med ”Ny Giv-prosjektet” på området – dette skal dekkes av statlige refusjoner.

## 4.2.7 Kulturtjenesten

### 1. TJENESTER

Tjenestetilbudets nivå samsvarer per dato med de forutsetningene som ligger til grunn i budsjettet.

Det er startet planlegging av prosjekt i ”folkelig grunnopplæring” hvor Verdal kommune har fått innvilget prosjektmidler fra Utdanningsdirektoratet. Prosjektansvaret

ligger i kulturskolen, mens det skal gjennomføres i samarbeid med Vinne skole, SFO. Prosjektet igangsettes ved skolestart høsten 2011.

Ved hjelp av statlige midler til Den kulturelle spaserstokken viderefører kulturkontoret helsefremmende arbeid blant den eldre delen av befolkningen. Det samarbeides tett med Omsorg og velferd og med Hagergrynkompaniet. Det er i løpet av vinteren gjennomført et malekurs og i mars ble Spaserstokkfestivalen gjennomført, en festival som det er ambisjoner om at skal være et årlig tiltak. Ut fra de rammene som er innvilget er det planlagt arrangement hvert kvartal. Det er under utvikling et samarbeid på tvers av kommuner i Trøndelag med Trondheim som sentral aktør. Verdal er med i dette samarbeidet.

Biblioteket ønsker å sette fokus på aktivitet i biblioteket, og mer med i prosjektet ”Litteraturhus Nord-Trøndelag”. I løpet av første tertial har det blitt gjennomført fire arrangement og ansatte har deltatt på formidlingskurs. Gjennom prosjektet gis det støtte til arrangement, noe som fører til at det kan benyttes formidlere som en ellers ikke hadde hatt råd til å leie inn.

1. mars ble biblioteket i Verdal fengsel åpnet. Dette er en underavdeling av det kommunale biblioteket men fullfinansieres av statlige midler. Det rapporteres om stor interesse og meget høy utlånsaktivitet.

Bemanningen i Kulturtjenesten ble i 2010 redusert med total 1,2 stilling mens aktivitetsnivået ikke er tatt ned i samsvar med dette. Reduksjonen har spesielt gått på bekostning av de administrative ressursene. Det jobbes bl.a. overtid som det er vanskelig å finne rom for å avspasere. Dette er ingen holdbar situasjon på permanent basis og aktiviteten må derfor ned. Det fokuseres for tiden mye på folkehelse. Veldig mye av aktiviteten som Kulturtjenesten holder på med er i dette perspektivet av forebyggende karakter. Dersom Kulturtjenesten skal være i stand til å være på offensiven i dette arbeidet er det behov for å øke bemanningen, i første omgang til samme nivå som før nedskjæringen i 2010.

## 2. ØKONOMI

Hovedgruppe	Regnskap 30.04.11	Periodisert budsjett	Forbr. %	Opprinnel. Budsjett 2011	Rev. budsjett 2011	Forbruk pr. 30.04.11	Regnskap 30.04.10
11 Netto lønn	2 412 263	2 347 343	103	6 318 145	6 448 745	37	2 295 6
12 Øvrige kostnader	5 099 512	5 155 989	99	15 107 966	15 107 966	34	4 649 0
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-868 041	-797 033	109	-1 191 099	-1 191 099	73	-737 4
<b>T o t a l t</b>	<b>6 643 734</b>	<b>6 706 299</b>	<b>99</b>	<b>20 235 012</b>	<b>20 365 612</b>	<b>33</b>	<b>6 207 1</b>

Det er et lite mindreforbruk på regnskap på ca. 60.000 kr i forhold til periodisert budsjett pr 30.04.2011. Forbruket ligger på 99 % av periodisert budsjett.

Det knytter seg i år, som tidligere år, usikkerhet til utgiftene vedr. Verdalshallen. Størrelsen på kommunens andel er definert i en samarbeidsavtale. De siste årene har refusjonen hatt en forholdsvis stor økning ut over det budsjetterte som i hovedsak har hatt sammenheng med høyere lønns- og strømutfgifter.

**Budsjettendringer:**

Det er foretatt budsjettreguleringer på lønn faste stillinger i 2011 som følge av det lokale lønnsoppgjøret fra høsten 2010.

**3. ANSATTE****Årsverksutvikling:**

Årsverk 31.12.10	Budsjetterte årsverk 2011	Årsverk 30.04.11 (jfr. Lønnsrapport)	Årsak til endring 31.12 – 30.04: Vedtak?
11,2	11,9	11,7	

Kulturtjenesten har 11,9 stillingshemler. Det er vakanse i 0,2 årsverk i kulturskolens administrasjon. Differanse i årsverk mellom 31.12.10 og 30.04.11 skyldes at det ved utgangen av året ble regnet ut fra at virksomhetsleder var ute i 50% permisjon, mens dette ikke er registrert ved første tertial. I praksis er det ingen endringer i årsverk fra utgangen av 2010 til utgangen av første tertial 2011.

**Lønnsutgifter:**

I første tertial er det foretatt etterbetaling for en stillingsjustering i kulturskolen, med tilbakevirkning til 2007, med 85.000 kr i merutgift..

### Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2010	0,7 %	4,0 %	0,8 %	0,0 %	1,1 %	0,0 %
2011	1,4 %	0,2 %				

Det er ikke iverksatt spesielle sykefraværstiltak.

## 4.2.8 Ressurssenter Oppvekst ( ROS )

### 1. TJENESTER

PPT har hatt ventelister våren 2011 – noe som ikke er ønskelig ut fra tankegangen om at barn og unge skal få tidlig og riktig hjelp.

Helsestasjonen har slitt med høyt sykefravær – noe som har ført til ekstra belastning på de som har vært på jobb. Det har også vært umulig skaffe vikarer som har helsesøsterutdanning. Dette har medført at virksomheten ligger litt etter skjema i fht de pålagte kontrollene og undersøkelsene.

Barnevernet har jobbet med mange tøffe saker denne våren – flere av sakene er blitt politianmeldt. Dette er krevende for de ansatte både personlig og faglig, og dette er tidkrevende og det har blitt flere fristoverskridelser.

Møllegata Voksenopplæring jobber godt og oppnår gode resultater – og elevtilgangen virker stabil.

Ressurssenter Oppvekst har også lagt mye energi og arbeid i å få på plass forskrifter, rutiner og prosedyrer i fht likebehandling av ikke kommunale og kommunale barnehager i kommunen. Dette har også medført at ROS har fått tilført noen nye arbeidsoppgaver og etter hvert også noen nye ansatte – spesialpedagogene i barnehagene.

Ungdomskontaktene er i samarbeid med politiet gang med arbeidet med å få på plass ruskontrakter i kommunen og SLT-arbeidet er i gang. En gjennomgang av organiseringen av MOT i kommunen står for tur.

### 2. ØKONOMI

Hovedgruppe	Regnskap 30.04.11	Periodisert budsjett	Forbr. %	Opprinnel. Budsjett 2011	Rev. budsjett 2011	Forbruk pr. 30.04.11	Regnskap 30.04.10
11 Netto lønn	11 659 087	13 288 991	88	35 890 218	36 508 218	32	11 643 0
12 Øvrige kostnader	27 394 228	28 234 401	97	66 703 202	66 703 202	41	22 175 1
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-2 838 768	-2 197 960	129	-6 593 880	-6 593 880	43	-45 796 0
T o t a l t	36 214 547	39 325 432	92	95 999 540	96 617 540	37	-11 977 8

Virksomheten har brukt mindre til lønn i første tertial enn forutsatt i budsjettet, det skyldes vakanser ved bl.a. helsestasjonen. Den største utfordringen i fht årets budsjett er knyttet til innføringen av likebehandlingen av kommunale og ikke-kommunale barnehager. Her har

man ingen erfaringer fra tidligere år å sammenligne med, de ikke-kommunale barnehagene (10 av 11) har klaget kommunens tildelinger inn for Fylkesmannen, og hvordan årsresultatet vil se ut avhenger i en viss grad av fylkesmannens vedtak i disse sakene. Det er også en bekymringsmessig utvikling i alvorlige saker i barnevernet – noe som vil kunne få budsjettmessige konsekvenser. Både når det gjelder barnevern og tildelingen til de ikke kommunale barnehagene så vil årsresultatet bli styrt av vedtak/faktorer utenfor Verdal kommune.

Virksomheten må i stor grad prøve å holde igjen på utgiftsiden for å ha en buffer i fht uforutsette utgifter og vedtak.

### Budsjettendringer:

Det er lagt inn budsjettreguleringer på lønn faste stillinger i 2011 som følge av det lokale lønnsoppgjøret høsten 2010.

## 3. ANSATTE

### Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.10	Budsjetterte årsverk 2011	Årsverk 30.04.11	Årsak til endring 31.12 – 31.08. Vedtak?
51,5	51,2	52,4	Økte stillingene pga vedtak knyttet til 16 – 23 planen – se under.

Endringene kommer som resultat av bevilgningen til tiltak i 16 – 23 planen. Det er i den planen foreslått tiltak som krever styrking av bemanningen.

Det er gjennomført en økning av helsesøster ressurs på Verdal Videregående Skole, en økning i ressursen til SLT koordinator opp til en 50 % stilling og en 50 % styrking av ungdomskontakten for å etablere ordningen med ruskontrakter – totalt 0,9 stilling.

Styrkingen av barnevernet med en 100 % stilling gjennom den øremerkede stillingen fra staten vil gi utslag fra og med neste tertial. Det samme vil også skje som følge av at ansvaret for spesialpedagogene i barnehagene i kommunen nå blir flyttet fra virksomhetsområdene til oss.

### Lønnsutgifter:

Lønnsutgiftene i Ros vil øke i løpet av 2011, men man vil være i stand til å dekke dette innenfor budsjett.

### Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2010	2,70	2,30	3,20	4,80	2,30	9,00
2011	2,5	8,8				

Virksomheten har innført ordning med trening i arbeidstiden, har gjennomført en egen arbeidsmiljøundersøkelse i samarbeid med studenter på HINT, har eget quizlag og prøver å bygge en felles identitet. Målet er at man skal få til en fellesskapsfølelse, noe som vil være med på å styrke fellesskapet, bedre tilbudet til virksomhetens brukere og redusere sykefraværet.

## 4.2.9 Vinne – Vuku Omsorg- og velferdsdistrikt

### 1. TJENESTER

Det er spesielt utfordrende i forhold til omsorgsboligene på Stekket der det er stadig flere brukere med komplekse behov som trenger hjelp til de fleste av dagliglivets utfordringer. Mange av disse trenger hjelp av 2 hjelpere ved hvert stell noe som stiller store krav til logistikk og er ressurskrevende. Dette fører til overforbruk i forhold til lønnsutgifter.

Et av de to bokollektivene for funksjonshemmede i distriktet har fått en ny beboer som krever ressurser ut over det som enheten har. Det har vært nødvendig å sette inn ekstra bemanning på helg for å gi et forsvarlig tilbud. På årsbasis vil dette tilsvare ca 250 000 kr.

## 2. ØKONOMI

Hovedgruppe	Regnskap 30.04.11	Periodisert budsjett	Forbr. %	Opprinnel. Budsjett 2011	Rev. budsjett 2011	Forbruk pr. 30.04.11	Regnskap 30.04.10
11 Netto lønn	29 074 242	28 990 143	100	82 828 389	83 404 789	35	26 207 8
12 Øvrige kostnader	2 079 009	2 098 762	99	7 796 286	7 796 286	27	1 666 1
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-5 242 808	-5 378 310	97	-15 931 786	-15 931 786	33	-4 154 6
T o t a l t	25 910 443	25 710 595	101	74 692 889	75 269 289	34	23 719 4

Samlet merforbruk pr. 30.04.11 er på ca 200 000 kr. Ved utgangen av året forventes et negativt avvik på omlag 500 000 kr.

Sparetiltak som vil bli iverksatt for å unngå avvik pr. 31.12.11:

- Fokus på innleie og forbruk.
- Aktiv oppfølging i forhold til å forebygge sykmeldinger og legge til rette for at ansatte kan være på jobb.
- Søke fritak for arbeidsgiverperioden for ansatte med høyt fravær.
- Restriktiv i forhold til tildeling av tjenester.
- Flyttet oppmøtested for hjemmetjenesten ved Stekket fra ØBH til Stekket for å spare tid på forflytning. Foreløpig en prøveordning.

Vanskelig å si hva det enkelte tiltaket vil føre til av innsparinger, men fokus på driftutgifter og løsninger er nødvendig for å holde forbruket nede samtidig som en ivaretar forsvarlige tjenester og arbeidsmiljø.

Følgende konsekvenser forventes av sparetiltakene:

- Nøye vurdering i forhold til tildeling av tjenester. Vanskeligere å få tjenester og det vil bli gitt forsvarlige men minimal hjelp til brukerne.
- Mindre innleie kan blant annet føre til at brukerne må vente lenger ut på dagen for å få tjenester. (f.eks å få senere hjelp til morgenstell).
- Mer stressende hverdag for ansatte.

### Budsjettendringer:

- Det er foretatt budsjettreguleringer av lønn faste stillinger for 2011 i forhold til det lokale lønnsoppgjøret høsten 2010.

## 3. ANSATTE

### Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.10	Budsjetterte årsverk 2011	Årsverk 30.04.11	Årsak til endring 31.12 – 30.04. Vedtak?
121,3	130,9	125,2	<ul style="list-style-type: none"><li>• 2,5 årsverk lærling</li><li>• 1 årsverk prosjekt faste vikarer</li><li>• Overtallighet 0,5 årsverk</li></ul>

- Budsjett for lærlinger er lagt sentralt hos rådmannen men avlønnes lokalt.
- Virksomheten har et prosjekt på faste vikar som lønnes av vikarmidler. Vedtaket er administrativt. Avtalen er for 1 år i første omgang.

- På grunn av omplassering har man 0,5 årsverk overtallig. Dette søkes løst gjennom å organisering av arbeid, reduksjon i innleie. Vedtaket er administrativt.

### Lønnsutgifter:

I forhold til hjemmetjenestene Vinne har de allerede nå brukt opp vikarmidlene for året. Dette vil kunne gi et overforbruk på ca 500 000 kr på årsbasis.

### Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2010	1,9 %	7,5 %	1,6 %	4,5 %	2,7 %	5,7 %
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2011	3,0 %	5,7 %				

Følgende tiltak er gjennomført for å redusere sykefraværet:

- Oppfølging av ansatte i forhold til IA avtalen.
- HMS plan med forebyggende tiltak. Vi deltar blant annet i "dytt" som er en skritt telleraksjon.
- Samarbeidsmøter med NAV og Arbeidsmiljøseneteret.
- Tilrettelegging av turnuser.
- Arbeidsmiljø og fagutviklings prosesser på gang.

## 4.2.10 Øra omsorgs- og velferdsdistrikt

### 1. TJENESTER

Det er spesielt utfordrende i forhold til Lystgård/BPA. For å kunne gi god nok tjeneste til enkeltbrukere med store og sammensatte behov har det i vært nødvendig med våken nattvakt og perioder med 2:1 oppfølging. Her er det imidlertid vært en bedring, har nå gradvis redusert bemanning siden slutten av mars.

Helsesituasjonen til brukere har også ført til behov for ekstra ressurser utover bemanningsplanen. Det har vært nødvendig å sette inn ekstra bemanning 5 dager i uken. Dette er det budsjettet for fra 01.06.11. Det har også vært behov for våken nattvakt. Noe økning i refusjon på ressurskrevende brukere kan påkrevs innværende år, men usikkert ift. beløp.

Avdelingen som organiserer BPA tjenesten har hatt høyt sykefravær noe som har medført stort forbruk av sykevikarer, da det er nødvendig å leie inn på hver eneste vakt på grunn av 1:1 oppfølging. Noen av brukerne har en sammensatt funksjonshemming som stiller store krav til personalet for å ivareta en forsvarlig tjeneste. For å kunne dekke opp under et sykefravær brukes personell som kjenner brukeren og det fører til overtid.

### 2. ØKONOMI

Hovedgruppe	Regnskap 30.04.11	Periodisert budsjett	Forbr. %	Opprinnel. Budsjett 2011	Rev. budsjett 2011	Forbru k pr. 30.04.1	Regnskap 30.04.10
-------------	----------------------	-------------------------	-------------	--------------------------------	-----------------------	----------------------------	----------------------

						1	
11 Netto lønn	39 045 199	38 819 139	101	110 022 739	110 832 339	35	36 589 4
12 Øvrige kostnader	4 889 222	5 163 860	95	16 220 583	16 220 583	30	4 451 8
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-8 347 803	-8 276 936	101	-26 330 809	-26 330 809	32	-7 649 4
<b>T o t a l t</b>	<b>35 586 618</b>	<b>35 706 062</b>	<b>100</b>	<b>99 912 513</b>	<b>100 722 113</b>	<b>35</b>	<b>33 391 8</b>

Øra Distrikt har pr 30.04.2011 er samlet underforbruk på ca. 120.000 kr i forhold til periodisert budsjett.

Dette er vanskelig å forutse resultat pr. 31.12.11 pga at uforutsette ting oppstår. Med dagens nivå på drift kan det se ut som om det vil bli et merforbruk, men det er vanskelig å anslå hvor stort dette vil bli.

Sparetiltak som vil bli iverksatt for å unngå avvik pr. 31.12.11 :

- Innleie ved sykdom/fravær vurderes nøye og unngås hvis faglig forsvarlighet kan opprettholdes.
- Restriktiv i forhold til tildeling av tjenester.
- Tett oppfølging av ansatte i forholdt til å forebygge fravær. Være aktiv i å søke tilretteleggingstilskudd

Konsekvenser av sparetiltakene for tjenestetilbudet:

- Høyere terskel for å få tjenester. Det vil bli gitt forsvarlig tjenester, men minimalt med hjelp.
- Mindre innleie føre til at det er færre til å gjøre jobben. Kan føre til at brukerne må vente lengre før de får hjelp.
- Redusert innleie i institusjon medfører helgebemanning flere ukedager – beboere/brukere får kun hjelp til de mest grunnleggende fysiske behov.
- Større belastning for ansatte.

### Budsjettendringer:

Det er foretatt budsjettreguleringer på lønn faste stillinger for 2011 som følge av det lokale lønnsoppgjøret høsten 2010.

## 3. ANSATTE

### Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.10	Budsjetterte årsverk 2011	Årsverk 30.04.11	Årsak til endring 31.12 – 30.04. Vedtak?
155,6	179,9	152,4	0,5 årsverk knyttet til APS-plasser på Arken

- Arken har et prosjekt gående sammen med NAV. Lønnes av midler fra NAV.
- Stillingen er midlertidig.
- Stillingen er administrativt forankret.

### Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2010	2,1 %	9,9 %	1,9 %	7,5 %	3,5 %	7,8 %

<b>2011</b>	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
	2,8 %	8,2 %				

Tiltak som er gjennomført for å redusere sykefraværet ved virksomheten vil være tilrettelegging, faste møter med NAV, oppfølging av sykemeldte, refleksjonsgrupper og fokus på arbeidsmiljø.

## 4.2.11 Ressurssenter Helse, omsorg og velferd

### 1. TJENESTER

Kommuneoverlegefunksjonen og folkehelsekoordinator er overført til utviklingsstaben i ISK fra 2011. Virksomhetsområdet har deltatt i forprosjekteringen av Friskliv på Innherred.

Fra og med 1.5.2011 er alle legekantorene privat praksis. Tjenestetilbudets nivå og innhold har ikke endret seg pga av endringen av driftsform bortsett fra de pasientene som tidligere hadde sin fastlege i Vuku nå har sin fastlege i sentrum av Verdal. Legene ved Vuku legesenter flyttet 1.3.2011 inn i lokalene i 1 etg ved Verdal helsesenter sammen med Verdal legesenter og er fra 1.5.2011 en del av Verdal legesenter AS. Verdal legesenter AS består nå av 5 fastleger og 1 turnuslege og leier lokalene. Stekke legesenter AS leier lokalene ved Stekke og består av 3 fastleger og 1 turnuslege. Ørmelen legesenter inngår leieavtale med AØ Eiendom og fortsetter i lokalene i Finstadgården. Ørmelen legesenter består av 3 fastleger.

Fengselshelsetjenesten er i positiv utvikling. De rapporterer at det kan være krevende å være en kommunal tjeneste som er avhengig av tilrettelegging for utøvelsen av tjenesten fra andre enn kommunen. Dette krever noe smidighet og god dialog mellom partene.

Bo-oppfølgingstjenesten er sprengt og har fortsatt lange ventelister. Avdelingsleder rapporterer 30 bostedsløse i Verdal og er meget utålmodig på deres vegne. Avdelingen rapporterer at kontorlokalene for tjenesten er uholdbare for ansatte og for utøvelsen av tjenesten. De ber om løsninger av noe mer varig karakter. Vernetjenesten rapporterer under vernerunde fare for stenging.

Rehabiliteringstjenesten har siden jul opplevd en jevn øking av henvisninger til tjenesten. De har den siste måneden meldt inn avvik i forhold til at de ikke klarer å yte tjenester innenfor den tidsramme de har vedtatt. Tjenesten har søkt midler og deltar i flere prosjekter i forhold til samhandling og standardisering av pasientforløp.

En kombinasjon av ansatte i permisjon og sykemelding ved rusavdelingen har gitt merarbeid på de resterende i avdelingen. Samtidig er det økning i henvisninger og søknader som har ført til noe lengre ventetid og saksbehandlingstid. Avdelingen rapporterer at manglende både midlertidig og varig boligtilbud for brukerne er den største utfordringen. Avdelingen har tidligere rapportert at ingen sover ute. De rapporterer nå at de er kjent med flere enkelttilfeller som har måttet sove ute.

### 2. ØKONOMI

Hovedgruppe	Regnskap 30.04.11	Periodisert budsjett	Forbr. %	Opprinnel. Budsjett 2011	Rev. budsjett 2011	Forbruk pr. 30.04.11	Regnskap 30.04.10
11 Netto lønn	7 500 868	7 819 729	96	18 927 519	18 735 519	40	6 900 6
12 Øvrige kostnader	4 479 132	4 846 778	92	14 540 335	14 540 335	31	4 062 8

13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-1 182 574	-1 589 081	74	-7 931 000	-7 931 000	15	-1 299 4
T o t a l t	10 797 426	11 077 426	97	25 536 854	25 344 854	43	9 664 0

Totalt har ressurscenteret et samlet mindreforbruk på ca. 280.000 kr pr 30.04.11 i forhold til periodisert budsjett. Tallene for legetjenesten er høyst usikker da endelige kostnader ved overgangen til privatisering av legesentrene ennå ikke er klare.

Ressurssentret har som målsetting å være i balanse ved årets slutt.

### Budsjettendringer:

Det er foretatt budsjettreguleringer på lønn faste stillinger for 2011 som følge av det lokale lønnsoppgjøret høsten 2010.

## 3. ANSATTE

### Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.10	Budsjetterte årsverk 2011	Årsverk 30.04.11	Årsak til endring 31.12 – 30.04: Vedtak?
41,8	41,2	40,2	Politisk og administrativt

Endringen skyldes overføring av kommuneoverlege 0,5 årsverk og folkehelsekoordinator 0,5 årsverk fra ressurscenteret til Innherred samkommune. Vedtak gjennom økonomiplan og ISK 3 søknad.

De av hjelpepersonellet ved legesentrene som ønsket å fortsette å ha Verdal kommune som arbeidsgiver er gitt tilbud og er innplassert i ulike avdelinger innen omsorg og velferd og Ressurscenter helse, omsorg og velferd. Flere av de som har blitt med over til privat praksis er innvilget permisjon ut året 2011 og hjemlene her ligger fortsatt på Ressurscenter helse, omsorg og velferd. Endringene i forhold til hjemler/årsverksutvikling vil bli rapportert i 2 tertialrapport.

### Lønnsutgifter:

Det er noe usikkerhet rundt omplassering av personell/innplassering i hjemler som kan gi noe usikkerhet rundt lønnsutgiftene.

### Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2010	2,5 %	12,4 %	0,9 %	10,8 %	1,3 %	11,5 %
2011	1,8 %	10,6 %				

Det er høyt sykefravær ved flere avdelinger. Det holdes høyt fokus på sykefraværet. Vi har i vår innført en forsøksordning med trening i arbeidstiden en gang i uka for ansatte. Velferdskomiteen har fått tydeligere mandat og planlegger fag- og velferdstur med fysisk aktivitet/folkehelsefokus til høsten.

## 4.2.12 NAV Verdal

### 1. TJENESTER

Kvalifiseringsprogrammet er fortsatt et satsingsområde innenfor kommunale tiltak i NAV-kontorene. Deltakelse i programmet har gitt gode effekter for deltakerne. I 2010 gikk 75% av de som ble skrevet ut av programmet over i arbeid eller videre utdanning. Mindre økonomiske ressurser til gjennomføring av programmet og lavere innsøking av brukere har ført til at det i snitt i tertialet har vært 12 deltakere i programmet. Antall brukere har vært litt lavere enn budsjettet har tillatt – noe som igjen har medført et lite underforbruk av midler på dette området.

Skoleåret 2009/2010 jobbet kontoret opp mot 110 brukere under 21 år. Svært mange i denne gruppen hadde en skolerett i behold – men få ønsket av ulike årsaker ikke å benytte seg av denne retten. Stort fokus på området, kvalitetsmessig meget god jobbing av kontorets ansatte opp mot brukerne, tett dialog med privat næringsliv og statlige/fylkeskommunale/kommunale samarbeidspartnere i Verdal bidro til at mange av disse kom seg inn i meningsfullt arbeid og aktivitet i 2010. Med bakgrunn i erfaringer nevnt ovenfor så har ovennevnte "partnerskap" med virkning fom. 010111 igangsatt et prosjekt "Stå på" hvor hovedmålsettingen er å få så mange som mulig til å skaffe seg en eller annen form for sluttkompetanse fra videregående skole. Pr. 30.04.11 så jobbes det aktivt med ca. 60 ungdommer under 21 år. I 1. tertial 2011 hadde 28 personer under 21 år utbetaling av økonomisk sosialhjelp. Antallet i 1. tertial 2010 var 39 personer.

Kontoret har ved utgangen av 1. tertial 2011 135 brukere knyttet til gjeldsproblematikk. Av disse har kontoret full økonomistyring for 15 personer. Dette er svært ressurskrevende, men veldig bra i forhold til å forebygge fremtidige økonomiske problemer. Det er i perioden også avsluttet 33 gjeldssaker. Kontoret fikk i 2010 noe midler fra fylkesmannen i forbindelse med frikjøp. Disse midlene samt noe midler fra eget budsjett ble brukt til en styrking av gjeldsrådgiverressursen i 2010. Disse midlene har man ikke i 2011, og den store saksmengden innenfor dette området er en stor utfordring. Dette har ført til at tjenesten har innført begrensinger i mottak av nye saker. Det ytes derfor ikke et godt nok tjenestetilbud på dette området.

Det er vedtatt bosetting av inntil 50 flyktninger i perioden 2011 – 2012. Det er hittil i år bosatt 15. Måltallet i forhold til mottak av flyktninger skulle være oppnåelig. Det er et godt samarbeid med andre tjenester i kommunen som har ansvar i forhold til nyankommne flyktninger, slik at dette arbeidet går bra. Utfordringen her som på flere andre områder er tilgangen til egnede boliger. De bosettingene som har skjedd hittil i år har stort sett bestått av familier, og da kan ikke Tryggården benyttes.

Jobben med aktivt å samordne innsatsen inn mot mottakere av økonomisk sosialhjelp fortsetter også i 2011. Dette med tanke på å unngå at brukere blir "kasteballer" internt i et system samt at så mange som mulig unngår å bli langtidsmottakere av denne stønaden. Det er likevel en stor pågang av søkere om økonomisk sosialhjelp slik at det er en utfordring med å kunne holde trykk på denne samordningsjobben med de ressursene man har til rådighet.

Størst utfordring har tjenesten i forhold til det boligsosiale arbeidet. Her savnes fortsatt etablering av et boligkontor som kan bidra i det boligsosiale arbeidet. Uten en slik enhet i virksomhet vil dette arbeide lide – hvilket det også har gjort hittil i 2011. Pr. i dag er det registrert 30 personer som har svært utilfredsstillende boforhold. Det finnes sikkert også flere som har utilfredsstillende boforhold uten at dette er registrert i NAV sine systemer. Mange av disse som har utilfredsstillende boforhold har utfordringer i forhold til rus og psykiatri. Det er svært liten tilgang på boliger til denne brukergruppen, og tjenesteapparatet for disse er veldig fragmentert i dag. Dette er med på å skape utfordringer med å få til gode løsninger.

## 2. ØKONOMI

Hovedgruppe	Regnskap 30.04.11	Periodisert budsjett	Forbr. %	Opprinnel. Budsjett 2011	Rev. budsjett 2011	Forbruk pr. 30.04.11	Regnskap 30.04.10
11 Netto lønn	5 351 845	6 292 385	85	17 987 648	18 110 948	30	7 397 1
12 Øvrige kostnader	7 064 299	6 401 667	110	18 155 000	18 155 000	39	7 830 9
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-1 278 310	-1 300 833	98	-3 902 500	-3 902 500	33	-2 316 3
T o t a l t	11 137 834	11 393 218	98	32 240 148	32 363 448	34	12 911 7

NAV har et mindreforbruk på ca. 250.000 kr pr 30.04.11 i forhold til periodisert budsjett..

Underforbruk på lønn skyldes i hovedsak underforbruk av kvalifiseringsstønad og introduksjons-stønad. Årsak er færre deltakere i kvalifiseringsprogrammet og introduksjonsprogrammet enn det er budsjettet med. Når det gjelder introduksjonsprogrammet så ble det budsjettet med at alle flyktningene som vi mottok skulle inn i introduksjonsprogram. Dette ut fra signaler om at vi måtte forvente å bosette stort sett bare enslige voksne flyktninger i 2011. Nå har vi hatt den situasjonen at vi nesten bare har bosatt familier, og det er derfor færre som skal inn i introduksjonsprogrammet. Det forventes derfor et underforbruk av introduksjonsstønad i 2011 selv om vi må regne med å bosette en god del enslige voksne resten av året. Lønn til faste ansatte er i henhold til budsjett.

På øvrige kostnader så skyldes overforbruket i hovedsak to forhold, boliger og økonomisk sosialhjelp. Når det gjelder boliger så har det blitt betalt ca. kr. 300 000 i reparasjoner av innleide boliger som følge av hærverk og hard bruk. Det er også kommet inn mindre husleie enn budsjettet som følge av at boenheter har stått tomme i perioder med reparasjoner. Tryggården er heller ikke fullt utleid som følge av at det ble foretatt en "ryddeaksjon" for å avvikle leieforhold der som skapte mye støy. I og med at kommunen i liten grad har bosatt enslige flyktninger så har det ikke vært mulig å fylle opp alle hyblene i Tryggården, men man har i stedet vært avhengig av ytterligere innleie av andre boliger for å bosette familier. Det ble også gitt sterke signaler fra politiske fora i kommunen om at en blanding av brukergrupper i Tryggården ikke var ønskelig. Selv om man har personer som har utilfredsstillende bolig så er det valgt å ikke bruke Tryggården til disse. 2 boenheter som NAV disponerer og betaler for, brukes av andre tjenester i kommunen uten at NAV får kompensasjon for dette.

Når det gjelder økonomisk sosialhjelp så har tjenesten et overforbruk på ca. kr. 400 000 pr. 30.04.11. Hovedårsaken til dette er en større mengde søkere enn forventet, og utfordringer i forhold til ressurser på god oppfølging for å få til bedre samordning av tiltak for å få søkere over på andre rettigheter.

Til tross for de utfordringene som er nevnt ovenfor, så tilsier de forhold tjenesten kjenner til at man skal ha et forbruk ved utgangen av året som er i henhold til budsjett

Selv om det ikke ser ut til at tjenesten vil få noe overforbruk pr. 31.12.11, så finnes det muligheter for innsparinger. Spesielt gjelder dette innenfor området bolig, da det brukes mye midler i forhold til reparasjoner og manglende husleie inn som følge av at boenheter står tomme over tid. Et mer helhetlig boligsosialt arbeid i kommunen vil kunne gi økonomiske gevinster i forhold til dette. Dette avhenger av at det blir etablert en enhet som har et helhetlig koordineringsansvar i forhold til boligsosialt arbeid i kommunen. Hvis man

skal lykkes med det må det opprettes ett boligkontor med tilstrekkelig mandat og ressurser til å ta grep om utfordringene.

Videre vil det fortsatt bli satt fokus i tjenesten på å samordne innsatsen internt for å bistå mottakere av økonomisk sosialhjelp over i andre tilbud både i forhold til aktivitet og økonomi. Her kan det bl.a. nevnes at det i mai er startet opp 2 kurs for fremmedspråklige som ikke har hatt tilstrekkelige norskkunnskaper og arbeidspraksis til å komme over i jobb eller utdanning etter endt introduksjonsprogram.

### **Budsjettreguleringer:**

Det er foretatt budsjettreguleringer av lønn faste stillinger i 2011, som følge av det lokale lønnsoppgjøret høsten 2010.

## **3. ANSATTE**

### **Årsverksutvikling:**

<b>Årsverk 31.12.10</b>	<b>Budsjetterte årsverk 2011</b>	<b>Årsverk 30.04.11 (jfr. Lønnsrapport)</b>	<b>Årsak til endring 31.12 – 30.04: Vedtak?</b>
15,4	15,4	15,4	

Tjenesten har i dag 15,4 faste årsverk. Kontoret disponerer i tillegg en prosjektfinansiert stillingsressurs fra FMNT ut 2011 på 0,2 årsverk.

### **Lønnsutgifter:**

Lønnsutgiftene er i henhold til budsjett.

### **Sykefravær:**

<b>År</b>	<b>1. tertial</b>		<b>2. tertial</b>		<b>3. tertial</b>	
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
<b>2010</b>	0,9 %	0,3 %	1,8 %	2,8 %	0,3 %	2,2 %
<b>2011</b>	2,1 %	4,0 %				

Kontoret har over tid hatt lavt sykefravær. Aktiv nærversjobbing er ett av virkemidlene vi har benyttet for å oppnå resultat. Prognose framover tilsier fortsatt høy tilstedeværelse.

## **4.2.13 Teknisk drift**

### **1. TJENESTER**

#### **• Drift**

Teknisk drift har stort sett utført driftstjenester i henhold til planlagt omfang og kvalitet. Drift av kommunens vann og avløpsanlegg har fungert uten de store overraskelser. I løpet av vinteren har vi verken hatt noen større ledningsnettbrudd på vannledningsnettet eller noen store tilbakslagsskader på avløpsnettet.

Innenfor vegsektoren har vintervedlikeholdet vært mer omfattende enn på mange år. Av et budsjett på 2,3 mill.kr. har det medgått 2,0 mill.kr i løpet av vinteren til kjøp av tjenester til brøyting og strøing. Dette kan synes svært knapt da vi har igjen november og desember på dette budsjettåret.

Innenfor kommunale bygg er det knappe rammer til drift og vedlikehold. Vedlikeholdet er prøvd tilpasset de økonomiske rammer som er gitt.

Ellers har en forholdsvis kald vinter og høst medført et høyt energiforbruk vinteren 2011. I kombinasjon med en høy spotpris på strøm i vinter har dette medført at energiutgiften for kommunen i kroner ligger på totalt sett det samme som for 2010. Det ser heller ikke ut til at spotprisen vil bli noe lavere i resterende del av året. Dette tyder på at total strømutfgift for 2011 vil bli liggende på 10,0 mill.kr for 2011, noe som vil være 1,0 mill.kr. over budsjettert beløp. Til sammenligning lå total strømutfgift på 8,2 mill.kr. i 2009 og 10,2 mill.kr. i 2010.

#### • Investeringer

- Bygging av Verdalsøra U og B, flerbrukshall og svømmehall pågår for fullt.
- Arbeidet med ny jernbaneundergang ved Verdal Hotell slutføres juni 2011.
- Sanering av eksisterende vann/avløpsanlegg Ørmelen etappe 3, er i full gang og vil bli slutført før ferien 2011.
- Vannforsyning på vestsiden av Leksdalsvatnet samt nordre del av Leksdal oppstartet høsten 2010 og forventes slutført høsten 2011.

## 2. ØKONOMI

Hovedgruppe	Regnskap 30.04.11	Periodisert budsjett	Forbr. %	Opprinnel. Budsjett 2011	Rev. budsjett 2011	Forbruk pr. 30.04.11	Regnskap 30.04.10
11 Netto lønn	8 175 645	8 919 784	92	24 249 302	24 504 902	33	8 464 438
12 Øvrige kostnader	24 517 527	23 087 711	106	65 663 134	65 663 134	37	21 700 700
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-23 908 008	-24 287 779	98	-74 963 336	-74 963 336	32	-25 510 948
<b>T o t a l t</b>	<b>8 785 164</b>	<b>7 719 717</b>	<b>114</b>	<b>14 949 100</b>	<b>15 204 700</b>	<b>58</b>	<b>4 654 190</b>

Virksomheten sliter med knappe rammer til kjøp av strøm "Kommunale bygg" og til kjøp av eksterne tjenester (Vintervedlikehold) "Kommunale vegger". Det kan synes svært vanskelig å ta inn dette merforbruket over andre budsjettposter innenfor skattefinansiert budsjett.

Totalt kan det se ut som virksomheten vil få et merforbruk innenfor tjenestene "Kommunale bygg" og "Kommunale vegger" på anslagsvis 1,0 -1,5 mill.kr totalt på året.

Rentenivået hittil i år ligger på like under budsjettert nivå. Det kan se ut som om at rentene er på veg oppover. Derfor er det uklart pr. dato hvordan dette vil slå ut når det gjelder fondsavsetting/fondsbruk innenfor vann/avløpssektoren.

Generelt vil det bli holdt igjen så mye som forsvarlig for å få redusert merforbruket så mye som mulig.

### Budsjettendringer:

Det er foretatt budsjettregulering på lønn faste stillinger i 2011 som følge av det lokale lønnsoppgjøret høsten 2010.

## 3. ANSATTE

### Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.10	Budsjetterte årsverk 2011	Årsverk 30.04.11	Årsak til endring 31.12 – 30.04. Vedtak?
43,5	44,2	43,2	

### Lønnsutgifter:

Lønnsutgiftene er i samsvar med budsjett.

### Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2010	1,80	3,10	1,40	3,90	1,80	3,70
2011	1,80	6,90				

Enheten vil følge opp de sjukmeldte i henhold til regelverk og IA-avtale

## 4.2.14 Rådmannen

### 1. TJENESTER

Tjenestetilbudets nivå samsvarer per dato med de forutsetningene som ligger til grunn i budsjettet.

### 2. ØKONOMI

Hovedgruppe	Regnskap 30.04.11	Periodisert budsjett	Forbr. %	Opprinnel. Budsjett 2011	Rev. budsjett 2011	Forbruk pr. 30.04.11	Regnskap 30.04.10
11 Netto lønn	4 610 734	4 616 799	100	12 480 815	12 683 515	44	4 462 60
12 Øvrige kostnader	2 618 250	2 837 965	92	14 895 710	9 413 895	28	4 563 01
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-3 547 758	-3 362 000	106	-786 000	-786 000	451	-1 815 68
T o t a l t	3 681 226	4 092 764	90	26 590 525	21 311 410	22	7 209 93

### Avvik fra budsjetttramme.

En stilling ved rådmannskontoret er holdt ledig i hele 2011. Stillingsinnhold er under vurdering og utlysning vil skje i løpet av sommeren.

For øvrig forventes det at budsjettet for 2011 vil holde.

### Budsjettendringer:

Det er behov for enkelte budsjettendringer innenfor tjenesten knyttet til ulike prosjekt. Rådmannen har fullmakt til å foreta de nødvendige justeringene.

## 3. ANSATTE

### Årsverksutvikling:

Årsverk 31.12.10	Budsjetterte årsverk 2011	Årsverk 30.04.11	Årsak til endring 31.12 – 30.04 Vedtak?
11,9	-	12,7	

Endringen i årsverk skyldes at prosjektlederstillingen for prosjektet StåPå er ført her, denne utgjør 75 prosent stilling.

### Sykefravær:

År	1. tertial		2. tertial		3. tertial	
	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr	1-16 dgr	+ 16 dgr
2010	0,50	1,40	1,00	2,30	0,80	2,80
2011	0,90	1,20				

Sykefraværet er og har vært svært lavt over en lang tidsperiode. Det er ikke gjennomført spesielle tiltak.

### 4.2.15 Innherred samkommune.

Det er pr. 30.04.2011 utgiftsført kr. 10.397.908 i overføring til Innherred Samkommune, tilsvarende 1/3 av budsjettert beløp. Det vises til egen tertialrapport for Innherred samkommune.

Hovedgruppe	Regnskap 30.04.11	Periodisert budsjett	Forbr. %	Opprinnel. Budsjett 2011	Rev. budsjett 2011	Forbruk pr. 30.04.11	Regnskap 30.04.10
11 Netto lønn	319 604	0	-	0	0	0	7 664 87
12 Øvrige kostnader	10 480 784	10 397 938	101	30 055 000	31 193 815	34	9 100 27
13 Inntekter eks. sykelønnsref.	-402 480	0	-	0	0	0	-9 008 08
T o t a l t	3 681 226	4 092 764	90	26 590 525	21 311 410	22	7 209 93

## DEL II – Finansforvaltning.

### Sammensetning av låneporteføljen.

Ved utgangen av 1. tertial 2011 utgjorde Verdal kommunes låneportefølje 859 millioner kroner. Långivere er:

Långiver	30.apr.11
Kommunalbanken	759
KLP / Kommunekreditt	0
Verdipapirmarkedet	100
(tall i mill)	859

I løpet av 1. tertial forfalt det verdipapiriserte lån for 56,8 millioner. Dette lånet er refinansiert samtidig som det er etablert nye lån for 73,2 millioner.

### Løpetid på lånene.

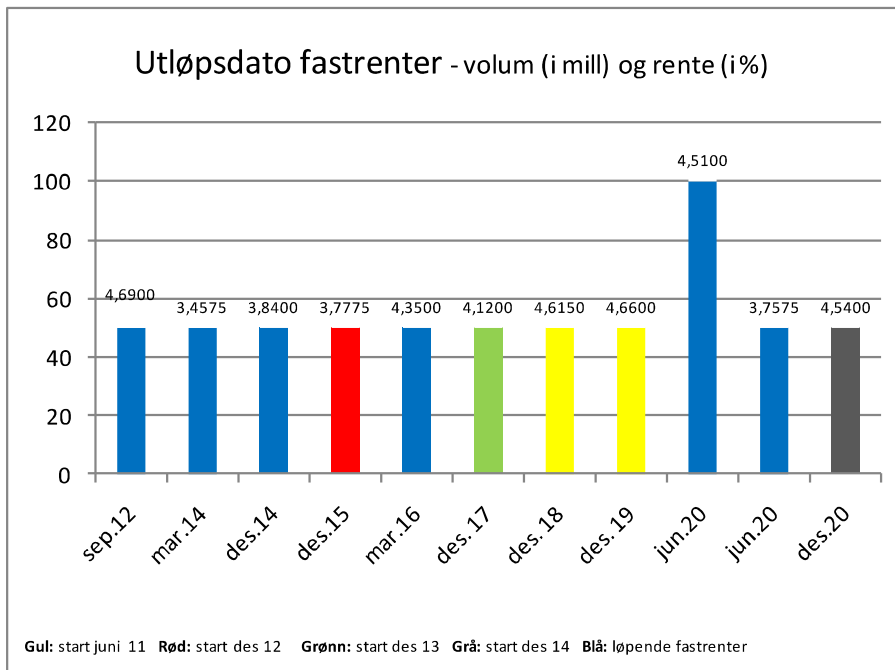
De ulike lånene har forskjellig løpetid og kommer til forfall slik:

Långiver	lån.nr.	saldo	utløps-
		30.04.2011	dato
Obligasjonslån 2006/16	1010021 2	100 000 000	juni 2016
NKB 3M nibor - var margin u avdrag	20110108	130 000 000	mars 2031
NKB 3M nibor - var margin u avdrag	20100872	132 568 500	desember 2025
NKB 3M nibor - var margin u avdrag	20100852	69 200 000	desember 2030
NKB 3M nibor - fast margin -25 (til 6/12) u avdrag	20070253	46 000 000	juni 2027
NKB 3M nibor - var margin u avdrag	20060104	21 009 620	september 2013
NKB 3M nibor - fast margin (til 3/08) u avdrag	20060127	39 300 000	mars 2026
NKB 3M nibor - var margin u avdrag	20040695	79 312 395	september 2024
NKB 3M nibor - var margin u avdrag	20080645	69 563 530	desember 2028
NKB 3M nibor - var margin u avdrag	20060239	42 800 000	juni 2026
NKB 3M nibor - var margin u avdrag (nytt 3/10)	20100147	129 000 000	mars 2030

Volum lån som skal refinansieres de neste 12 måneder er 0 millioner (0%). Lånemassen har stort sett lang løpetid og dette medfører lav refinansieringsrisiko i porteføljen.

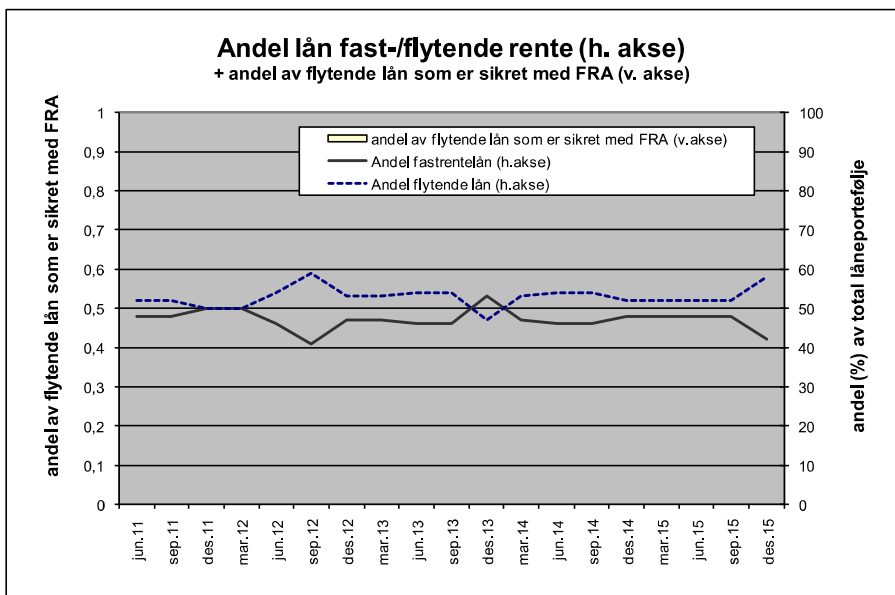
Låneporteføljen er bygd opp av lån med flytende rente basert på 3M nibor. Denne renten tillegges eller fratrekkes en margin etter avtale med långiver. For de fleste lånene (ca 90%) er marginen ved tertialsiftet på pluss 0,05%, mens resten har en margin på minus 0,13%.

I tillegg er det etablert rentebytteavtaler (renteswapper) som sikrer kommunen fast rente på deler av sine innlån. Renteswappene har et omfang som gjør at forholdet mellom lån med fast- og flytende rente er 41/59 ved utløpet av april. Fastrentene har ulike lengde og forfaller slik:



Gjennomsnittlig durasjon i låneporteføljen er 2,08 år. I tillegg kommer durasjonseffekten av fastrenter med fremtidig oppstart.

En fremskriving av andel lån med fast- og flytende rente (med forutsetning om nye låneopptak og avdrag, slik det ligger i økonomiplanen) er slik:



### Verdi på låneporteføljen.

Samlet overkurs på renteposisjonene i låneporteføljen er 1 million kroner (0,06%). I tillegg kommer kursverdien på fastrenter med fremtidig oppstart (positiv). Porteføljens rentefølsomhet (sier hva verdi-/kursendringen blir ved renteendringer) er 1,99%.

### Markedet for lån med kommunal risiko.

Det har ikke vært endringer av vesentlig karakter i markedet for lån med kommunal risiko i 1. tertial.

### Endring i risikoeksponering.

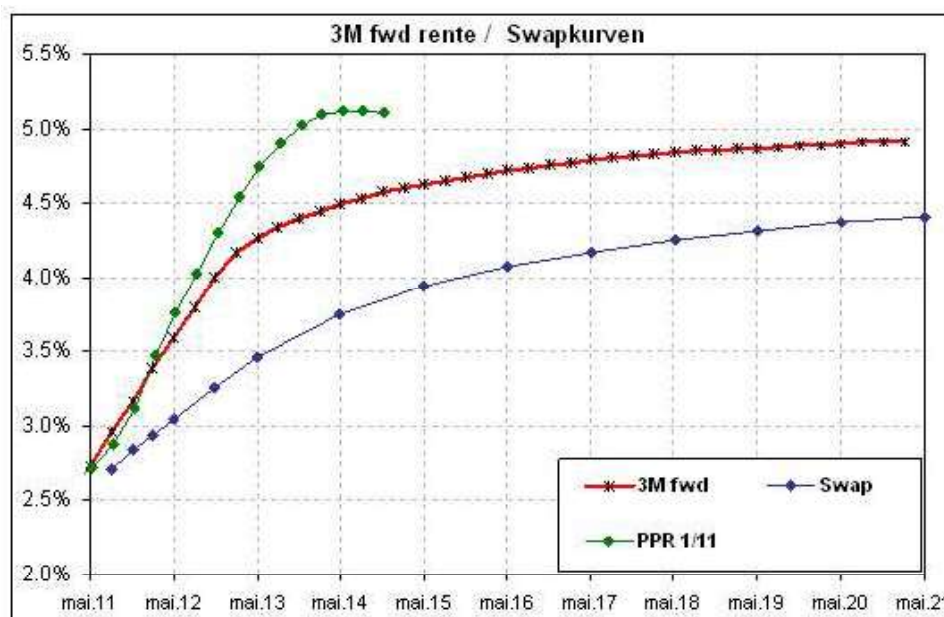
Kommunen har etablert nytt lån for 73,2 millioner i perioden. Lånet er konkurranseutsatt og gitt av Kommunalbanken på flytende rente basert på 3M nibor og med en løpetid på 20 år. Ut over dette er det ikke foretatt tilpasninger med fastrente eller andre sikringsforretninger i perioden.

### Avvik mellom faktisk forvaltning og krav i finansreglementet.

Ingen bestemmelser i finansreglementer er overtrådt og det har ikke funnet sted avvik fra dette.

### Markedsrenter og egne betingelser.

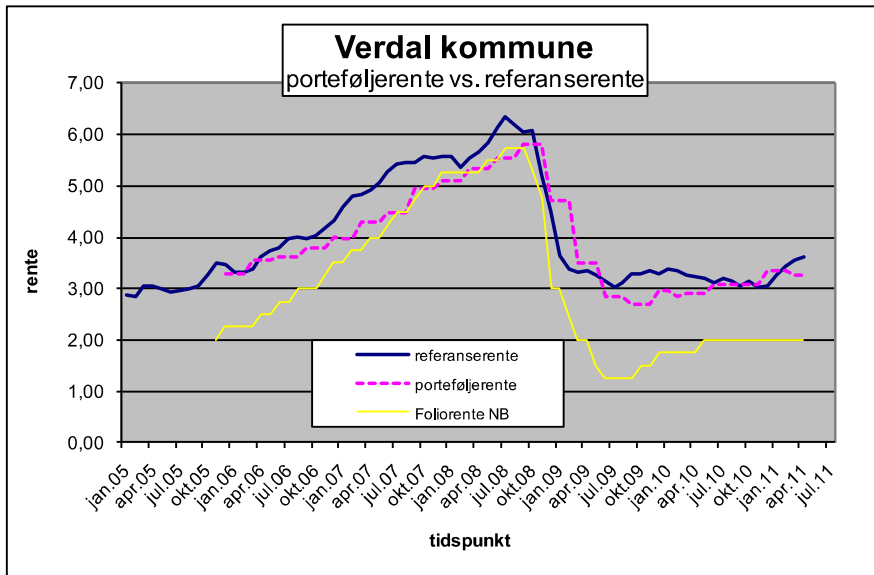
Gjennomsnittrenten i kommunens låneportefølje er 3,25% ved utløpet av 1. tertial (3,36% ved siste årsskifte).



Prisene i FRA-markedet legges til grunn ved budsjettering av fremtidig kostnad på lån med flytende rente. I grafen ovenfor fremkommer denne renten som rød linje, mens den grønne linjen er Norges Bank sitt anslag (rentebanen) fra mars måned i PPR1/11.

Kommunen benchmarker sin lånerente ved å sammenligne porteføljerenten med en referanserente som er relevant for kommunal risiko. Referanserenten består av 3M nibor

og 4-års fastrente (kommunal risiko) med en durasjon på 2,5 år. Norges Bank sin styringsrente (foliorenten) fremgår også av grafen:



# Nøkkeltallsrapport låneporteføljen

Verdal kommune

jfr. "Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning" - trådte i kraft 1. juli 2010.

Rapport "Nå" :	30.04.11
Rapport "Forrige" :	IMM mars 2011

Sammensetning av passiva:	Nå	Forrige		Krav/limit
Andel lån med fast rente:	41 %	41 %	Maksimum	80 %
Andel lån med flytende rente:	59 %	59 %	Maksimum	80 %
herav rentesikret for 2011	0 %	0 %		
herav rentesikret for 2012	0 %	0 %		
Gjennomsnittlig durasjon (år)	2,08	2,18	Min./makskrav:	0-4 år
Porteføljens rentefølsomhet (%)	1,99	2,09		-
Lengste rentebinding (ant. år)	9	9	Maksgrense	-
Andel største enkeltlån i porteføljen:	15 %	15 %	Maksimalgrense:	35 %
Gjennomsnittlig porteføljerente:	3,25 %	3,25 %		
Anslag renteutgift 2011 (mill. kroner)	31,5	31,6	Budsj. renteutg.	
Innløsningsverdi passiva (i prosent). Negativ verdi kommer i tillegg til pari kurs, mens positiv verdi kommer til fradrag til pari kurs.	-0,06 %	0,03		
Innløsningsverdi passiva (i mill kroner). Negativ verdi kommer i tillegg til pålydende gjeld, mens positiv verdi kommer til fradrag til pålydende gjeld	-1	0		
Lån som skal refinansieres innen 1 år (%)	0 %	0	Maksgrense	40 %

## Kommentar til "vesentlige markedsendringer":

Ingen vesentlige endringer i markedet for kommunal kreditt denne periode.

## 2. Forvaltning av overskuddslikviditet.

Det er for inneværende budsjettperiode ikke utarbeidet prognose for likviditetsutvikling. Verktøy for dette er under installasjon/utvikling. I løpet av budsjettåret forventes dette å være på plass og det påregnes da at dette vil bli et verktøy for en forsiktig forvaltning av kommunens ledige likviditet, innenfor rammen av vedtatte finansreglement. P.t. er hele den kommunale likviditetsbeholdning plassert på rentebærende innskuddskonti, i all vesentlighet hos kommunens hovedbankforbindelse og i all hovedsak til flytende rente pluss en avtalt margin.

Ingen bestemmelser i finansreglementer er overtrådt og det har ikke funnet sted avvik fra dette.



## Den økonomiske internkontroll

<b>Saksbehandler:</b> Jostein Grimstad	<b>Arkivref:</b> 2011/5130 - /
<b>E-post:</b> jostein.grimstad@verdal.kommune.no	
<b>Tlf.:</b> 74 04 82 59	

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Verdal kommunestyre	20.06.2011	50/11

### Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret pålegger rådmannen å:

- Sørge for at betydningen av å ha god internkontroll også når det gjelder økonomi/regnskap/lønn blir tydelig for **hele** organisasjonen.
- Intensivere arbeidet med å legge inn rutinebeskrivelser i KvalitetsLosen og utvikle dette videre til å gi en helhetlig oversikt over internkontrollen - herunder under lønn.
- Sikre at rutinene for økonomisk internkontroll blir implementert i hele kommunen, om nødvendig med tett overvåkning fra ledelsen.
- Iverksette tiltak for å øke kompetansen til ansatte i virksomhetene som har oppgaver knyttet til økonomi, regnskap og lønn.
- Iverksette tiltak for å sikre at alle som har oppgaver knyttet til økonomi/regnskap/lønn til enhver tid har nødvendig og ajourført informasjon.
- Snarest fremmer en egen sak til kommunestyret hvor rutinene gjennomgås og endres slik at man oppnår en tilfredsstillende kvalitetssikring og internkontroll, jf. kommunestyrets vedtak i sak 46/09 pkt. 6.

### Vedlegg:

1. Brev fra KomRev Trøndelag IKS
2. Brev nr. 2 – 2010, fra KomRev Trøndelag IKS
3. Brev nr. 3 – 2010, fra KomRev Trøndelag IKS

## **Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):**

Ingen

## **Saksopplysninger:**

### **Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret**

Kommunestyret pålegger rådmannen å:

- Sørge for at betydningen av å ha god internkontroll også når det gjelder økonomi/regnskap/lønn blir tydelig for **hele** organisasjonen.
- Intensivere arbeidet med å legge inn rutinebeskrivelser i KvalitetsLosen og utvikle dette videre til å gi en helhetlig oversikt over internkontrollen - herunder under lønn.
- Sikre at rutinene for økonomisk internkontroll blir implementert i hele kommunen, om nødvendig med tett overvåkning fra ledelsen.
- Iverksette tiltak for å øke kompetansen til ansatte i virksomhetene som har oppgaver knyttet til økonomi, regnskap og lønn.
- Iverksette tiltak for å sikre at alle som har oppgaver knyttet til økonomi/regnskap/lønn til enhver tid har nødvendig og ajourført informasjon.
- Snarest fremmer en egen sak til kommunestyret hvor rutinene gjennomgås og endres slik at man oppnår en tilfredsstillende kvalitetssikring og internkontroll, jf. kommunestyrets vedtak i sak 46/09 pkt. 6.

### **Kontrollutvalgets vedtak**

1. Kontrollutvalget slutter seg til revisors vurderinger og anbefalinger, jf. revisors brev datert 31.05.11 – vedlegg 1.
2. Saken oversendes til kommunestyret for videre behandling.
3. Saksprotokoll oversendes kontrollutvalget i Innherred samkommune.

## **SAKSBEHANDLING/SAKSGANG I KONTROLLTUVALGET**

### **Saksbehandlers forslag til vedtak**

Kontrollutvalget ber rådmannen merke seg revisors anbefalinger i brev datert 31.05.11 og forventer at disse blir fulgt opp.

### **Kontrollutvalgets behandling**

Revisor ga en orientering og svarte på spørsmål. Deretter ga administrasjonen en orientering og svarte på spørsmål. Vedleggene i saken gjøres offentlig.

### **Forslag til vedtak i møtet**

1. Kontrollutvalget slutter seg til revisors vurderinger og anbefalinger, jf. revisors brev datert 31.05.11 – vedlegg 1.
2. Saken oversendes til kommunestyret for videre behandling.
3. Saksprotokoll oversendes kontrollutvalget i Innherred samkommune.

### **Forslag til innstilling til kommunestyret i møtet**

Kommunestyret pålegger rådmannen å:

- Sørge for at betydningen av å ha god internkontroll også når det gjelder økonomi/regnskap/lønn blir tydelig for **hele** organisasjonen.
- Intensivere arbeidet med å legge inn rutinebeskrivelser i KvalitetsLosen og utvikle dette videre til å gi en helhetlig oversikt over internkontrollen - herunder under lønn.
- Sikre at rutinene for økonomisk internkontroll blir implementert i hele kommunen, om nødvendig med tett overvåkning fra ledelsen.
- Iverksette tiltak for å øke kompetansen til ansatte i virksomhetene som har oppgaver knyttet til økonomi, regnskap og lønn.
- Iverksette tiltak for å sikre at alle som har oppgaver knyttet til økonomi/regnskap/lønn til enhver tid har nødvendig og ajourført informasjon.
- Snarest fremmer en egen sak til kommunestyret hvor rutinene gjennomgås og endres slik at man oppnår en tilfredsstillende kvalitetssikring og internkontroll, jf. kommunestyrets vedtak i sak 46/09 pkt. 6.

### **Avstemming**

Enstemmig.

### **Endelig vedtak**

1. Kontrollutvalget slutter seg til revisors vurderinger og anbefalinger, jf. revisors brev datert 31.05.11 – vedlegg 1.
2. Saken oversendes til kommunestyret for videre behandling.
3. Saksprotokoll oversendes kontrollutvalget i Innherred samkommune.

### **Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret**

Kommunestyret pålegger rådmannen å:

- Sørge for at betydningen av å ha god internkontroll også når det gjelder økonomi/regnskap/lønn blir tydelig for **hele** organisasjonen.

- Intensivere arbeidet med å legge inn rutinebeskrivelser i KvalitetsLosen og utvikle dette videre til å gi en helhetlig oversikt over internkontrollen - herunder under lønn.
- Sikre at rutinene for økonomisk internkontroll blir implementert i hele kommunen, om nødvendig med tett overvåkning fra ledelsen.
- Iverksette tiltak for å øke kompetansen til ansatte i virksomhetene som har oppgaver knyttet til økonomi, regnskap og lønn.
- Iverksette tiltak for å sikre at alle som har oppgaver knyttet til økonomi/regnskap/lønn til enhver tid har nødvendig og ajourført informasjon.
- Snarest fremmer en egen sak til kommunestyret hvor rutinene gjennomgås og endres slik at man oppnår en tilfredsstillende kvalitetssikring og internkontroll, jf. kommunestyrets vedtak i sak 46/09 pkt. 6.

### **Vedlegg**

1. Brev fra KomRev Trøndelag IKS
2. Brev nr. 2 – 2010, fra KomRev Trøndelag IKS
3. Brev nr. 3 – 2010, fra KomRev Trøndelag IKS

### **Ikke trykte vedlegg**

1. KU sak 022/09 ” *Orientering fra rådmannen* ”
2. Kommunestyrets sak 46/09 ” *Årsregnskap og årsrapport 2008 - Verdal kommune* ”
3. Kontrollutvalgets sak 014/09 ” *Verdal kommunes årsregnskap og årsrapport for 2008 - fornyet behandling samt oppfølging av sak nr. 012* ”
4. Kontrollutvalgets sak 012/09 ” *Orientering om brudd på kommunens finansstrategi (finansreglementet)* ”
5. Revisors brev nr. 2-2008 av 02.04.09 for årsregnskapet 2008
6. Kontrollutvalgets sak 010/09 ” *Verdal kommunes årsregnskap og årsrapport for 2008* ”
7. Samkommunestyret, sak 08/09, den 30.04.09
8. Revisors brev nr. 1-2008 av 02.06.09 for årsregnskapet 2008
9. Kontrollutvalgene Levanger og Verdal – ” *Invitasjon til en orientering om dataverktøyet Kvalitetslosen* ”
10. Sak 020/08 ” *Verdal kommunes årsregnskap for 2007* ”
11. Revisors merknader mv. av 17.04.08 for årsregnskapet 2007
12. Kontrollutvalgets sak 011/07 ” *Orientering om kommunens internkontroll* ”
13. Kontrollutvalgets sak 005/07 ” *Verdal kommunes årsregnskap og årsberetning for 2006* ”
14. Revisors merknader av 29.03.07 for årsregnskapet 2006
15. Verdal kommunes økonomireglement mv.
16. Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner.
17. Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner.
18. Forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner.

### **Saksfremstilling**

Revisor har plikt til bl.a. å påpeke feil og mangler ved organiseringen av den økonomiske internkontrollen skriftlig overfor kontrollutvalget, jf. forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner § 4.

Påpekninger etter denne bestemmelsen skal nummereres fortløpende, og omtales gjerne som nummererte brev. Kontrollutvalget har plikt til å påse at forhold påpekt av revisor i nummerert brev blir fulgt opp, jf. forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner §8.

Mangler ved den økonomiske internkontroll er blitt påpekt av både revisor og av kontrollutvalget over flere år. Som eksempel har revisor tatt opp de svake rutinene kommunen har hatt med hensyn til avstemming av lønns- og trekkoppgaver mot regnskapet siden 2002.

***Brev nr. 1-2006 fra revisor til kontrollutvalget***

Brevet som var datert 29.03.07 omhandlet manglende underskrift på kontrolloppstilling RF-1022. Kommunen hadde fylt ut og signert skjemaet. Revisor var av den oppfatning at skjemaet ikke viste samsvar mellom regnskapet og innberettede beløp. Revisor anså det allikevel som sannsynlig at oppgavepliktige utbetalinger var korrekt innberettet.

***Brev nr. 1-2007 datert 17.04.08 fra revisor til kontrollutvalget***

Brevet som var datert 17.04.08 omhandlet manglende underskrift på kontrolloppstilling RF-1022. Selv om forholdet også er blitt påpekt av kontrollutvalget registrerer en at det i løpet av siste 6 år ikke har skjedd forbedringer på dette området. Revisor har derfor sett seg nødt til å ta inn forholdet som et forbehold i revisjonsberetningen.

Revisjonsberetningen for 2007 ble avgitt med forbehold vedrørende svakheter i den interne kontroll knyttet til avstemming mellom lønn og regnskap - herunder manglende utfylling av kontrolloppstillingen (RF1022). Jf. revisjonsberetningen. Kontrollutvalget forutsatte i sin uttalelse at rådmannen prioriterte arbeidet med kvalitetssikring og internkontroll, slik at forholdet ble brakt i orden til neste regnskapsavleggelse.

***Brev nr. 1-2008 fra revisor til kontrollutvalget***

Brevet var datert 02.04.09 omhandlet kvalitetssikring og internkontroll. Etter revisors vurdering var det for lite fokus på budsjettforskrifter, regnskapsforskrifter og regnskapsstandardene ved økonomiavdelingen. Som eksempel på mangelfull kvalitetssikring nevnte revisor at en etter gjennomgangen av regnskapet har måttet korrigere dette flere ganger.

Kontrollutvalget fikk en orientering fra rådmannen om arbeidet med å forbedre de kommunale rutiner og internkontroll i sakene 012/09 og 022/09. I tillegg ble det gitt en felles orientering for kontrollutvalgene i Levanger og Verdal.

***Brev nr. 2 – 2008, fra revisor til kontrollutvalget***

Brevet, som var datert 02.06.09, omhandlet et avdekket brudd på kommunens finansreglement. Kontrollutvalget fikk en orientering fra rådmannen i sak 012/09.

I sin uttalelse til årsregnskapet for 2008 uttalte kontrollutvalget bl.a. følgende:

*”Kontrollutvalget forventer at rådmannen prioriterer og iverksetter tiltak for å forbedre kvalitetssikring og internkontroll, jf. nummerert brev nr. 1. til kontrollutvalget og revisjonsnotatet for 2008.”*

Kommunestyret gjorde slikt vedtak ved behandlingen av sak 46/09 ”Årsregnskap og årsrapport 2008 - Verdal kommune”:

1. *”Verdal kommunes årsregnskap for 2008 fastsettes med et regnskapsmessig underforbruk (overskudd) på kr. 1.261.055,02.*
2. *Rådmannens årsrapport for 2008 tas til orientering.*
3. *Ufinansierte investeringer, totalt kr. 6.397.251,65, dekkes inn ved økt låneopptak på 2,5 millioner kroner og bruk av kapitalfond.*
4. *Det regnskapsmessige overskuddet avsettes til kommunens disposisjonsfond.*
5. *Verdal kommunes plasseringer i obligasjoner avsluttes. Obligasjonene innløses så snart rådmannen finner det økonomisk forsvarlig.*
6. *Verdal kommunestyre har merket seg at kontrollutvalgets gjennomgang avdekker at rutiner rundt kvalitetssikring og internkontroll ikke er tilfredsstillende. Kommunestyret ber om at det blir framlagt en egen sak hvor rutinene gjennomgås og endres slik at man oppnår en tilfredsstillende kvalitetssikring og internkontroll”*

#### ***Brev nr. 2-2010, fra revisor til kontrollutvalget***

Revisors brev nr. 2-2010, datert 15.04.11, omhandler manglende underskrift på kontrolloppstillingen RF-1022. (Lønns- og pensjonskostnader 2010) Revisor opplyser at administrasjonen har nedlagt et betydelig arbeid for å oppklare differansen uten at dette har lyktes.

Selv om differansen på kr 75 000 er ubetydelig i forhold til de samlede arbeidsgiveravgiftspliktige ytelser på 443 mill kr, finner revisor ikke å kunne underskrive på skjemaet.

#### ***Brev nr. 3-2010, fra revisor til kontrollutvalget***

I forbindelse med årsoppgjørrevisjonen for 2009 ble det gitt ros til økonomiavdelingen for å ha bedret den interne kontroll/kvalitetssikring av regnskapene. Det ble imidlertid samtidig presisert at en samtidig hadde et forbedringspotensial på enkelte områder.

Revisor har ved sin revisjon av regnskapet for 2010 avdekket svakheter i den økonomiske internkontroll på en del områder, se brev nr. 3-2010, datert 12.04.11, fra KomRev Trøndelag IKS.

Revisor har fulgt opp administrasjonens arbeid med å forbedre den økonomiske internkontroll i løpet av våren, se vedlagte notat fra KomRev Trøndelag IKS. I revisors anbefalinger heter det bl.a. at kommunen anbefales å:

- Sørge for at betydningen av å ha god internkontroll også når det gjelder økonomi/regnskap blir tydelig for **hele** organisasjonen.
- Intensivere arbeidet med å legge inn rutinebeskrivelser i KvalitetsLosen og utvikle dette videre til å bli en helhetlig oversikt over internkontrollen.
- Sikre at rutinene for økonomisk internkontroll blir implementert i hele kommunen, om nødvendig med tett overvåkning fra ledelsen.
- Iverksette tiltak for å sikre at alle som har oppgaver knyttet til økonomi/regnskap til enhver tid har nødvendig og ajourført informasjon.

Kontrollutvalget har også anmodet administrasjonen om en presentasjon av rutinene vedrørende den økonomiske internkontroll i møte.

### **Vurdering**

En viser til revisors vurderinger og anbefalinger som avgis på revisjonsfaglig grunnlag.



**Orientering om kartlegging av boligbehov for mennesker med nedsatt funksjonsevne og mennesker med hukommelsestsvikt, juni 2011**

<b>Saksbehandler:</b> Kristin Bratseth <b>E-post:</b> kristin.bratseth@verdal.kommune.no <b>Tlf.:</b>	<b>Arkivref:</b> 2011/5094 - /
---	-----------------------------------

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Driftskomiteen i Verdal	08.06.2011	45/11
Verdal formannskap	09.06.2011	48/11
Verdal kommunestyre	20.06.2011	51/11

**Rådmannens innstilling:**

Rapporten tas til etterretning.

**Saksprotokoll i Driftskomiteen i Verdal - 08.06.2011**

**BEHANDLING:**

Driftskomiteen v/leder Trine S. Hallem fremmet følgende tilleggsforslag:

*Kommunestyret understreker nødvendigheten av at anbefalingene til videre tiltak i rapporten følges opp i økonomiplanperioden.*

Ved votering ble tilleggsforslaget fra Driftskomiteen v/leder Trine S. Hallem og rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

**INNSTILLING:**

Rapporten tas til etterretning.

Kommunestyret understreker nødvendigheten av at anbefalingene til videre tiltak i rapporten følges opp i økonomiplanperioden.

**Saksprotokoll i Verdal formannskap - 09.06.2011**

**BEHANDLING:**

Ved votering ble Driftskomiteens innstilling enstemmig vedtatt.

**INNSTILLING:**

Rapporten tas til etterretning.

Kommunestyret understreker nødvendigheten av at anbefalingene til videre tiltak i rapporten følges opp i økonomiplanperioden.

#### **Vedlegg:**

Rapport: Kartlegging av boligbehov for mennesker med nedsatt funksjonsevne og mennesker med hukommelsessvikt

#### **Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):**

Ingen

#### **Saksopplysninger:**

I forberedelsene til arbeidet med økonomiplan 2012-2015 utredes ulike tema for å legge kunnskapsbaserte vurderinger til grunn for tiltak og prioriteringer. Prioriterte brukergrupper i den foreliggende kartleggingen er mennesker med demenssykdom eller hukommelsessvikt av en slik art at de må ha kontinuerlig tilsyn, og mennesker med nedsatt funksjonsevne (fysisk og/eller psykisk).

Alle innbyggere bestemmer selv hvor de vil bo. Kommunen skal imidlertid medvirke til å skaffe bolig til de som ikke greier det selv (jfr Lov om sosiale tjenester § 3-4). For kommunen er det formålstjenelig å planlegge tilrettelegging av bolig og tjenesteytelse sett i sammenheng. For å møte utfordringene i samhandlingsreformen, samt utfordringene en ser med hensyn til rekruttering og økonomi, er det vesentlig med samordnet planlegging.

Rapporten gjør rede for et meget stort behov for kommunale tjenester som krever heldøgns bemanning i årene framover. I årene fram mot 2020 kjenner vi i dag til at minst 30 personer med nedsatt funksjonsevne vil ha behov for meget omfattende kommunale tjenester. De aller fleste av disse vil også ha behov for egen bolig. Når det gjelder mennesker med demenssykdom/hukommelsessvikt, gjør rapporten rede for at det i dag er ca 30 personer som kunne nyttiggjort seg et tilbud med heldøgns omsorgstjeneste i bofellesskap før de evt har behov for sykehjemsplass. Prognoser viser at antall demente i Verdal vil øke med 10 fram mot 2015, og ytterligere med 10 fram mot 2020. Faglige vurderinger innenfor demensområdet har lagt fram sine betenkninger med å bruke bofellesskap i stedet for sykehjem som en del av botilbudet til denne gruppen mennesker. Dette er omtalt i rapporten.

Rapporten anbefaler hvilke tiltak som bør settes i gang på kort sikt, og hvilke prosesser som bør planlegges på lengre sikt for å imøtekomme de utfordringer en ser i dag innenfor dette området.

**Vurdering:**

Brukerbehovet i forhold til tjenester og bolig er i dag stort, og vil i årene framover øke betraktelig. Å planlegge bygging av samlokaliserte boliger vil sette kommunen i bedre stand til å håndtere den økonomiske og rekrutteringsmessige utfordringen vi har. Å opprette personalbaser for enkeltpersoner i spredte hjem er økonomisk belastende. Det er også meget sårbart rekrutteringsmessig, da en i dag opplever vansker med å rekruttere personell inn i den type stillinger. En ser ut fra dette at det vil være gunstig for kommunen å planlegge bygging for samlokalisering av tilrettelagte enheter. Det vil også for flere av brukerne kunne være gunstig sosialt og trygghetsmessig med en slik type samlokalisering.

Arbeidsgruppa har kommet med anbefalinger til videre tiltak. For å møte utfordringen i årene framover, må tiltakene vurderes og evt iverksettes.

## **Rapport kartlegging av boligbehov for mennesker med nedsatt funksjonsevne og mennesker med hukommelsessvikt**

Verdal 3. juni 2011

### **Bakgrunn**

Rådmannen har på bakgrunn av signaler fra politisk hold besluttet å gjennomføre en kartlegging av utfordringsbildet vedrørende behov for bygging av bofellesskap/annen type samlokalisering i kommunal regi, evt også i privat regi, til brukere av omfattende kommunale tjenester. Aktuelle brukergrupper i denne sammenhengen har vært

- Mennesker med demenssykdom eller hukommelsessvikt av en slik art at de må ha kontinuerlig tilsyn, men ikke har behov for sykehjemsplass
- Mennesker med nedsatt funksjonsevne (fysisk, psykisk eller begge)

Alle mennesker har rett til selv å bestemme hvor de vil bo. Verken mennesker med nedsatt funksjonsevne, eller mennesker med hukommelsessvikt har med bakgrunn kun i sin diagnose og tjenestebehov rett på kommunal bolig. I Lov om sosiale tjenester § 3-4 heter det imidlertid: *"Sosialtjenesten skal medvirke til å skaffe boliger til personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet, herunder boliger med særlig tilpassing og med hjelpe- og vernetiltak for dem som trenger det på grunn av alder, funksjonshemming eller av andre årsaker"*.

For kommunen er det av stor betydning å kunne tilby boformer som muliggjør en hensiktsmessig tjenesteytelse, både når det gjelder personellressurser, rekrutteringsmuligheter og økonomi. Vi vet at det er utfordrende å rekruttere personell i baser hjemme hos enkeltbrukere. Dette er også en omfattende løsning rent økonomisk. Fem tjenestemottakere med 1:1-oppfølging vil med spredt bosetting kreve personell til å dekke ca 25 årsverk. Med samlokalisert bosetting i bofellesskap med personalbase vil det anslagsvis kreve personell til mellom 10 og 15 årsverk. Uansett skal all tjenestetildeling gis ut fra en faglig vurdering av den enkelte brukers behov. Kommunens tilgang på helsepersonell er allerede i dag liten, og vil med de økte tjenestebehov utgjøre en stor utfordring i framtida.

Mange av brukerne, spesielt i målgruppen mennesker med nedsatt funksjonsevne, vil kunne ha sosial og trygghetsmessig gevinst av samlokalisert bosetting. Dette er basert fra innhentede erfaringer med etablerte bofellesskap.

Det skal utarbeides orienteringssak til politisk behandling i juni 2011

### **Oppsummering anbefalinger**

Arbeidsgruppas mandat har ikke sagt noe om planlegging av videre arbeid. En finner det likevel nødvendig å komme med anbefalinger til videre tiltak som bør iverksettes for å møte de kartlagte boligbehov. Anbefalingene er i prioritert rekkefølge:

1. Det avklares med privat eier om bruk av tomt i Nordgata, Stiklestad alle til boliger for mennesker med nedsatt funksjonsevne
2. Alternativt prioriteres først tomt Veslefrikk til denne målgruppen. Planlegging startes straks.

3. Tomt Nyveisbakken prioriteres for boliger demente og dagsenter demente. Planlegging startes straks.
4. Tomt Lensevegen er neste prioritet.
5. Arbeid med langsiktig sikring av areal til formålet startes

## **Prosess**

Rådmannen satte ned en arbeidsgruppe bestående av:

- Unni Haugan Sellæg – virksomhetsleder Øra omsorg og velferd
- Bård Kotheim – virksomhetsleder bygg og eiendom
- Mona Kleiven Stene – avdelingsleder Arken arbeid og aktivisering
- Øystein Lunnan – Utviklingsstaben
- Kristin Bratseth – konst. kommunalsjef velferd

I tillegg er nødvendig fagkompetanse innhentet fra organisasjonen.

### **Arbeidsgruppas mandat:**

- Kartlegge mulig tomteareal
- Kartlegge behov i de ulike prioriterte brukergrupper
- Vurdere leie eller eie for de ulike brukergrupper
- Synliggjøre kostnadsgevinst for tjenesteproduksjon ved samlokalisering kontra spredt bosetting.
- Lov og forskrift – hva har kommunen sørge for-ansvar i forhold til, og hva er hensiktsmessig tilrettelegging
- Synliggjøre personlige/sosiale gevinster ved samlokalisering
- Kartlegge tilskuddordninger ved bygging av kommunale omsorgsboliger
- Hva er alternativene til samlokalisering/bofellesskap?
- Utarbeide orienteringssak til politisk behandling i juni 2011
- Er det noen sammenheng med bruken av/behovet for sykehjemsplasser (eller bør sykehjemsplassbehovet være egen utredning?)

## **Kartlegging av tomteareal**

Eksisterende areal som Verdal kommune eier, og som kan vurderes til denne bruken:

- Kommunal tomt Veslefrikk barnehage. 1721/19/560, 2023 m<sup>2</sup>
- Kommunal tomt Nyveisbakken 21. 1721/18/234, 3529 m<sup>2</sup>
- Kommunal tomt Lensevegen 1. 1721/19/771, 2856 m<sup>2</sup>
- Kommunal tomt Ørmelen grendehus. Granvn 9. 1721/18/1175, 3601 m<sup>2</sup>

Dersom en planlegger leiligheter på ca 40 m<sup>2</sup> + fellesareal beregnes 80 m<sup>2</sup> pr boenhet.

Minimum utbyggingsmulighet pr tomt:

- Tomt Veslefrikk barnehage: plass til 2 x 6 enheter på ett plan
- Tomt Nyveisbakken: plass til 4 x 6 enheter på ett plan
- Tomt Lensevn 1: plass til 2-3 x 6 enheter på ett plan
- Tomt Ørmelen Grendehus: plass til 4 x 6 enheter på ett plan

Det kan være en mulighet å vurdere bygging i 2 etasjer.

Private interessenter har meldt seg med mulig tomteareal, hvor de selv står som utbygger og kommunen er nær samarbeidspartner.

Før planlegging av evt bygging må det vurderes hvor hensiktsmessig omgivelsene er. Det kan også være aktuelt med kjøp av areal, f.eks på Reinsholm. Det kan vurderes å kjøpe eksisterende egnede boliger.

For omsorgsboliger ytes det fra Husbanken et maksimalt investeringstilskudd på kr. 666.600,- pr. bolig.

### **Kartlegging av boligbehov i brukergruppene**

#### **Mennesker med nedsatt funksjonsevne:**

En konkret vurdering ut fra kjente opplysninger viser at det er ca 15 personer som har et boligbehov i løpet av 1-2 år. Så antar en videre at det er nye 15 som vil ha behov i løpet av 3-8 år.

Det er i tjenesteområdene gjort kartlegging de siste årene ift boligbehov i dag og framover. Fra 2014 – 2020 omfatter kartleggingen de personer som i dag har oppfølging 1:1 i skolen. I tillegg kommer de som har mindre tjenestebehov, men som det kan være hensiktsmessig å tilrettelegge boligtilbud for. De fleste ønsker å flytte for seg selv når de er ferdig med videregående skole.

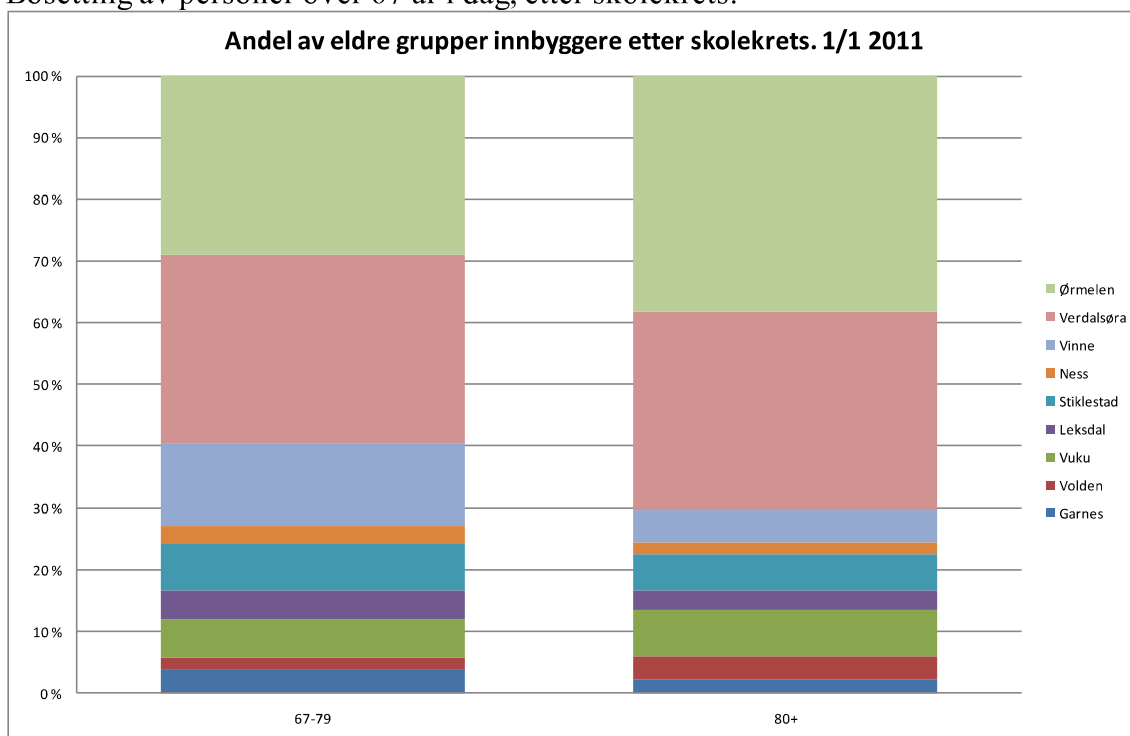
#### **Mennesker med hukommelsessvikt:**

Prognosen for eldre i Verdal er slik:

<i><b>Verdal</b></i>	<i><b>2010</b></i>	<i><b>2015</b></i>	<i><b>2020</b></i>	<i><b>2025</b></i>	<i><b>2030</b></i>
67-79	1145	1649	2056	2220	2162
80-89	539	474	492	679	1002
90+	110	130	121	113	135
Sum innb	14222	14735	15224	15750	16249

Et løst anslag ut fra dette er at antall demente i Verdal vil stige med 10 fra 2010 til 2015, og ytterligere med 10 til 2020 før den store veksten kommer etter 2020.

## Bosetting av personer over 67 år i dag, etter skolekrets:



Etter vurdering av fagpersoner i kommunen ser en at det i dag bor 14-15 personer med hukommelsessvikt i sykehjem i Verdal som ville hatt nytte av tilbud på annet nivå, men fortsatt heldøgns tjeneste. Hjemmetjenesten Vinne og Vuku anslår at 13 hjemmeboende demente i deres distrikter vil kunne ha nytte av et slikt tilbud. Til sammen kan en anta at det i dag er minimum 30 - 35 personer med et bo- og tjenestebehov av denne type i målgruppen. Veksten de neste åra kommer i tillegg. Noe av veksten kommer også i grupper som vil ha dette behovet, så i løpet av 3-5 år anslås behovet til ca 40 enheter.

Det er gjort vurdering i forhold til hvor hensiktsmessig et botilbud med heldøgns tjeneste i bofellesskap vil være for målgruppen mennesker med demens/hukommelsessvikt. Vurderingen er gjort i samarbeid med fagpersoner på demens. Betenkeligheten med denne type botilbud for målgruppen er at det kan bli mange flyttinger, noe som er uheldig for mennesker med demenssykdom. Som regel går sykdomsutviklinga fort. Det er viktig å ha tilrettelagt sykehjemsenheter å tilby når det ikke kan gis tilfredsstillende tilbud i bofellesskap lenger. I et bofellesskap av omsorgsboliger bor personen hjemme. En kan da ikke bruke pasientrettighetslovens paragraf på tilbakeholdelse. Det er derfor viktig å jobbe på en måte som gir trygghet for den enkelte, og dette krever mer enn en person på vakt. Pleietyngde og andre individuelle behovsvurderinger gir grunnlaget for bemanning. Dersom det primært er snakk om et trygghetsbehov, vil bofellesskap kunne være en god løsning. Det er viktig å finne de rette beboere til enhver tid. Et alternativ kan være å bygge institusjon i stedet for bofellesskap – en ny tilpasset sykehjemsavdeling. Det viktigste er at pasientens og pårørendes trygghet ivaretatt.

### **Leie eller eie for de ulike brukergrupper**

Når det gjelder målgruppen mennesker med nedsatt funksjonsevne vil en anta at boforholdet blir av lang varighet, og at det å selv eie sin leilighet kan være

hensiktsmessig. Det vil være nødvendig med klausuler på kommunens forkjøpsrett når boligen skal selges.

Målgruppen mennesker med hukommelsessvikt vil mest sannsynlig ha et behov for mer kortsiktig boforhold, fra 6 mnd til noen år. Det å ha mulighet for leie vil antakelig være hensiktsmessig for de fleste.

### **Dagsenter for demente**

Det vil være naturlig å bygge et dagsenter for demente i tilknytning til et nytt senter med boliger for demente. Det er bebudet at dette vil bli lovpålagt tjenestetilbud, og et godt fungerende dagsenter vil kunne redusere behovet for andre kommunale tjenester. Dette kan også gjelde kommunale boliger for demente da pårørende med avlastning vil kunne være i stand til å ha den demente boende hjemme lengre.

### **Samhandlingsreformen**

Det er behov for (utenfor denne rapportens mandat og formål) en strategisk diskusjon om bruk av sykehjem til formål for å møte utfordringene i samhandlingsreformen. Dette påvirker behovet for andre boligformer, jfr opplysningene fra fagpersoner i tjenesteapparatet om at det er beboere som ikke nyttiggjør seg tilbud på sykehjemmene fullt ut.

### **Videre prosesser**

Denne rapporten har mest fokus på kortsiktighet; å sette i gang det som er mest nødvendig nå. Av spørsmål som må avklares på lengre sikt er:

- Brukermedvirkning i byggeprosessen
- Universell utforming
- Areal til boliger (og sykehjem) i et 20 års perspektiv
- Tilrettelegging for og utvikling av helseteknologi
- Videre utbygging i Vuku
- Ombygging av dagens bygg?
- Volum på, og bruk av, sykehjem
- Nytt eller utvidet dagtilbud for mennesker med nedsatt funksjonsevne



**Innherred samkommune**  
Sakspapir

*Grunnlagsdokumentet*

<b>Saksbehandler:</b> Berit Hakkebo <b>E-post:</b> berit.hakkebo@innherred-samkommune.no <b>Tlf.:</b> 74048222	<b>Arkivref:</b> 2008/9690 - /140
--	--------------------------------------

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Samkommunestyret	10.06.2011	16/11
Verdal kommunestyre	20.06.2011	52/11
Levanger kommunestyre	22.06.2011	33/11

**Administrasjonssjefens forslag til innstilling:**

Kommunestyrene i Levanger og Verdal tar grunnlagsdokumentet til etterretning.

**Saksprotokoll i Samkommunestyret - 10.06.2011**

**Forslag i møte:**

Ingen.

**Avstemning:**

Administrasjonssjefens forslag til innstilling enstemmig tiltrådt.

**INNSTILLING:**

Kommunestyrene i Levanger og Verdal tar grunnlagsdokumentet til etterretning.

**Vedlegg:**

Grunnlagsdokumentet.

**Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):**

Ingen

**Saksopplysninger:**

Grunnlagsdokumentet er et felles underlagsdokument for kommunene Levanger og Verdals felles planstrategi og for kommunenes rapportering. Dokumentet inneholder statistikk og faktabeskrivelser som gjelder begge kommuner. Grunnlagsdokumentet er et digitalt dokument, som skal rulleres kontinuerlig. Det betyr at gjeldene utgave av dokumentet er det som til enhver tid ligger på Internettet. Det betyr også at vedlagte

dokument fortatt er under arbeid, og vil utvikles med nye data både fram mot møtet i samkommunestyret og etter dette møtet.

Da grunnlagsdokumentet er i stadig endring, er det ikke hensiktsmessig at dokumentet som sådant skal vedtas. Men ettersom ambisjonen med grunnlagsdokumentet er at det skal være et godt verktøy for både politisk og administrativt nivå i styringen av kommunene, er det viktig at politiske organer blir kjent med dokumentet, og får anledning til å komme med synspunkter på hvordan dokumentet skal være.

Levanger kommune



Verdal kommune

# GRUNNLAGSDOKUMENT

*Statistikk og fakta*



Visjon: *Livskvalitet og vekst*

*Levanger og Verdal, 3. juni 2011*

## INNHold

<b>1. HVA ER GRUNNLAGSDOKUMENTET.....</b>	<b>3</b>
1.1 Innledning .....	3
<b>2. STYRINGSDATA.....</b>	<b>3</b>
<b>2.1 Samfunnsdata .....</b>	<b>3</b>
2.1.1 Demografisk utvikling .....	3
2.1.2 Innvandrerbefolkning .....	10
2.1.3 Folkehelseutvikling: Hunt-undersøkelsen .....	12
2.1.4 Næring – arbeidsmarked.....	16
2.1.5 Utdanningsnivå .....	18
2.1.6 Arbeidsledighet.....	18
2.1.7 Utvikling i uføre.....	21
2.1.8 Samfunnsikkerhet.....	23
<b>2.2 Samfunnsutvikling .....</b>	<b>25</b>
2.2.1 Globalisering .....	25
2.2.2 Utviklingstrender .....	25
2.2.3 Individualisering – rettigheter .....	26
2.2.4 Miljø .....	27
2.2.5 Endringer i lovverk.....	28
2.2.6 Konkurransutsatte nøkkelaktører .....	29
2.2.7 Nasjonale føringer .....	29
2.2.8 Økonomi .....	32
<b>2.3 Overvåkingsdata .....</b>	<b>34</b>
2.3.1 Innbyggere 0-5 år .....	34
2.3.2 Innbyggere 6-23 år.....	38
2.3.3 Innbyggere 23-66 år.....	44
2.3.4 Innbyggere 67 år og eldre.....	46
2.3.5 Helsetilbud .....	47
2.3.6 Anlegg og infrastruktur .....	48
2.3.7 Saksbehandlingstid .....	49
2.3.8 Årsgebyrer.....	51
2.3.9 Brukerundersøkelser.....	53
2.3.10 Borgerundersøkelsen.....	55
2.3.11 Økonomi .....	60
2.3.12 Årsverksutvikling.....	65
2.3.13 Kompetanse og arbeidskraft .....	67
2.3.14 Medarbeiderundersøkelse ISK, Levanger og Verdal .....	69
2.3.15 Sykefravær .....	70
2.3.16 Tilstand likestilling .....	73
<b>2.4 Måldata.....</b>	<b>75</b>
2.4.1 Oppvekstmiljø .....	75
2.4.2 Folkehelse .....	75
2.4.3 Omsorg for alle .....	75
2.4.4 Næringsutvikling .....	75
2.4.5 Kultur for alle.....	75
2.4.6 Fysiske omgivelser .....	75
2.4.7 Samfunnsikkerhet.....	75

## Hva er grunnlagsdokumentet

### 1.1 Innledning

Grunnlagsdokumentet er et felles underlagsdokument for kommunene Levanger og Verdals felles planstrategi, for planleggingen og for kommunenes rapportering. Dokumentet skal legge til rette for en kunnskapsbasert styring av kommunene, og inneholder statistikk og faktabeskrivelser. Grunnlagsdokumentet er et digitalt dokument, som rulleres kontinuerlig. Utviklingsstaben har, i samråd med rådmennene i Levanger og Verdal, ansvar for å ivareta slik rulling.

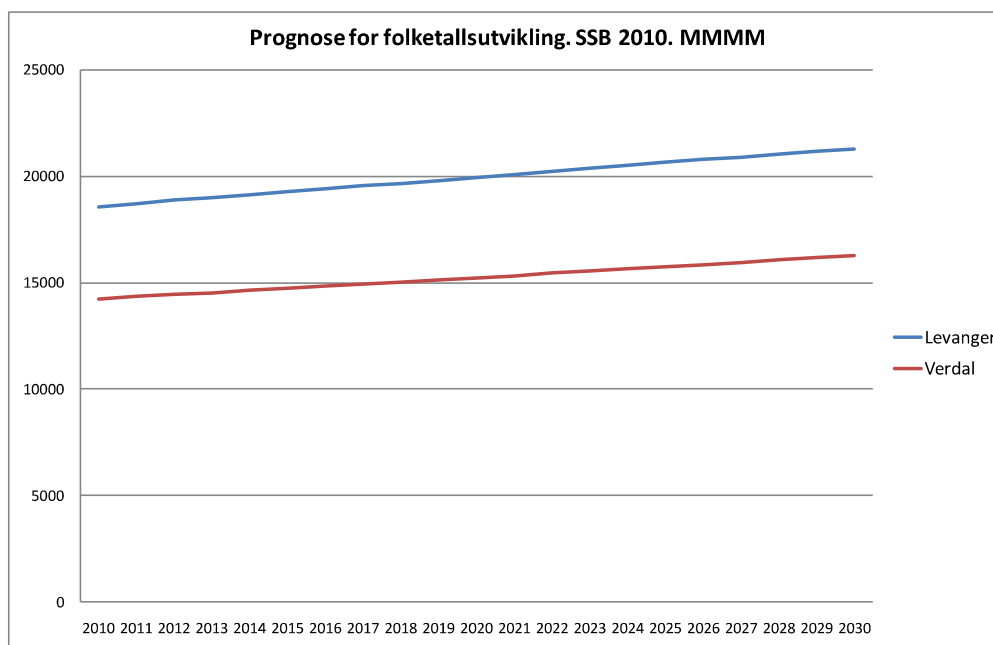
## 2. Styringsdata

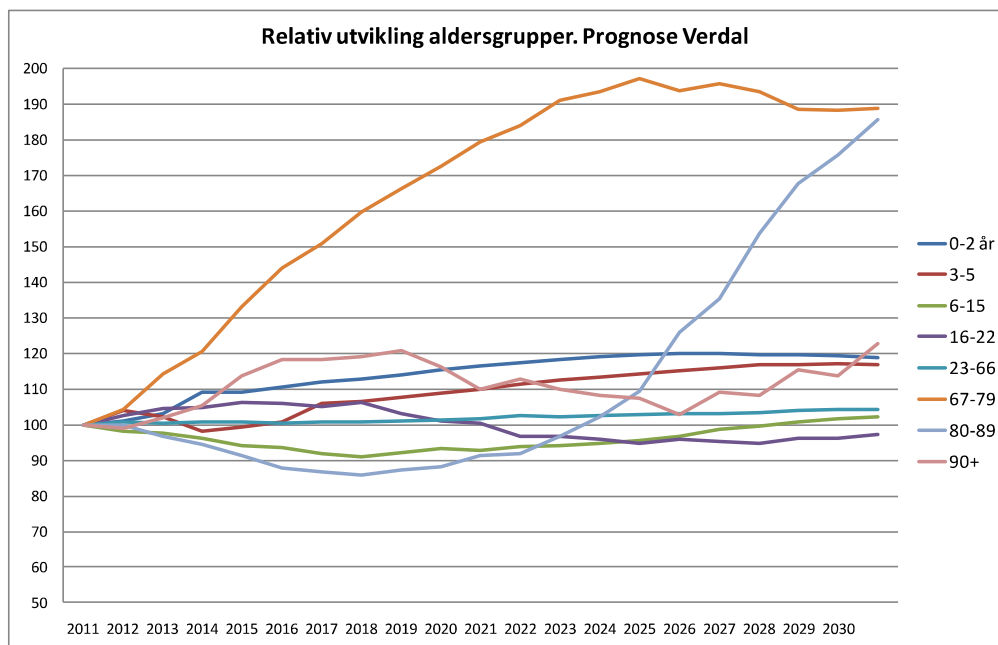
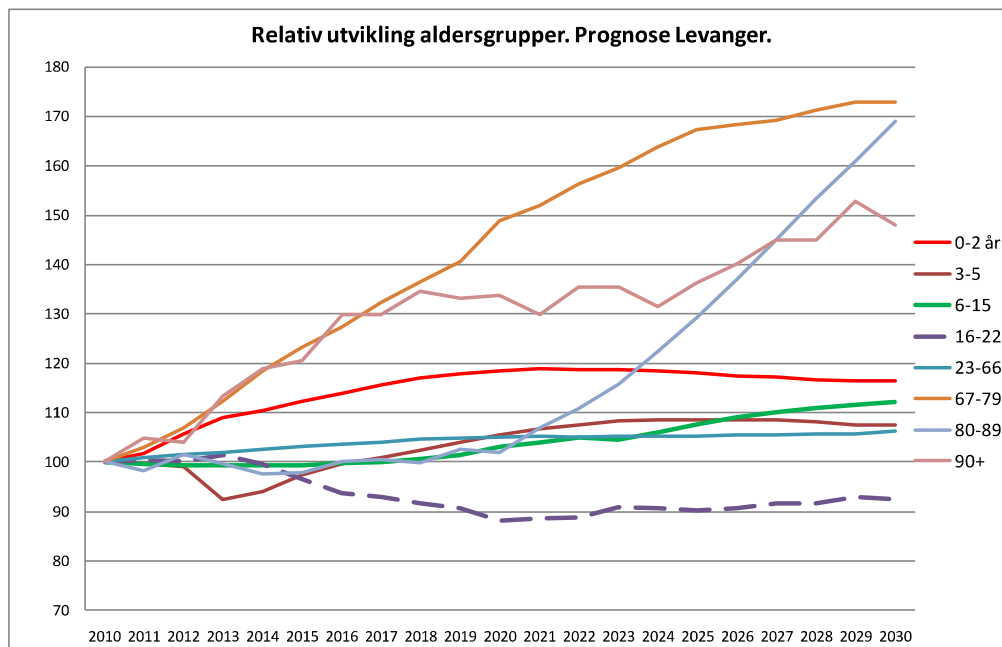
Styringsdata er sortert under fire datakategorier: samfunnsdata, samfunnsutvikling, overvåkingsdata og måldata. Nærmere beskrivelse av de enkelte kategoriene er gitt under hver kategori.

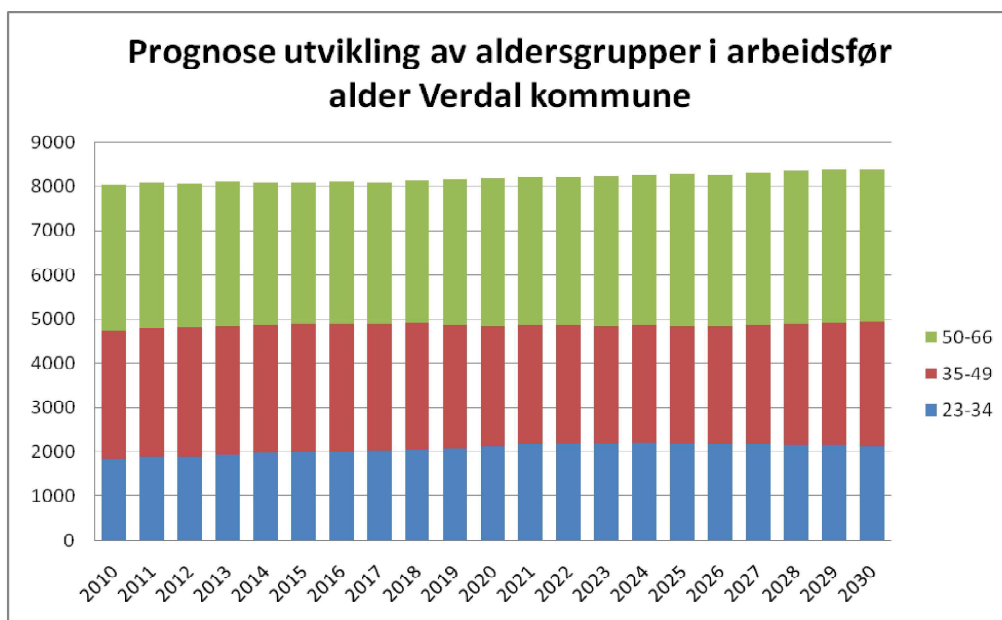
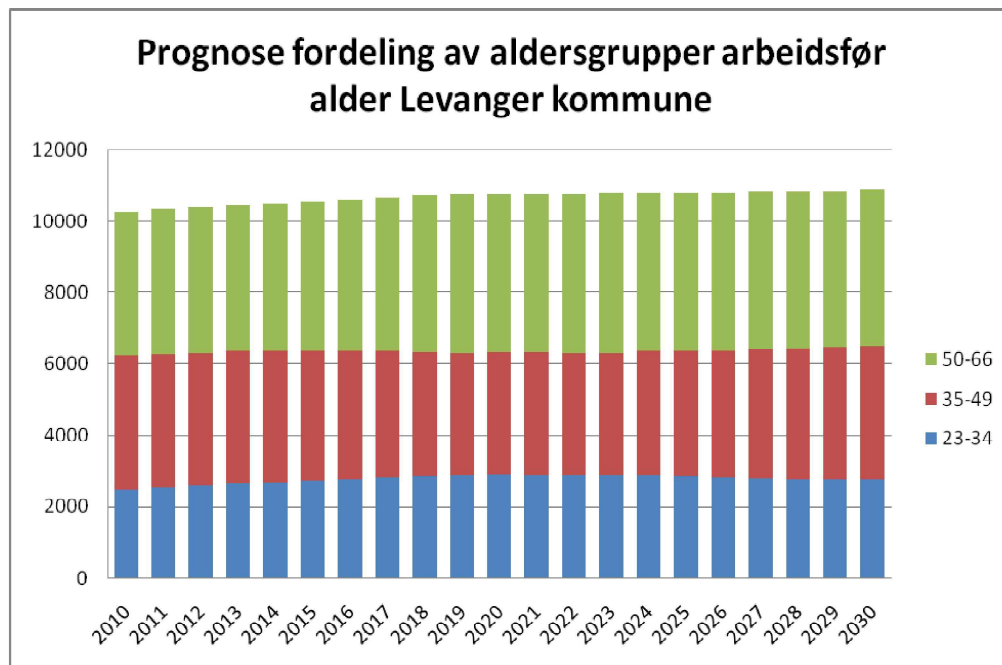
### 2.1 Samfunnsdata

Samfunnsdata viser utviklingen innenfor viktige parametre for samfunnsutviklingen som ikke passer inn under måldata eller overvåkingsdata.

#### 2.1.1 Demografisk utvikling







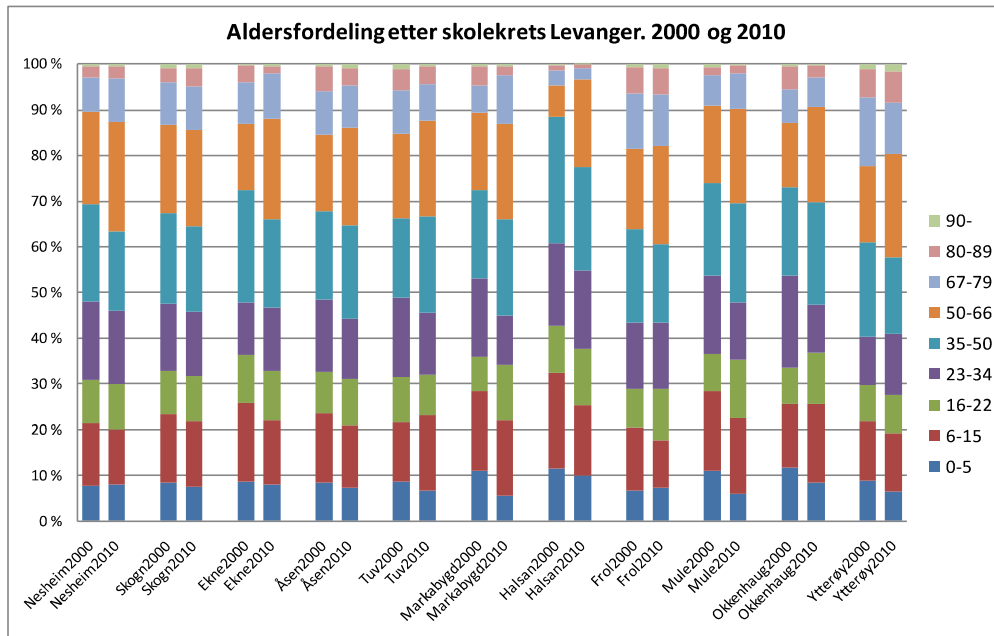
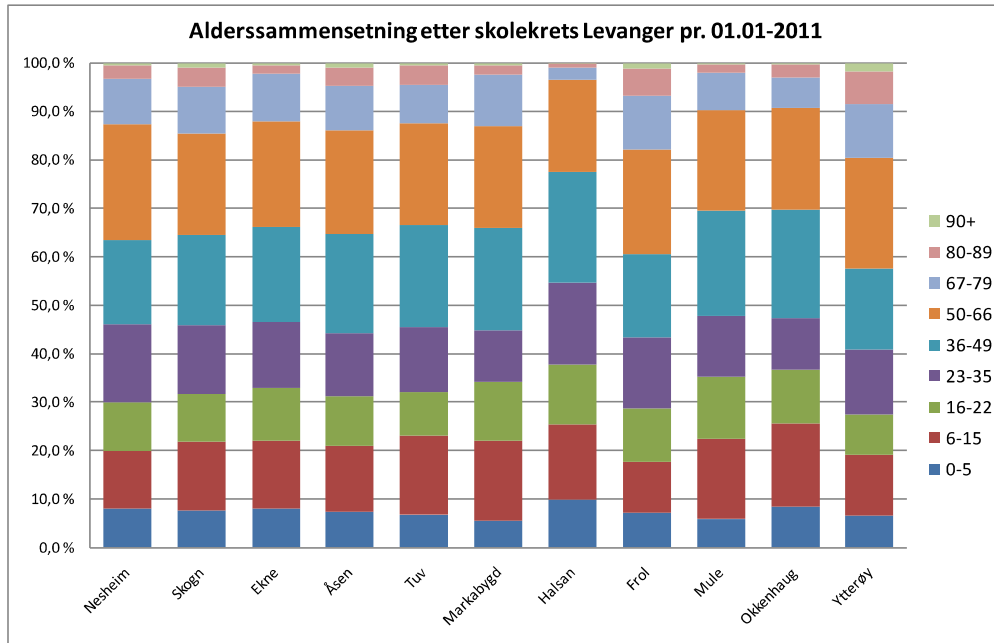
**Folketall etter skolekrets**  
(Det er ikke alltid sammenfall mellom grensene)

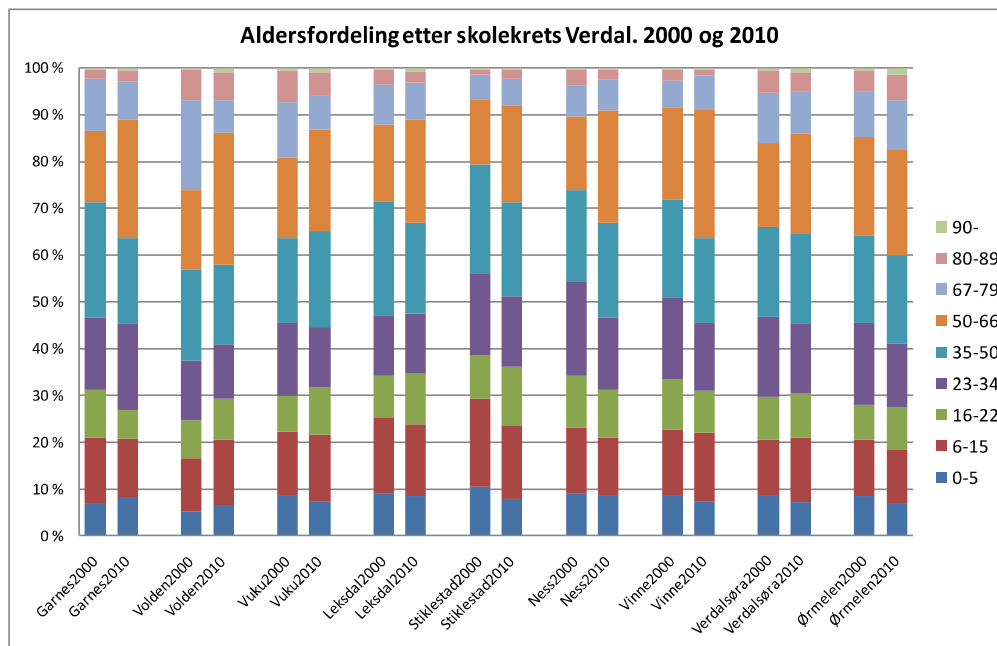
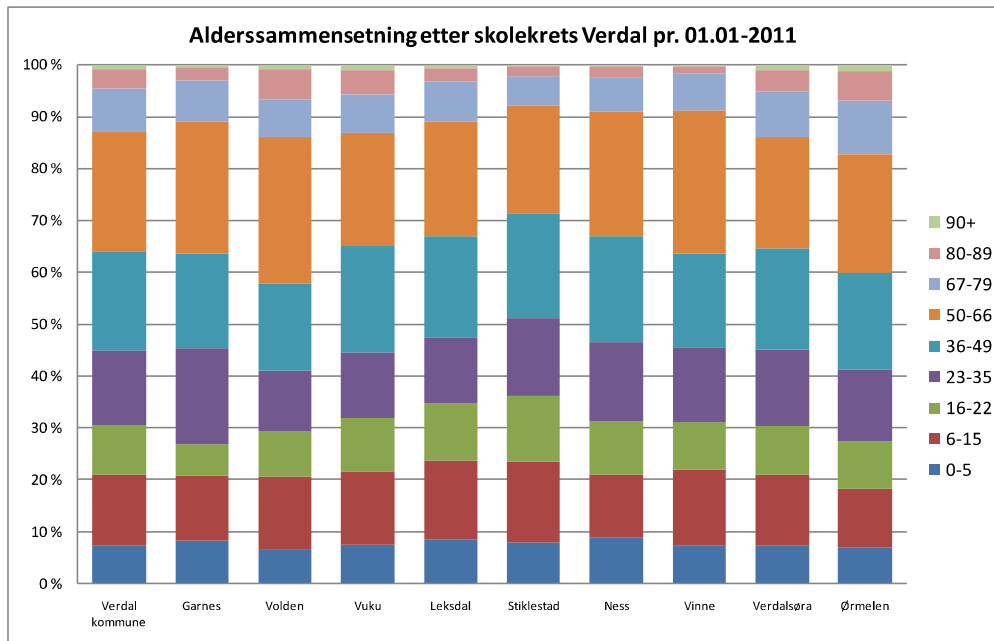
Levanger	År	Nesheim	Skogn	Tuv	Ekne	Åsen	Markabygd	Halsan	Okkenhaug	Mule	Frol	Ytterøy	Ukobla	
	1990	3795	2900	660	717	1645	433	1008	456	923	3567	531	69	16704
	1991	3798	2913	664	742	1684	437	1126	446	917	3633	513	3	16876
	1992	3772	2888	658	752	1695	444	1195	438	915	3736	523	7	17023
	1993	3815	2867	655	763	1681	437	1248	445	950	3737	522	12	17132
	1994	3773	2823	649	761	1660	432	1258	437	1060	3772	510	54	17189
	1995	3836	2848	658	757	1636	439	1297	447	950	3756	502	60	17186
	1996	3875	2835	647	762	1647	423	1339	461	974	3781	501	65	17310
	1997	3887	2843	637	749	1653	430	1446	458	969	3778	500	19	17369
	1998	3861	2817	619	743	1673	435	1488	463	965	3850	502	30	17446
	1999	3846	2804	625	760	1676	448	1525	465	963	3821	498	73	17504
	2000	3837	2819	627	748	1661	433	1560	489	971	3823	504	29	17501
	2001	3795	2807	612	771	1637	430	1539	488	968	3861	486	63	17457
	2002	3814	2776	611	760	1671	432	1559	496	994	3917	492	50	17572
	2003	3787	2834	613	763	1672	431	1589	515	975	4001	472	48	17700
	2004	3805	2818	623	749	1698	419	1622	518	984	4118	472	49	17875
	2005	3848	2787	609	730	1664	428	1691	514	992	4231	455	52	18001
	2006	3844	2851	615	724	1651	430	1690	524	991	4280	456	24	18080
	2007	3903	2819	609	750	1667	430	1703	517	1000	4261	472	42	18173
	2008	3940	2851	599	716	1686	420	1702	526	1014	4374	471	56	18355
	2009	4026	2848	597	718	1681	427	1735	509	1010	4400	470	43	18464
	2011	4072	2882	619	715	1712	414	1781	514	986	4531	481	4	18711

## Verdal

År	Garnes	Volden	Vuku	Leksdal	Stiklestad	Ness	Vinne	Verdalsøra	Ørmelen	Ukobla	
1990	594	451	957	626	1434	595	2371	3454	2660	75	13217
1991	604	458	949	617	1438	592	2384	3562	2635	108	13347
1992	594	452	929	629	1494	596	2386	3567	2835	13	13495
1993	595	458	933	641	1532	587	2349	3616	2803	9	13523
1994	599	438	923	622	1571	595	2349	3631	2838	35	13601
1995	585	425	944	612	1588	568	2348	3662	2777	38	13547
1996	573	409	927	639	1639	566	2325	3686	2735	70	13569
1997	562	401	938	650	1631	566	2292	3735	2748	21	13544
1998	559	400	919	661	1648	556	2265	3757	2762	13	13540
1999	562	394	917	640	1643	546	2217	3780	2767	16	13482
2000	554	377	909	625	1623	558	2199	3826	2778	5	13454
2001	557	371	909	633	1641	540	2212	3815	2777	9	13464
2002	547	369	911	620	1630	523	2214	3795	2868	28	13505
2003	551	375	910	625	1643	515	2211	3755	2928	25	13538
2004	533	378	922	628	1606	528	2176	3841	3011	44	13667
2005	526	369	897	623	1595	534	2165	3850	3058	31	13648
2006	520	372	880	622	1570	519	2129	3850	3254	5	13721
2007	509	368	883	611	1550	520	2099	3932	3297	9	13778
2008	486	367	909	608	1553	506	2124	3972	3380	8	13913
2009	494	371	887	625	1603	492	2088	3930	3478	4	13972
2011	485	354	900	627	1675	490	2088	4008	3580	6	14213

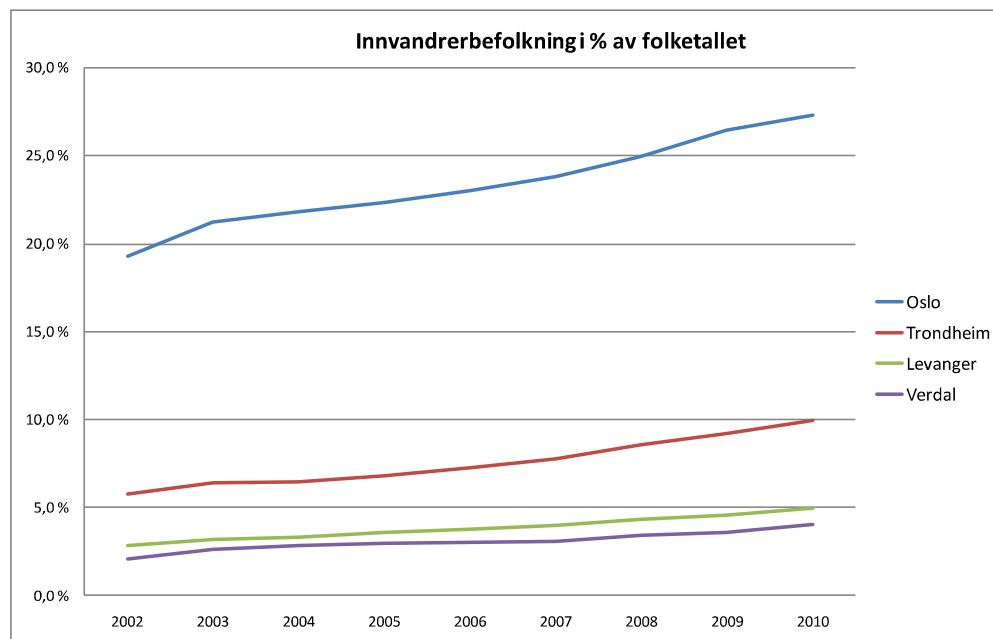
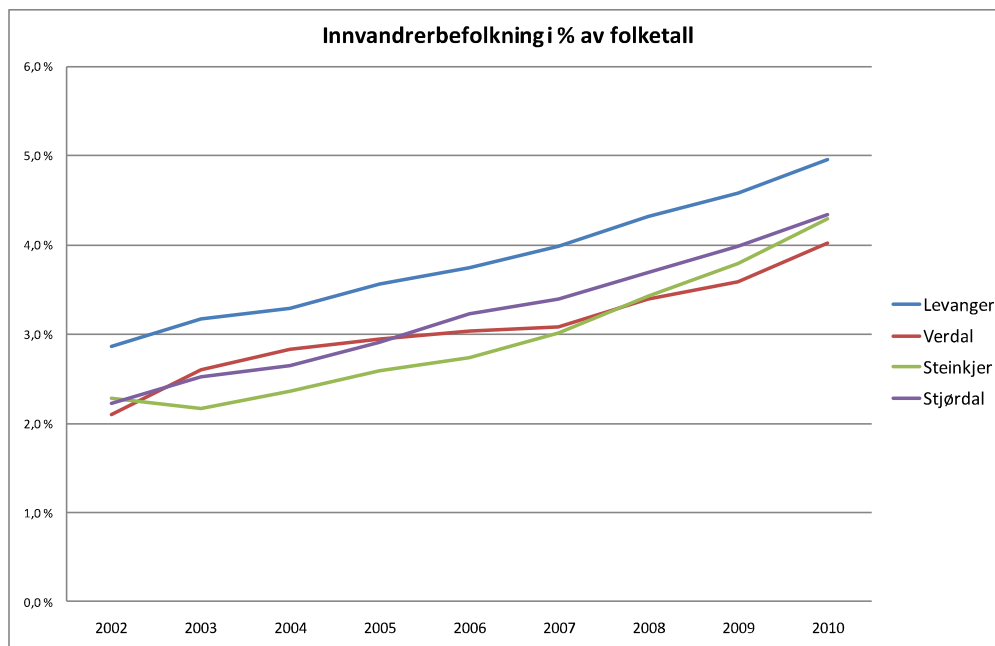
Verdalsøra syd er regna med i Ørmelen.

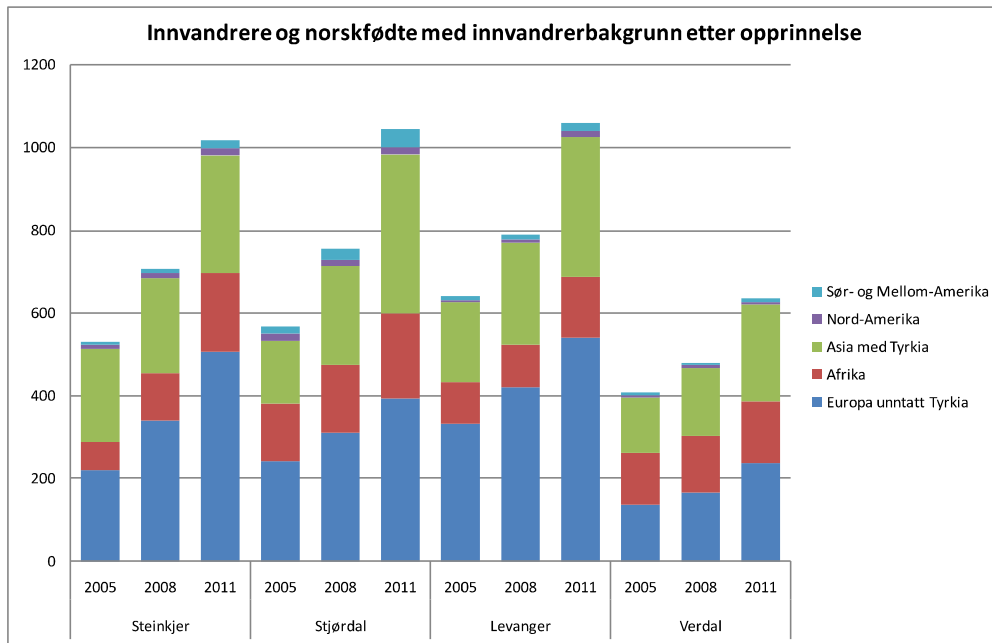




## 2.1.2 Innvandrerbefolkning

Innvandrerbefolkning: Innvandrere og norskfødte barn av innvanderforeldre

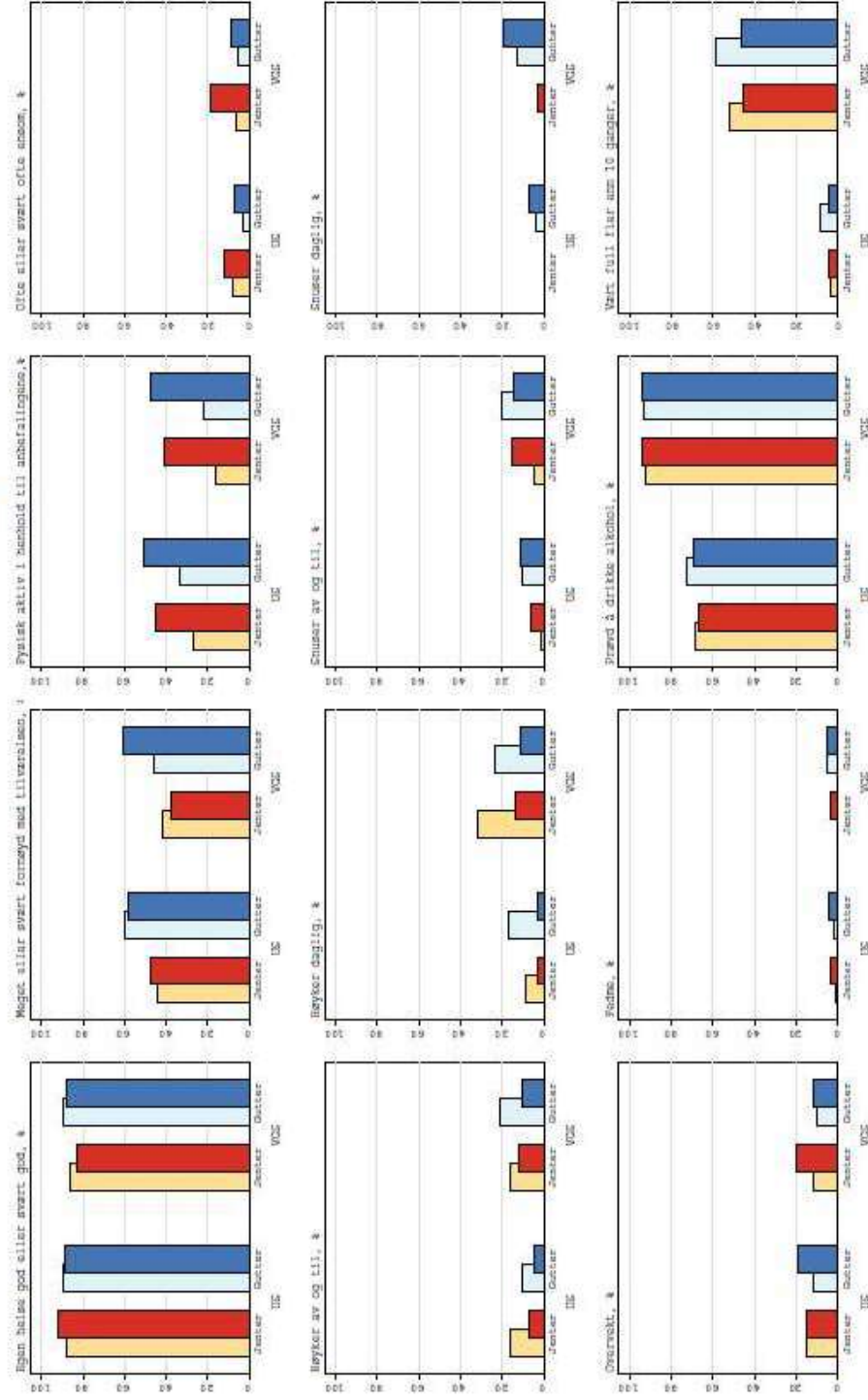




Her vil det komme bedre oversikter!

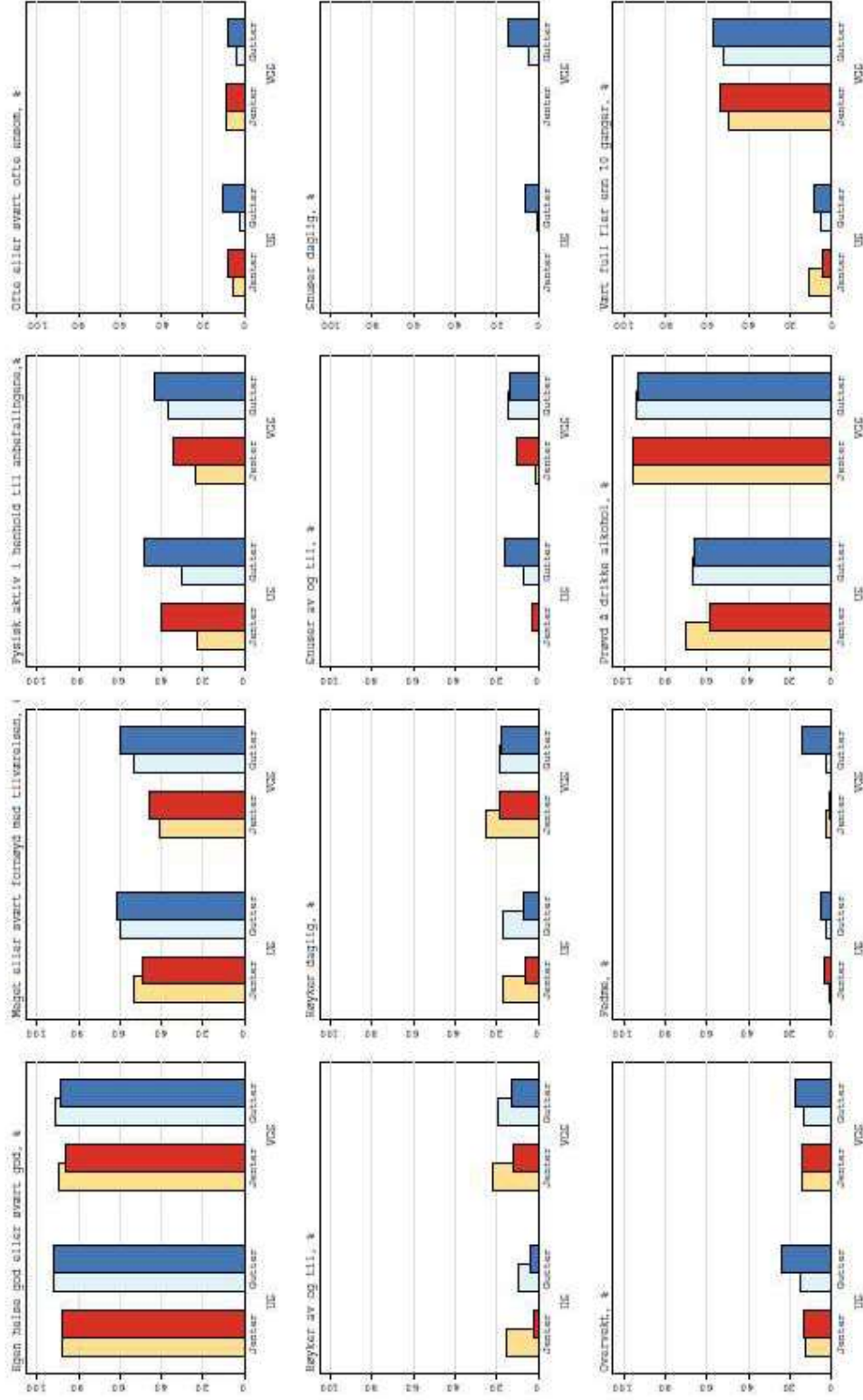
2.1.3 Folkehelseutvikling: Hunt-undersøkelsen

## Ungdom i Levanger og Frosta



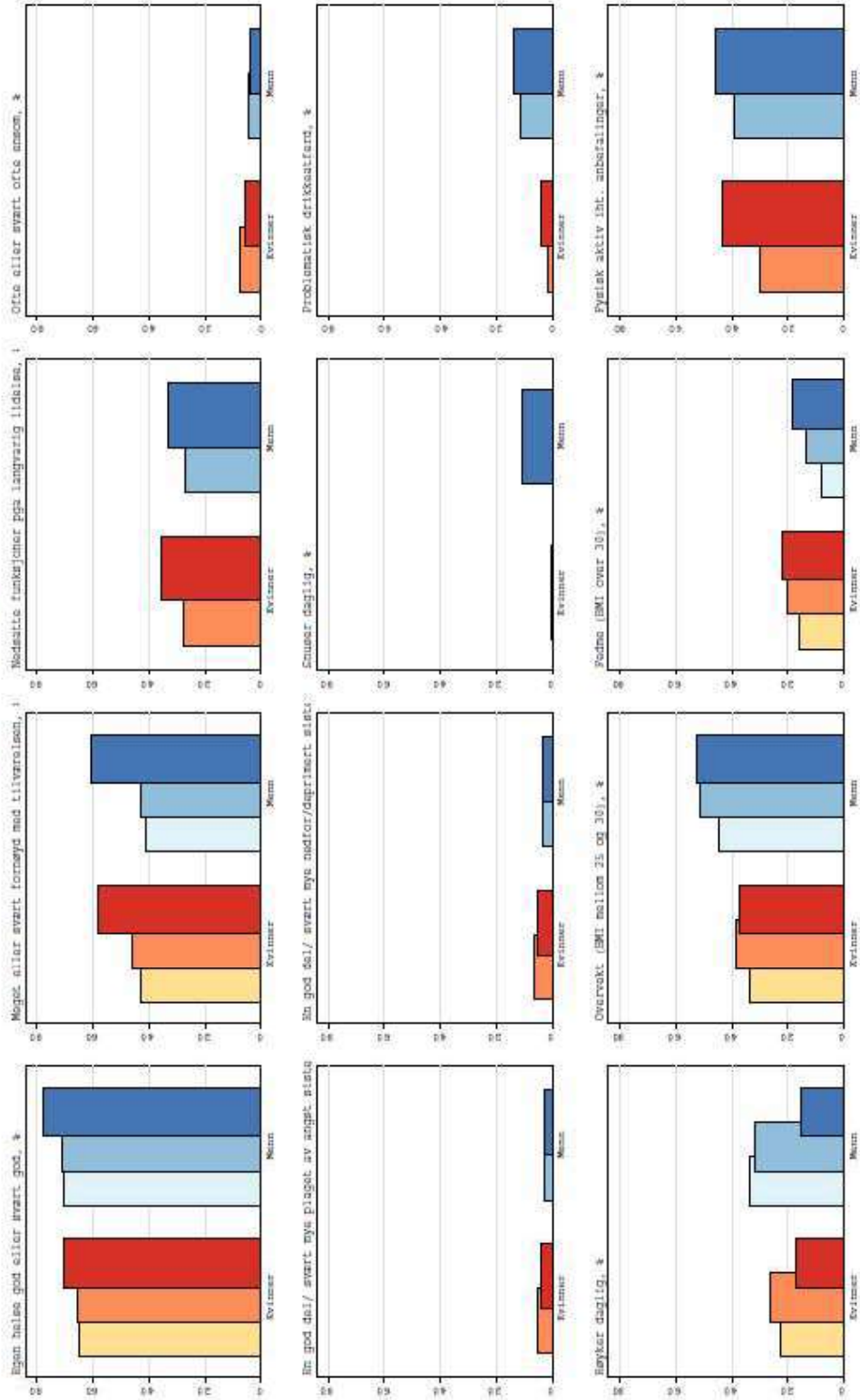
Lyse søyler er tall fra Ung-HUNT1. Mørke søyler er tall fra Ung-HUNT3. US tilsvarer Ungdomsskole og VGS tilsvarer videregående skole.

## Ungdom i Verdal



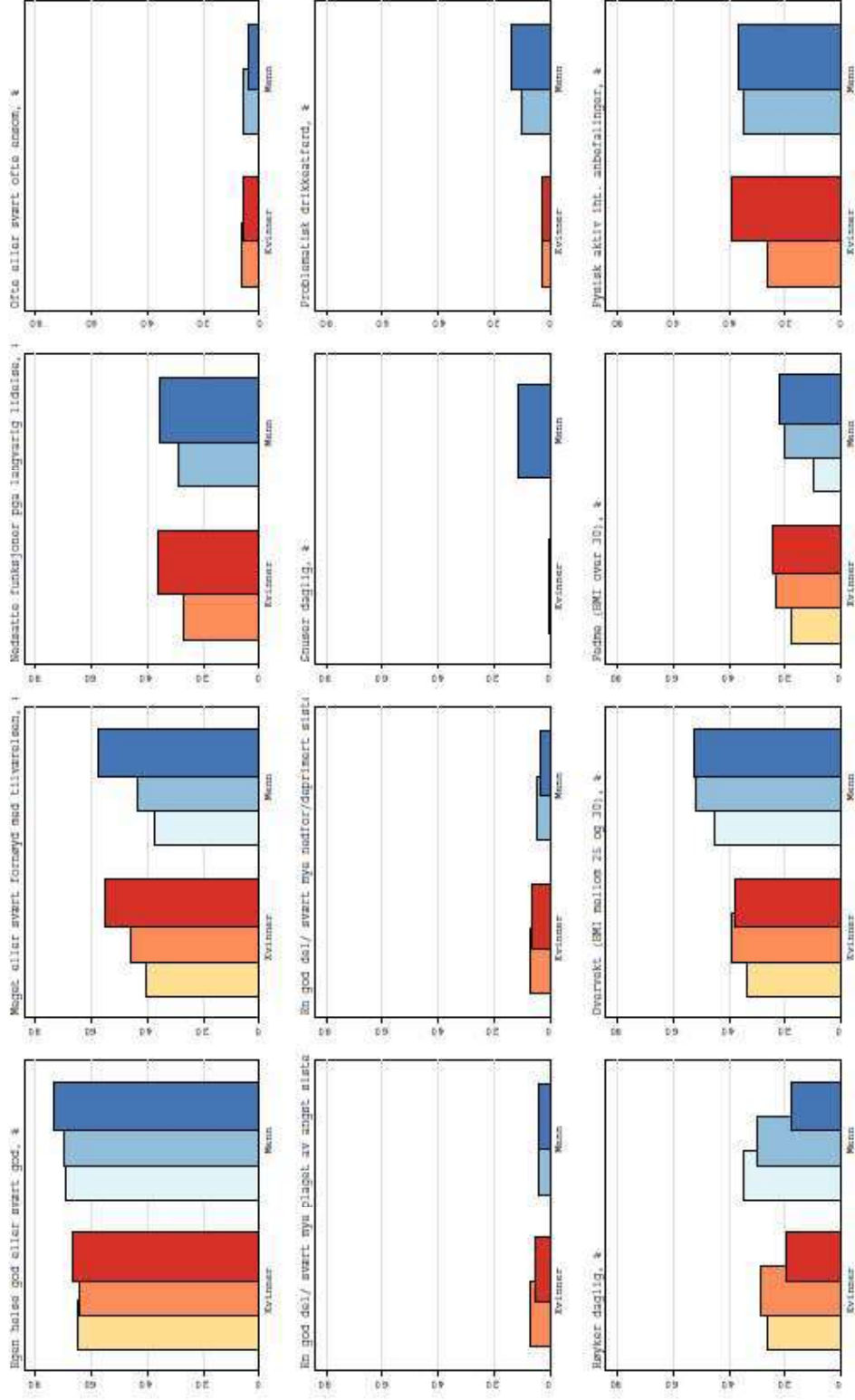
Lyse søyler er tall fra Ung-HUNT1. Mørke søyler er tall fra Ung-HUNT3. US tilsvarer Ungdomsskole og VGS tilsvarer videregående skole.

## Voksne i Levanger



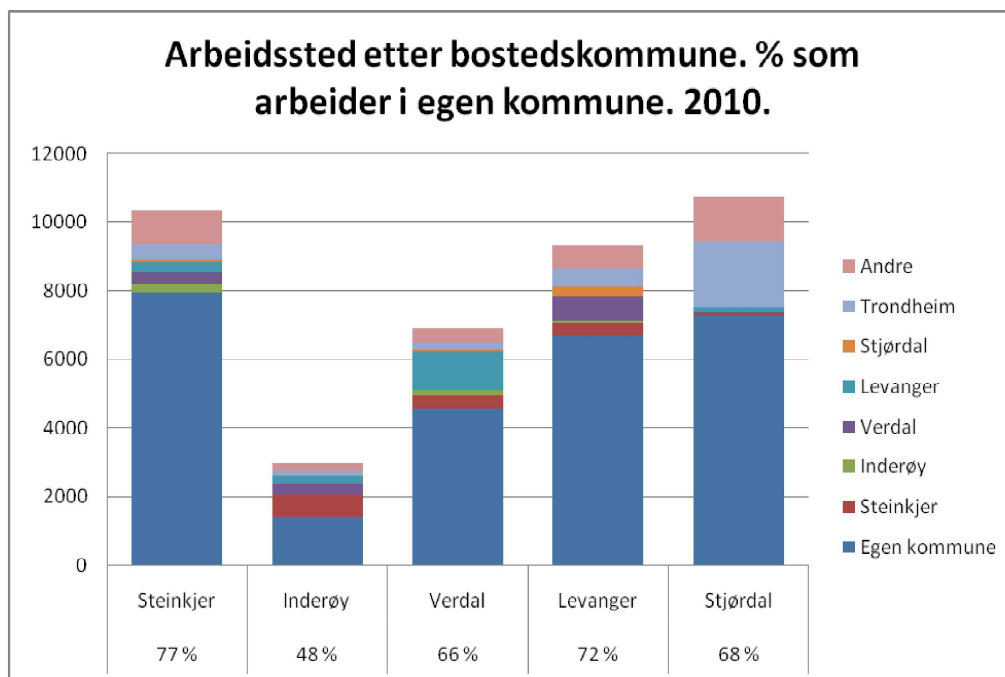
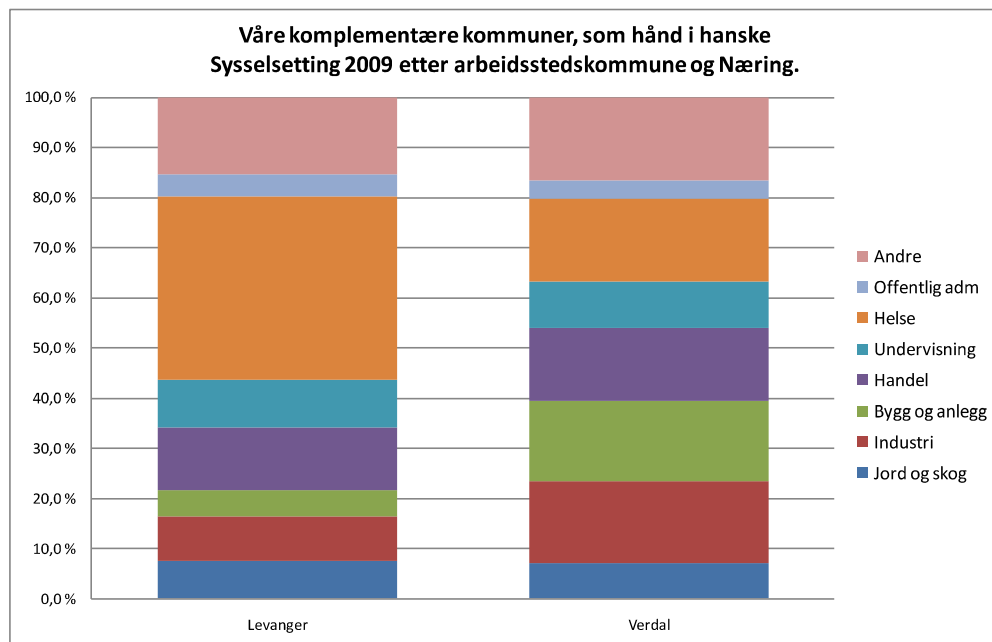
Farge-tonen på søylene angir hvilken runde av helseundersøkelsen tallene er hentet fra. I figuren med tall fra alle tre rundene vil tall fra HUNT1 være markert med den lyseste søylen, og tall for HUNT3 være markert med den mørkeste søylen.

## Voksne i Verdal

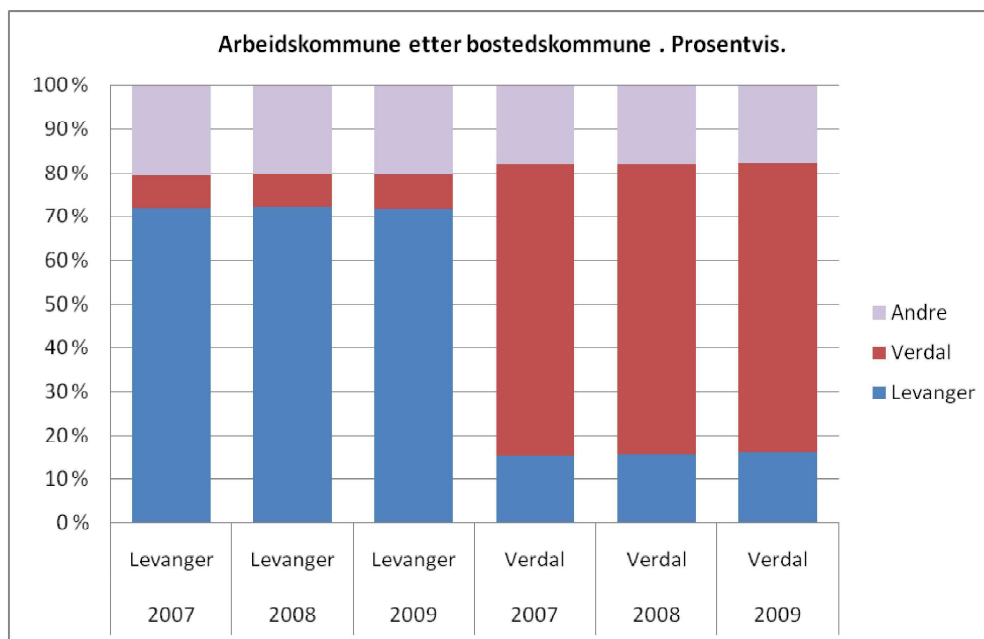


Fargetonen på søylene angir hvilken runde av helseundersøkelsen tallene er hentet fra. I figurer med tall fra alle tre rundene vil tall fra HUNT1 være markert med den lyseste søylen, og tall for HUNT3 være markert med den mørkeste søylen.

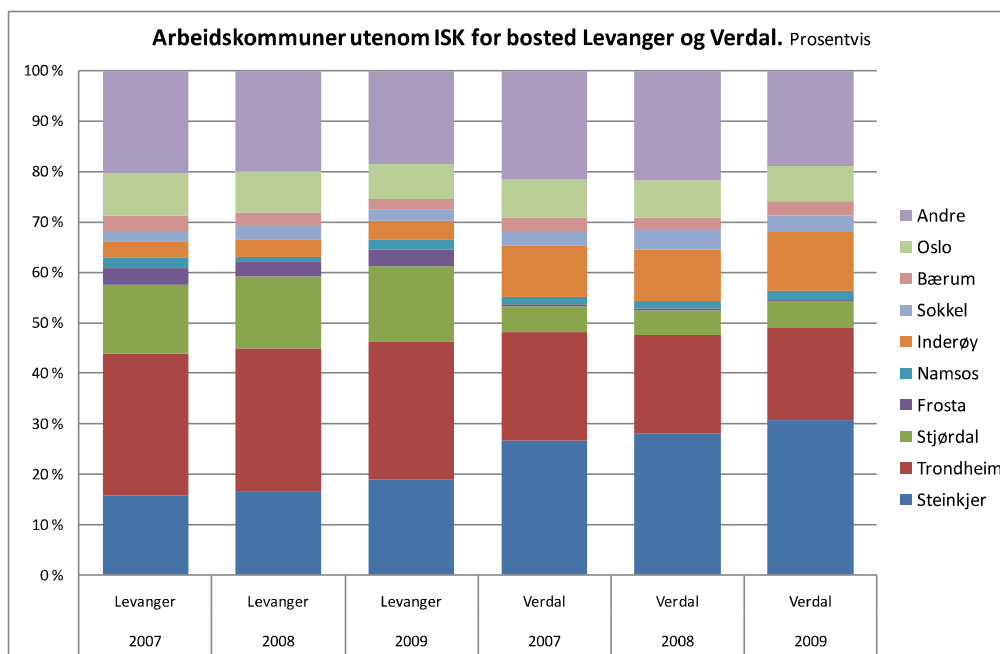
## 2.1.4 Næring – arbeidsmarked



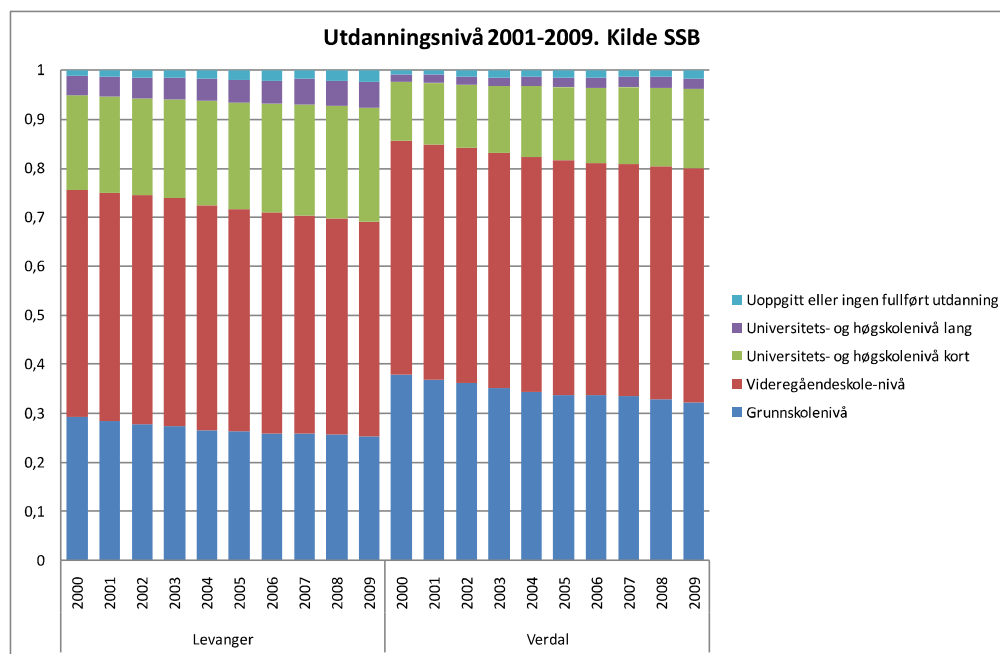
Diagrammet viser hele Innherred.



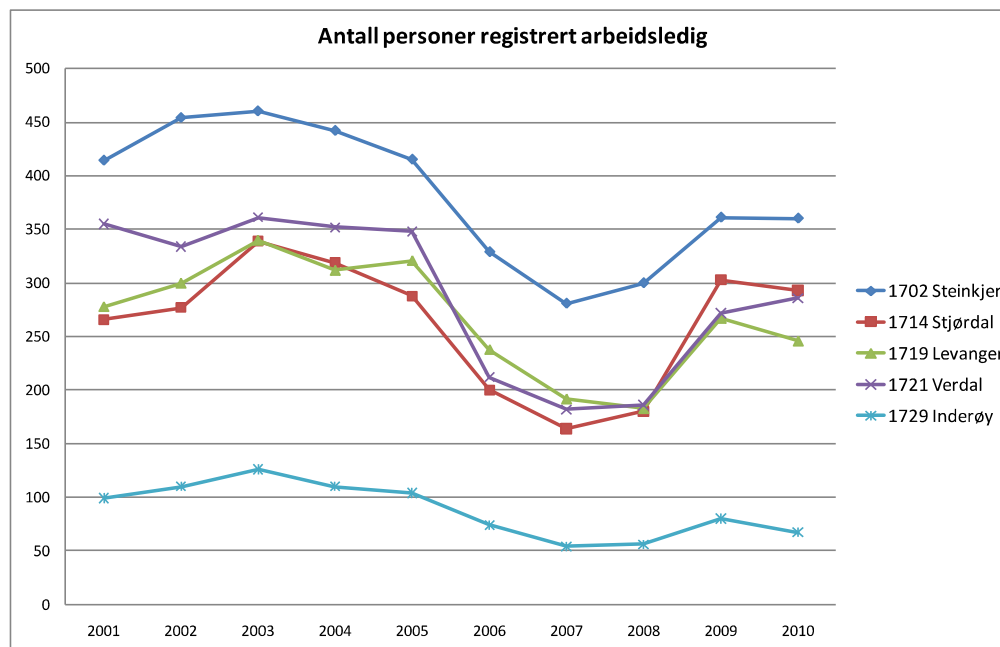
Fordeling av andre (lilla felt) vises i diagrammet under.

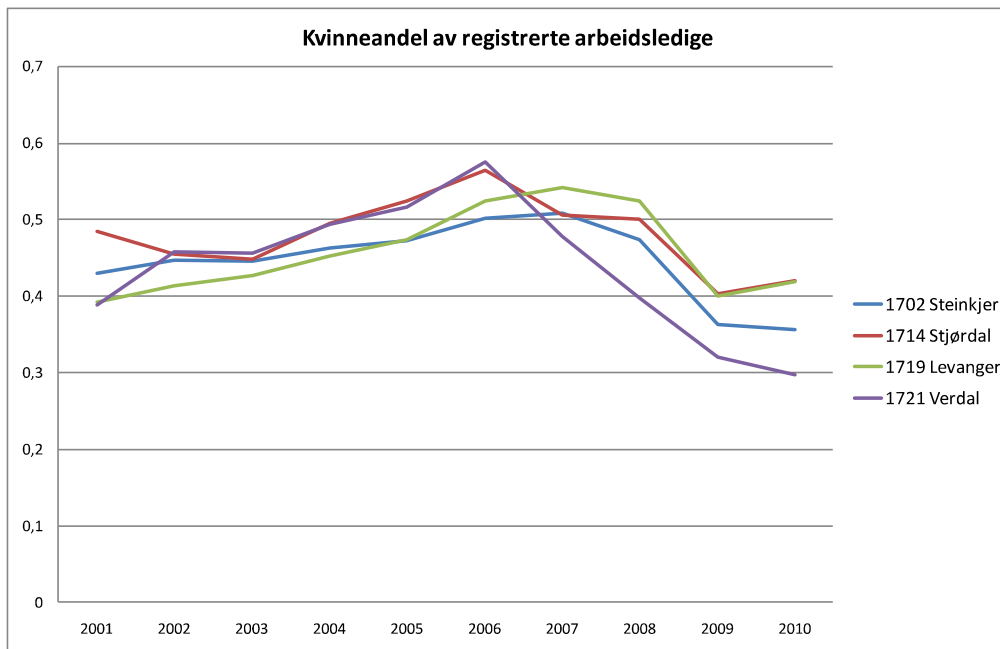
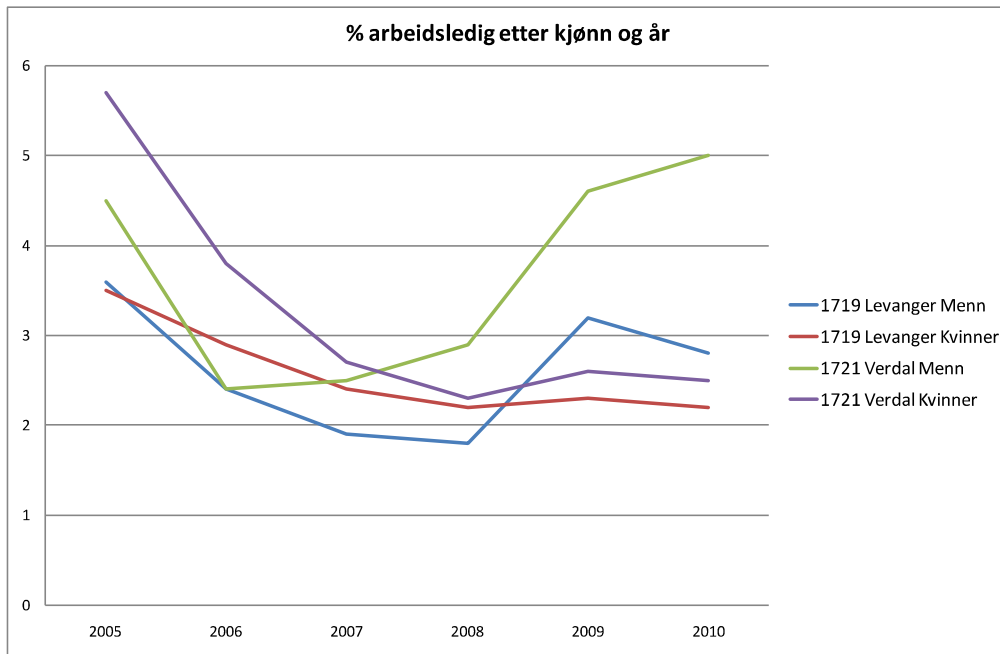


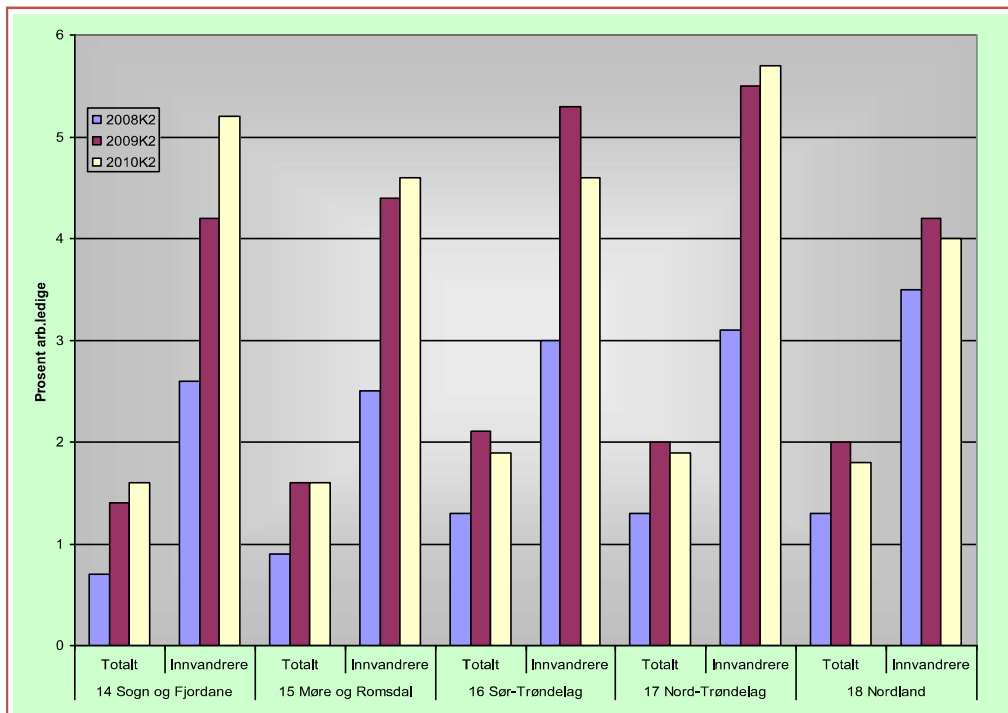
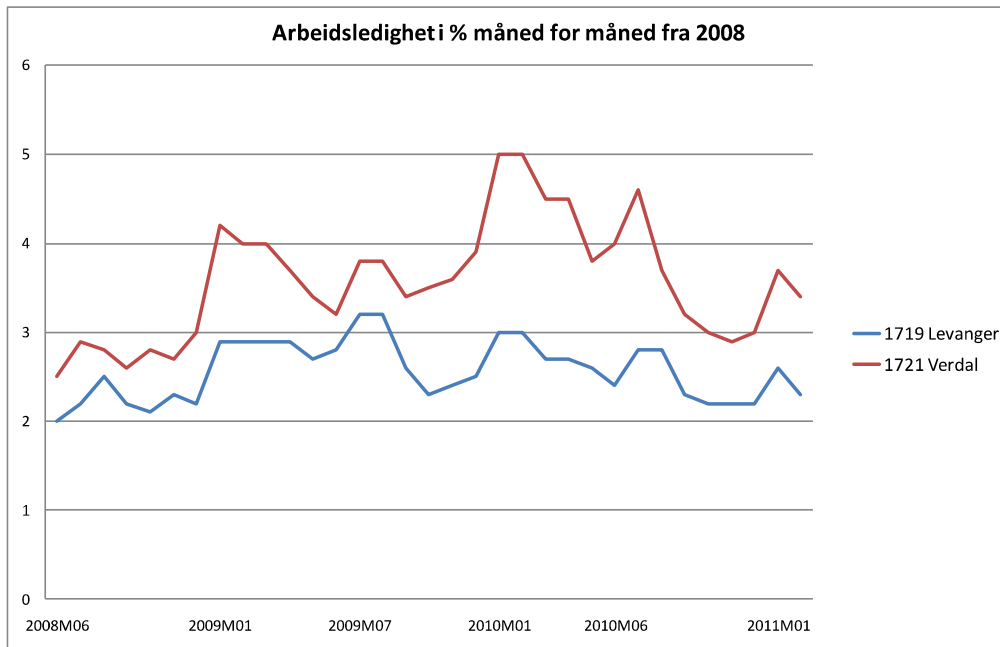
## 2.1.5 Utdanningsnivå



## 2.1.6 Arbeidsledighet







2.1.7 Utvikling i uføre

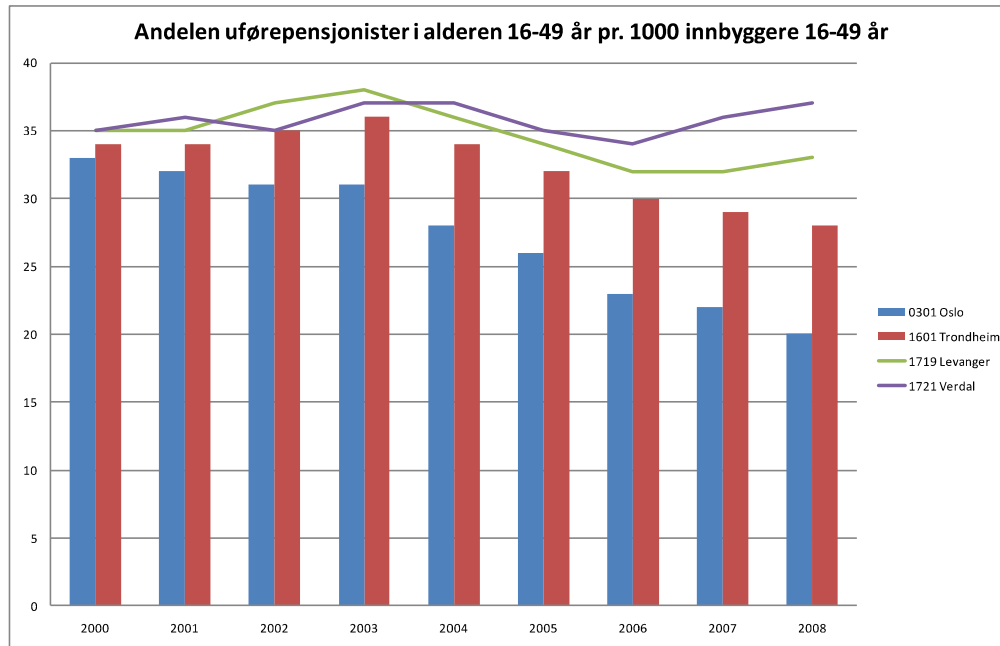
**Beholdning uførepensjonister pr. 31.12.10**

	I alt	18-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	65-67 år
<b>Alle</b>	<b>I alt</b>	<b>18-19 år</b>	<b>20-24 år</b>	<b>25-29 år</b>	<b>30-34 år</b>	<b>35-39 år</b>	<b>40-44 år</b>	<b>45-49 år</b>	<b>50-54 år</b>	<b>55-59 år</b>	<b>60-64 år</b>	<b>65-67 år</b>
Landet	301 088	961	3356	4185	5929	10295	17594	26239	38946	58242	92895	42434
17 Nord-Trøndelag	9435	29	118	145	206	309	492	717	1 185	1 780	3 065	1 389
1719 Levanger	1235	4	21	19	27	35	81	91	170	212	396	179
1721 Verdal	1175	4	16	16	24	38	59	73	152	238	393	162
<b>Kvinner</b>	<b>I alt</b>	<b>18-19 år</b>	<b>20-24 år</b>	<b>25-29 år</b>	<b>30-34 år</b>	<b>35-39 år</b>	<b>40-44 år</b>	<b>45-49 år</b>	<b>50-54 år</b>	<b>55-59 år</b>	<b>60-64 år</b>	<b>65-67 år</b>
Landet	170 959	399	1423	1813	2696	5176	9651	14917	22618	34431	53782	24048
17 Nord-Trøndelag	5396	16	46	53	92	145	279	418	675	1 108	1 770	794
1719 Levanger	712	2	9	6	11	16	47	47	94	141	233	106
1721 Verdal	693	1	6	3	6	17	33	53	86	152	242	94
<b>Menn</b>	<b>I alt</b>	<b>18-19 år</b>	<b>20-24 år</b>	<b>25-29 år</b>	<b>30-34 år</b>	<b>35-39 år</b>	<b>40-44 år</b>	<b>45-49 år</b>	<b>50-54 år</b>	<b>55-59 år</b>	<b>60-64 år</b>	<b>65-67 år</b>
Landet	130 129	562	1933	2372	3233	5119	7943	11322	16328	23811	39113	18386
17 Nord-Trøndelag	4039	13	72	92	114	164	213	299	510	672	1 295	595
1719 Levanger	523	2	12	13	16	19	34	44	76	71	163	73
1721 Verdal	482	3	10	13	18	21	26	20	66	86	151	68

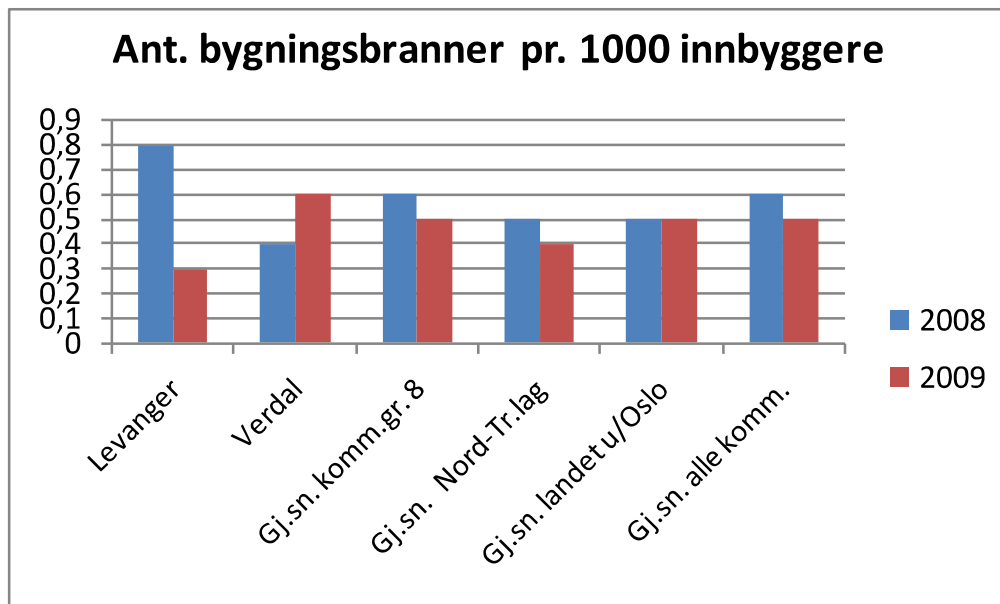
### Tilgang av nye uførepensjonister i 2010

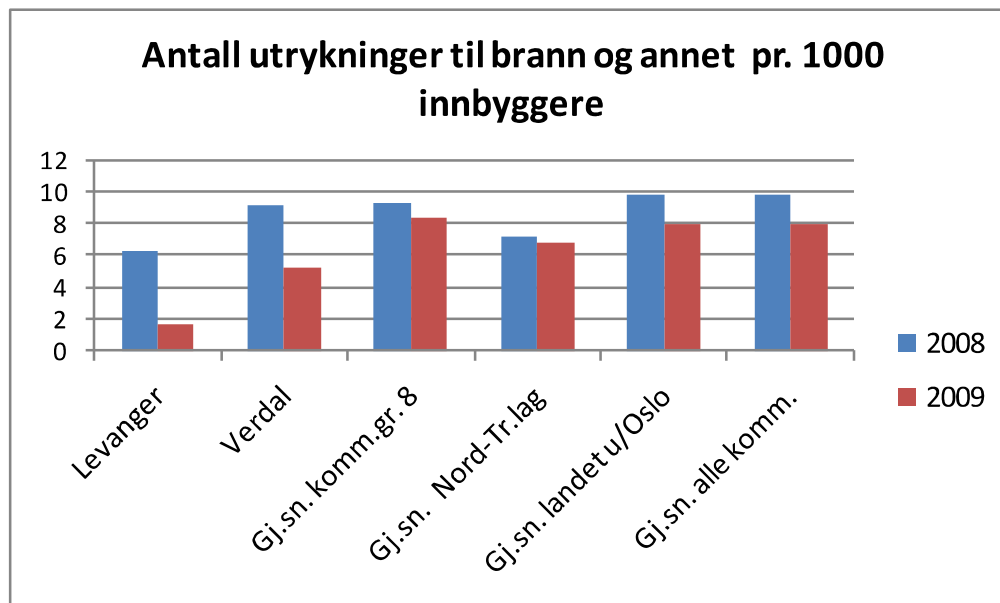
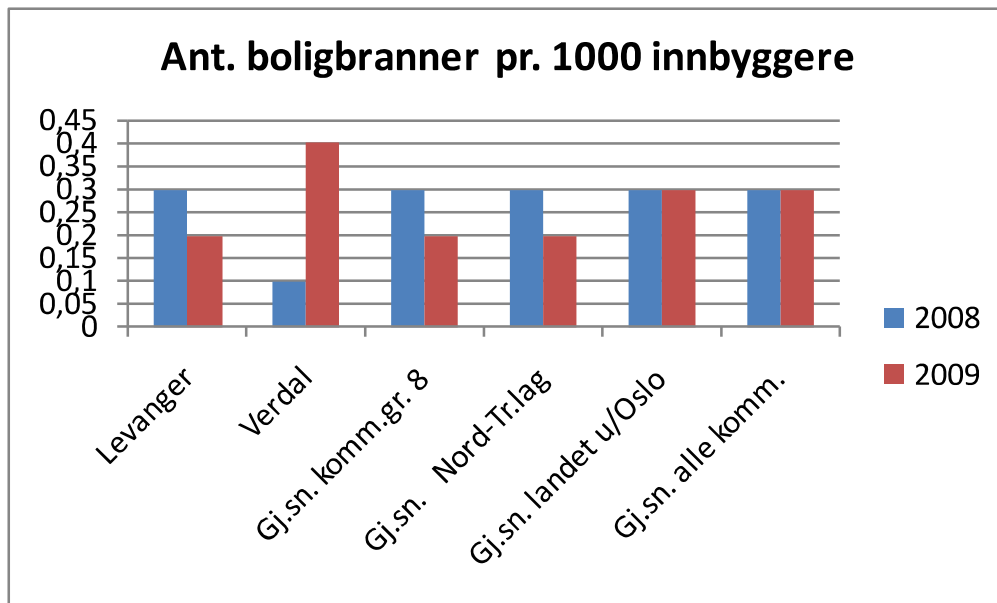
Fylke Navn	I alt	18-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	65-67 år
Landet	28 777	599	417	527	822	1380	2354	3285	4633	6073	7077	1607
Nord-Trøndelag	1146	15	18	12	30	53	99	112	186	270	288	63
1719 Levanger	159	4	2	5	6	5	15	19	28	26	43	6
1721 Verdal	117	0	1	1	4	7	7	8	19	36	26	8
<b>Kvinner</b>	<b>I alt</b>	<b>18-19 år</b>	<b>20-24 år</b>	<b>25-29 år</b>	<b>30-34 år</b>	<b>35-39 år</b>	<b>40-44 år</b>	<b>45-49 år</b>	<b>50-54 år</b>	<b>55-59 år</b>	<b>60-64 år</b>	<b>65-67 år</b>
Landet	15 720	251	180	255	426	793	1396	1938	2699	3406	3541	835
Nord-Trøndelag	642	13	7	5	11	27	61	70	95	170	149	34
1719 Levanger	90	3	0	2	1	2	11	12	15	16	23	5
1721 Verdal	69	0	0	0	1	3	3	6	9	25	18	4
<b>Menn</b>	<b>I alt</b>	<b>18-19 år</b>	<b>20-24 år</b>	<b>25-29 år</b>	<b>30-34 år</b>	<b>35-39 år</b>	<b>40-44 år</b>	<b>45-49 år</b>	<b>50-54 år</b>	<b>55-59 år</b>	<b>60-64 år</b>	<b>65-67 år</b>
Landet	13 054	348	237	272	396	587	958	1347	1934	2667	3536	772
Nord-Trøndelag	504	2	11	7	19	26	38	42	91	100	139	29
1719 Levanger	69	1	2	3	5	3	4	7	13	10	20	1
1721 Verdal	48	0	1	1	3	4	4	4	10	11	8	4





### 2.1.8 Samfunnsikkerhet





## 2.2 Samfunnsutvikling

Her beskrives endringer i omgivelsene eller i organisasjonen som i framtiden vil sette press på kommunens oppdrag eller som truer ressursgrunnlaget.

### 2.2.1 Globalisering

Globalisering er et begrep med flere definisjoner. En definisjon på globalisering er en stadig mer sammenvevd verden, der nasjonale grenser er i ferd med å bli overskredet eller visket ut. Vare- og tjenesteproduksjon, handel og finanstransaksjoner kobles tettere sammen i det som gjerne kalles en global økonomi, der økt fortjeneste gjennom reduserte lønns- og produksjonskostnader er en grunnleggende drivkraft. Ikke minst gjennom digital teknologi og rask transport pekes det ofte på at både tid og rom blir komprimert, presset sammen. Det hører med i gjengse definisjoner at betydningen av det lokale og stedbundne blir redusert.

I én versjon av tenkning omkring globalisering medfører dette at lokale eller nasjonale kulturer må vike for en slag slags globalisert felleskultur, som ikke minst gjør det lettere for folk å kommunisere på tvers av gamle stengsler. Et annet nøkkelord er bevegelighet eller mobilitet. Også her er det uklarerheter, ettersom en slik mobilitet i første rekke gjelder kapital og varer. Når det gjelder migrasjon består skrankene - eller de blir enda mer uoverstigelige. For asylsøkere, flyktninger og fattigfolk er det ingen grenseløs verden, i motsetning til situasjonen for mennesker som opptrer i toppsjiktet og som har hele verden som nedslagsfelt for sine interesser.

### 2.2.2 Utviklingstrender

I tilknytning til utarbeidelsen av felles Trøndelagsplan 2009-2012 for Nord- og Sør-Trøndelag, ble det utformet en oversikt over viktige utviklingstrender som det måtte tas hensyn til i planarbeidet. Disse trendene er fortsatt aktuelle.

*Trend 1 - en verden av byer:* I 2008 levde for første gang flere i urbane enn i rurale strøk. Sentralisering og urbanisering har gjennom mange år vært en sterk trend, og det foregår også en sterk sentralisering i Trøndelag.

*Trend 2 – regionenes Europa, sete for vekst:* Regionene i EU konkurrerer om å ha best kunnskapsnivå, være best på nyskaping eller innovasjon, vise størst internasjonalisering/mangfold og best livskvalitet.

*Trend 3 – færre hender skal gjøre mer:* Framover skal stadig færre hender stå for verdiskapingen i Norge. Tidligere var kvinnene en arbeidskraftreserve, men nå er yrkesaktiviteten blant kvinner høy. I framtiden vil det bli kamp, både om den høykompetente arbeidskraften, og om de hendene som trengs innenfor service og kommunal tjenesteproduksjon.

*Trend 4 – maksimere mulighetene:* Hvordan ønsker det moderne mennesket å bo og leve? Vi-generasjonen vokste opp i en tid med framtidsoptimisme og satsing på felles løsninger. I Jeg-generasjonens oppvekst har framskritt også gitt samfunnsproblemer, veksten truer

miljøet. Jeg-generasjonen ønsker framfor alt å holde alle muligheter åpne - å ha friheten til å velge er viktigere enn å gjennomføre et valg. Dette gjelder også i yrkeslivet.

*Trend 5 – realfag er for nerder:* Færre unge velger realfag. Samtidig er det stor etterspørsel etter slik kompetanse fra oljesektoren og fra kommunene. Utdanningsinstitusjonene får ikke nok gode professorer og lærere.

*Trend 6 – et internasjonalt næringsliv:* Næringslivet må tilpasse seg internasjonale rammebetingelser. I Vesten har kunnskap om produksjonsprosessen og kapital blitt de viktigste innsatsfaktorene. Flere bedrifter legger selve produksjonen til lavkostland.

*Trend 7 – kampen om energien:* World Energi Outlook for 2005 forventet en økning i det globale energiforbruket på ca. 50 % fram til 2030. Mens strømproduksjonen i Trøndelag svinger, har strømforbruket i regionen økt med 30 prosent de siste ti årene.

*Trend 8 – økt bekymring for vår klode:* Mens tilgang på energi er en forutsetning for økonomisk vekst, skaper energiforbruket store miljø- og klimaproblemer. Stigende temperaturer og mer såkalt ekstremvær fører til store endringer.

*Trend 9 – det globale matfatet:* For å møte økt etterspørsel etter mat må kornproduksjonen i verden øke med 1 % pr. år de neste 30 årene. Utfordringen er at intensiv matvareproduksjon truer miljøet.

### 2.2.3 Individualisering – rettigheter

Beveger samfunnet seg i retning av et stadig mer rettighetsbasert velferdssamfunn? Har innbyggerne fått stadig flere rettigheter overfor stat, kommune og fylkeskommune? Eller er det slik at innbyggerne gjennom kunnskap, media, politikere, holdningsendringer og rettsvesenet opplever og forstår sine individuelle rettigheter sterkere enn tidligere?

Problematikken har vært særlig diskutert i forhold til regelverk som gir individuelle rettigheter til bestemte ytelser overfor kommunesektoren (rettighetslovgivningen). Et eksempel på slik lovgivning er sosialtjenesteloven som definerer en individuell rett til sosialtjenester. Et annet eksempel er pasientrettighetsloven som bl.a. definerer en rett for pasienter til øyeblikkelig hjelp og rett til nødvendig helsehjelp fra kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten.

Det er imidlertid ikke alltid slik at det innbyggerne oppfatter som rettigheter er forankret i lov og er rettslig bindende for kommuner og fylkeskommuner i den forstand at domstolene kan prøve saken. Innbyggerne kan oppfatte sine rettigheter sterkere enn det rent juridisk er grunnlag for. Forskriften om ventelistegarantien for sykehusbehandling er et slikt eksempel.

Sammen med rettighetslovgivningen blir lover som regulerer kommunal og fylkeskommunal tjenesteproduksjon og forvaltning, ofte omtalt som den kommunale særlovgivning. Dette er lovgivning som legger føringer for organiseringen av kommunal og fylkeskommunal forvaltning og tjenesteproduksjon.

Et eksempel på slik særlovgivning er barnevernloven som bl.a. regulerer hvordan kommunen skal utføre sitt tilsyn med barn i fosterhjem og regler om frister ved saksbehandlingen.

Implikasjonene av et rettighetsorientert samfunn og fastsetting av bestemmelser med bestemte krav til oppgaveløsning, kan for kommunesektoren være relativt sammenfallende.

Problemstillingene i tilknytning til rettighetsfesting og standardbindinger gjelder ikke bare forholdet mellom nasjonal styring og kommunal frihet til å disponere og prioritere sine ressurser. I stor grad er dette også spørsmål om velferdsordningenes utforming, og forholdet mellom den enkelte og det offentlige. Innføring av rettighetsfesting og standardkrav i lovgivningen har også en viktig rettsikkerhetsmessig side ved at innbyggerne sikres en viss kvalitet i saksbehandlingen og nivå på tjenestene.

En konsekvens av rettighetsutviklingen kan være at individets, og ikke fellesskapets, behov i økende grad står i fokus og at individet gis rettigheter og dermed makt. Deltakelse og solidarisk ansvar vil kunne bli svekket. Et individuelt tilpasset tjenestetilbud vil sette nye krav til forvaltningen. Andre implikasjoner kan være at summen av de statlig definerte rettighetene og standardkravene overstiger de ressurser den enkelte kommune/fylkeskommune har tilgjengelig, at rettighetene og standardkravene kan begrense kommunesektorens frihet i måten å løse oppgaver på, og at det svekker mulighetene til lokale prioriteringer. Dette kan redusere behovet for lokalpolitisk skjønn og handlingsrom som er en av hovedbegrunnelsene for å tillegge kommunalforvaltningen oppgaver.

#### *2.2.4 Miljø*

I henhold til klima- og energiplan for Verdal kommune vedtatt i k.sak 53/10, står Norges utslipp av klimagasser på om lag 12 tonn CO<sub>2</sub>-ekv. per innbygger, noe som er blant de høyeste i verden. Norsk energibruk per innbygger ligger over gjennomsnittet i OECD-land.

De samlede utslippene av klimagasser i Norge økte med nærmere 11 prosent fra 1990 til 2007. Veksten var sterkest fram mot slutten av 1990-tallet. Deretter flatet den ut fram til 2007, da utslippene økte kraftig. I regjeringens Perspektivmelding 2009 anslås utslippene å øke fram mot 2010 for deretter å minke noe.

Norges tildelte kvotemengde under Kyotoprotokollen er 250,6 megatonn CO<sub>2</sub> - ekvivalenter for perioden 2008-2012, som tilsvarer 50,1 megatonn per år. Norges klimamål er å overoppfylle Kyoto-avtalen med 10%, men i 2008 lå utslippene i landet 7,4 % over den tildelte kvoten. Mobil forbrenning har bidratt mest til økningen av klimagassutslippene i landet. Utslipp fra veitrafikk har økt med 33% i forhold til referanseåret.

På grunn av Norges særegne bosettings-, energi- og industristruktur er Norges utslipps-sammensetning forskjellig fra de fleste andre industrialiserte land vi sammenliknes med. Norges største kilder til klimagassutslipp er fra petroleumssektoren, fastlandsindustrien og transport, mens utslipp fra energiproduksjon utgjør en liten del av de totale utslippene.

Norges totale energibruk steg med om lag 14% fra 1990 til 2005. Dette skyldes i hovedsak økt strømforbruk og mer bruk av drivstoff til transport. Energi til transportformål utgjør over en fjerdedel av vårt totale energiforbruk, utenom energisektorene. Kraftintensiv industri og treforedling står for rundt tre fjerdedeler av energibruken i industrien.

Hoveddelen av det innenlandske stasjonære energibruket dekkes av elektrisitet, primært basert på vannkraft. Vannkraft er en fornybar energikilde som ikke gir klimagassutslipp.

Dette betyr at utslippet fra energisektoren er vesentlig lavere i Norge enn i land som baserer store deler av sin energiproduksjon på kullkraft. Det betyr også at det å redusere elektrisitetsforbruket eller å bruke mer elektrisitet fra fornybare kilder vil bidra lite til innenlandske utslippsreduksjoner.